

Osiedle Lipowe
Domy z ogródkiem
w centrum
miasta

www.centrum-sp.pl 605 292 450

Nasze panie wśród najlepszych

s.4

Panie z KGW w Wójcicach kolejny raz udowodniły, że w jedności siła. XX Europejskie Targi Chłopskie zakończyły się też sukcesem mieszkanki Bystrzycy

RADIO-TAXI OŁAWA
196-33
lub 71-303-96-33
24 h - DOJAZD BEZPŁATNY

OLAVIA TAXI
506 444 777

MAX TAXI 24h
695 603 603

OŁAWA
PRZEWÓZ OD 1 DO 8 OSÓB
tel. 666 666 146

NIE DZIELIMY powiatowa

GAZETA POWIATOWA-WIADOMOŚCI OŁAWSKIE

WWW.TUOLAWA.PL

INDEX 324280 ISSN 1509-0809

7 PAŹDZIERNIKA 2021, NR 40 (1482), CENA 3,50 ZŁ 5% VAT

Czy DNA wskazuje sprawcę?

SPRAWA MIŁOSZYCKA

s.16-17

**TYLKO W WERSJI
PAPIEROWEJ!**

Jerzy Kamiński

Zabiegani

16 osób ze Stowarzyszenia Ludzi Aktywnych „Biegnij Oława” przebiegło „Maraton Warszawski”. Część z nich królewski dystans pokonała po raz pierwszy w życiu. To uczestnicy programu „Maraton dla każdego”. Właśnie startuje trzecia edycja...

s. 30-31

fol. archiwum stowarzyszenia

POWIAT

Uwaga!

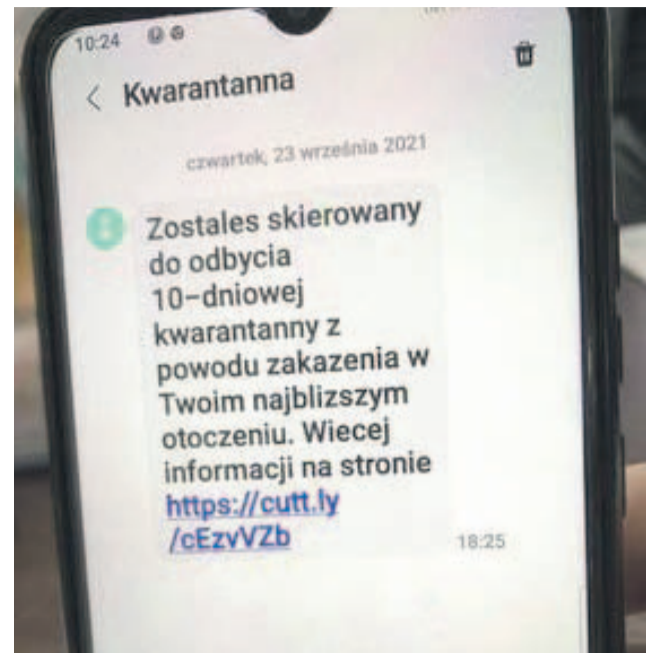
Bądźcie czujni. Oszuści zmieniają swoje metody praktycznie każdego dnia

Kolejne OSZUSTWO. Tym razem „na prąd”

Pan Damian przesłał nam screen SMS-a, którego otrzymał wczoraj. Dowiedział się z niego, że planowane jest

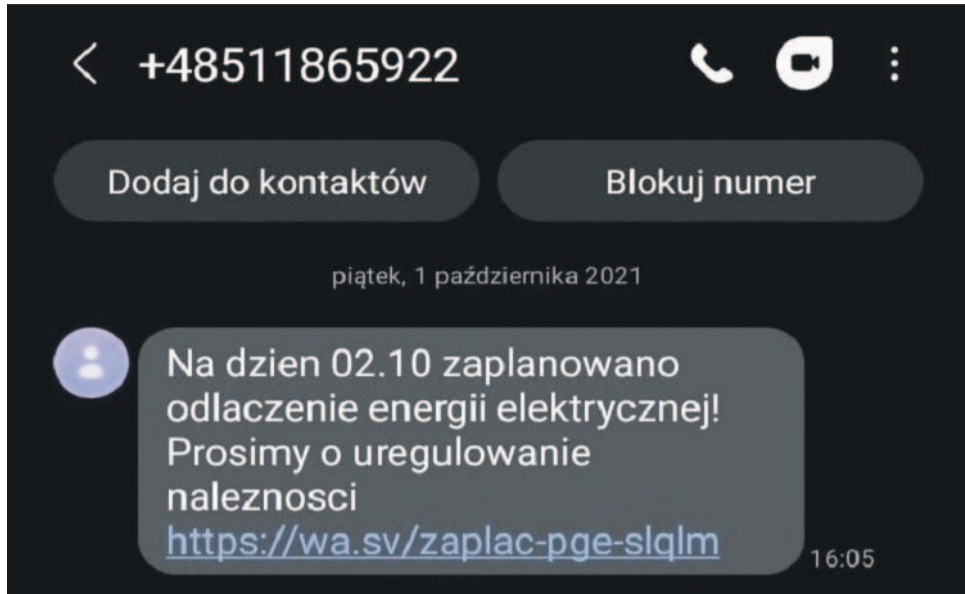
odłączenie energii elektrycznej ze względu na nieuregulowane należności. Wiadomość kończy się niebezpiecznym linkiem, w który pod żadnym pozorem NIE WOLNO klikać. Uważajcie!

Pod koniec września inny czytelnik donosił nam o oszustwie „na kwarantannę”. Treść wiadomości zawierała informację o skierowaniu na 10-dniową izolację. Również został załączony szkodliwy link. Pamiętaj, że kwarantannę zawsze możesz potwierdzić, wchodząc na internetowe konto pacjenta. Wejście na stronę niewiadomego pochodzenia może doprowadzić do wielu szkód, w tym nawet do utraty pieniędzy na koncie bankowym. Lepiej NIE RYZYKOWAĆ.

(KT)

Oszustom nie brakuje kreatywności

Uważajcie na wiadomości niewiadomego pochodzenia!

Kogut już nad studnią

OŁAWA

Na ukończeniu jest nadbudowa zabytkowej studni na oławskim Rynku

We wtorek na szczycie nadbudowy zamontowano koguta nawiązującego do herbu

miasta. Tuż obok studni stoi też ławeczka z herbem Oławy - gotowa do postawienia. Gdzie? W tej sprawie jest ankieta na FB Urzędu Miasta - mieszkańcy mają wskazywać miejsca, w których takie ławeczki powinny stanąć.

(CK)

SECURITY GM GROUP

PARTNER

**BEZPIECZEŃSTWO
TWOJE & TWOJEGO BIZNESU**

www.cichyF-T.org

- ochrona osób/ zabezpieczenie dzieci/ system jawny-niejawny
- ochrona obiektów/ ochrona posesji prywatnych
- wykrywanie podsłuchów/ pomieszczenia, pojazdy
- weryfikacja kontrahenta/audyt personalny pracownika, CV
- usługi detektywistyczne
- wykrywanie i zapobieganie kradzieży w firmie - nieprawidłowości zawyżonych faktur/audyt śledczy
- system bezpieczeństwa firmy/eliminacja nieprawidłowości

506 070 769; grzegorz.mikolajczyk@cichyf-t.org

Grzegorz Mikołajczyk

Grzegorz Mikołajczyk/Cichy Team

Grzegorz Mikołajczyk

Cichy Team

Porozmawiaj, konsultacje nic nie kosztują!

Echa naszych publikacji

Tauron jeszcze raz wyjaśnia

Dwa tygodnie temu pisaliśmy o problemach mieszkańców powiatu oławskiego z zanikami napięcia. Pismo w tej sprawie z podpisami mieszkańców wysłała także sołtys Janikowa Zofia Niewodniczańska. Oto odpowiedź Taurona

Bożena Ew Zazulak - koordynator do spraw reklamacji - TAURON Dystrybucja S.A. Oddział we Wrocławiu napisała:

- W odpowiedzi na pismo z 14 września w sprawie parametrów jakościowych energii elektrycznej, dostarczanej do miejscowości Janików, gm. Oława informujemy, że przeanalizowaliśmy sprawę i udzielamy stosownych wyjaśnień.

WYJAŚNIAMY

Miejscowość Janików zasilana ze stacji WRS2387< która połączona jest do linii napowietrznej SN L-233 20kV o łącznej długości 23,8 km. Linia ta przebiega częściowo przez tereny podmokłe, na których występują licznie ptaki, będące częścią przyczyną SPZ-tów (samoczynne powtarne załączenia), czyli mikroprzerw o czasie trwania poniżej 1 sekundy. Na tego typu zjawiska narażone są szczególnie linie napowietrzne.

CO ROBIMY

Linia L-233 20kV poddawana jest systematycznym oględzinom oraz wycinkom serwisowym. Ostatnie planowe oględziny (przy pomocy helikoptera i z użyciem kamer),

wykonane były w lipcu 2021 roku. Wycinka serwisowa w pobliżu w/w linii, wykonana jest na bieżąco. Ostatnio prace wycinkowe zostały wykonane 21.09.2021 roku.

WAŻNE INFORMACJA

Podjęliśmy decyzję o wymianie istniejącej izolacji na linii LWP6/36. Wymiana izolatorów na wyższe, znacząco zre-

dukuje liczbę mikrowyłczeń i poprawi jakość energii elektrycznej w miejscowościach Janików i Bystrzyca Oławska. Do pracy przystąpimy niezwłocznie, lecz ze względu na częściowo tereny podmokłe, przez które przechodzi linia oraz z powodu wykonania prac pod napięciem, wymianę izolacji planujemy zakończyć do końca 2022 roku.

(CK)

**LAKIERNIA
PROSZKOWA
PIASKOWANIE**

Kontakt 501 169 184

Niemil 92

**BLACHARSTWO
LAKIERNICTWO
SAMOCHODOWE**

Kontakt 605 260 850

Naprawa bezgotówkowa. Kosztorysy wykonuje Rzeczoznawca Pojazdów Samochodowych

ZŁOMOWANIE POJAZDÓW

- ▶ wydajemy zaświadczenia ksacji pojazdów do wydziału komunikacji i firm ubezpieczeniowych
- ▶ bezpłatny transport (ławeta)
- ▶ wszystkie czynności załatwiamy na miejscu

P.P.H.U. "LECH-MET"
ul. Kościuszki 9, 55-140 Żmigród

600 403 082

POWIAT

Złapani

Sąd Rejonowy w Oławie zastosował trzymiesięczny areszt wobec dwóch mężczyzn w wieku 40 i 41 lat, podejrzanych o dokonanie rozboju na 29-letnim mieszkańcu Oławy

Łupem sprawców padł samochód użytkowany przez pokrzywdzonego i elektronarzędzia. Obaj podejrzani, w przeszłości niejednokrotnie byli karani za przestępstwa przeciwko zdrowiu i życiu.

Późnym wieczorem 30 września dyżurny oławskiej policji odebrał zgłoszenie od mieszkańca Oławy, który poinformował, że został zaatakowany przez dwóch napastników. Mężczyźni pobili zgłaszającego i ukradli auto dostawcze z elektronarzędziami.

Trzy miesiące **ARESZTU** za rozbój

Policja zatrzymała dwóch mężczyzn dzień po zgłoszeniu

- Policjanci wysłani na miejsce zdarzenia ustalili, że auto z narzędziami należy do 55-letniego mieszkańca Oławy - mówi oficer prasowy KPP w Oławie podinsp. Alicja Jędo. - Właściciel samochodu oszacował wartość strat na blisko 3,5 tys. złotych. Funkcjonariusze w ramach prowadzonych czynności procesowych wytypowali obu sprawców rozboju. Okazało się, że są nimi dwaj mieszkańcy powiatu oławskiego, w wieku 40 i 41 lat, znani policji z wcześniej popełnianych przestępstw przeciwko zdrowiu i mieniu. Obaj zostali zatrzymani na drugi dzień po zgłoszeniu. Z uwagi na stan nietrzeźwości w chwili zatrzymania, osadzono ich w policyjnym areszcie do czasy wytrzeźwienia. Następnie przedstawiono im za-

rzut rozboju, którego dopuścili się na 29-latkę.

Policjanci odzyskali całe skradzione mienie, samochód i elektronarzędzia, które oddali właścicielowi. Trwają dalsze czynności procesowe zmierzające do wszechstronnego wy-

jaśnienia okoliczności sprawy. Za popełnione przestępstwo, którego obaj podejrzani dopuścili się w warunkach recydywy, grozi im kara pozbawienia wolności do lat 18.

(CK)

POWIAT

Od 1 października funkcjonariusze z Komendy Powiatowej Policji w Oławie rozpoczęli innowacyjny program prewencyjny, który skierowany jest do wszystkich mieszkańców powiatu oławskiego, w ramach edukacji dla bezpieczeństwa

Jednym z założeń projektu jest zaproszenie do współpracy instytucji propagujących przedsięwzięcia skierowane na bezpieczeństwo i porządek publiczny oraz realizujące ustawowe zadania skierowane na wychowanie, kształcenie i wszechstronny rozwój intelektualny, emocjonalny i społeczny dzieci, młodzieży, rodziców, kadry pedagogicznej i seniorów.

Program prewencyjny „Prewencja na start - kręci mnie bezpieczeństwo z oławską Policją” to formuła kompleksowego i zdecydowanego działania w celu ograniczenia zjawisk i zachowań niepożądanych społecznie, które budzą powszechny sprzeciw i poczucie zagrożenia.

Zarówno wiek dorastania jak i okres mniejszej aktyw-

„Prewencja na start - Kręci mnie **BEZPIECZEŃSTWO** z oławską Policją”

ności społecznej są ważnym elementem życia. Oba okresy związane są z przemianami, które obejmują wiele dziedzin osobowości, m.in. rozwój emocjonalny, społeczny, intelektualny, woli, charakteru, zainteresowań, akceptacji braku aktywności, samotności i braku niezależności. Podczas wszystkich etapów, które dotyczą zarówno młodzież jak i seniorów, najważniejszym elementem jest poczucie bezpieczeństwa, które program „Prewencja na start - kręci mnie bezpieczeństwo z oławską policją”, przy współpracy z różnymi instytucjami, ma zapewnić.

Współdziałanie służb odpowiedzialnych za wychowanie, rozwój emocjonalny, bezpieczeństwa, zainteresowanie i aktywność pozwoli na uwrażliwienie lokalnej społeczności na problemy z jakimi mogą się spotkać zarówno najmłodszy jak i najstarsi mieszkańcy powiatu oławskiego, co w konsekwen-

cji ma przyczynić się do kształtowania pozytywnych postaw wśród lokalnej społeczności, m.in. do akceptacji, troski, wsparcia, otwartości, chęci pomocy oraz bezpieczeństwie jednostki i ogółu. Poprzez pozytywne wzorce otrzymywane od rodziców, opiekunów, nauczycieli, przedstawicieli służb, uwrażliwione społeczeństwo zacznie dbać o bezpieczeństwo m.in. dzieci i młodzieży, seniorów oraz tzw. niechronionych uczestników ruchu tj. pieszych i rowerzystów.

Program „Prewencja na start - kręci mnie bezpieczeństwo z oławską policją” ma być narzędziem pomocnym w osiągnięciu postawionych celów dotyczących bezpieczeństwa m.in. młodzieży, który koreluje z programem wychowawczym szkoły oraz partnerów przystępujących do tego przedsięwzięcia.

Działania zawarte w niniejszym Programie, które ukie-

runkowane są na zwiększenie świadomości wśród dzieci, młodzieży, a także rodziców i nauczycieli, dotyczą kilku obszarów, m.in. cyberzagrożenia, uzależnienia, agresji i przemocy/odpowiedzialności prawnej/karnej, bezpieczeństwa w ruchu drogowym, a także programów Bezpieczne ferie, Bezpieczne Wakacje i Bezpieczna woda oraz bezpieczeństwa seniorów.

Głównym celem programu jest zapobieganie zagrożeniom związanym z uzależnieniami, cyberprzemocą, agresją i przemocą, ograniczenie liczby przestępstw dotyczących seniorów (osób w przedziałach wiekowych po 65 roku życia) oraz zmniejszenie strachu przed stanem się ofiarą. Adresaci programu to mieszkańcy powiatu oławskiego.

Zwiększenie świadomości odbiorców na temat zagrożeń, uzależnień oraz środowiska osób starszych, którzy przez swoje choroby, samotność

i niedołążność stają się ofiarami przestępstw wpłynę na relacje międzyludzkie, co pozwoli na zapobieganie zjawiskom demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz wsparcie osobom starszym.

Propagowanie właściwych postaw pozwoli na wyrobienie umiejętności dostosowania się do akceptowanych norm społecznych.

(CK)

ZŁOMUJEMY AUTA

- w różnym stanie: sprawne i wraki, każdy model, osobowe i dostawcze, stare, wypadkowe, wycofane z ruchu
- pomagamy w formalnościach, **GOTÓWKA**
- przegląd i OC nieistotne. **I FORMALNOŚCI OD RĘKI**

BEZPŁATNY ODBIÓR AUTA AUTOLAWETA

SPRZEDAŻ CZĘŚCI

tel. 509-582-251

UBEZPIECZENIA

☎ 504 420 255

KASACJA POJAZDÓW

STAL-FOX

- ▶ OFERUJEMY NAJLEPSZE CENY - GOTÓWKA
- ▶ WYSTAWIAMY WSZYSTKIE ZAŚWIADCZENIA
- ▶ ZAPEWNIAMY DARMOWY TRANSPORT

Oława, ul. Zielna 26, tel. 510 148 426

DACOPPA

PUNKTY KASOWE NAJTAŃSZE PRZELEWY

NATYCHMIASTOWE

TYLKO U NAS SM Odra, ZWIK, REMONDIS ZA DARMO!

Abonament OTVK-1 zł

TUTAJ RACHUNKI OPLACA SIĘ NAJTANIEJ

1. ul. Chrobrego 20 f (pod wieżowcem obok PKS)

2. pl. Szymanowskiego 30 (obok marketu JAKUB)

SERDECZNIE ZAPRASZAMY!

KGW Wójcice zdobyło III miejsce w konkursie na najładniejsze stoisko podczas XX Europejskich Targów Chłopskich

Pani Judyta odebrała czeka na 500 zł za swój „Tort 20-lecia”

POWIAT/KRZYŻOWICE

Nagrody

XX Europejskie Targi Chłopskie zakończyły się sukcesem pań z Koła Gospodyń Wiejskich w Wójcicach i mieszkanki Bystrzycy

Odbywające się w Krzyżowicach doroczne targi są sposobem na promocję nie tylko firm świadczących usługi dla rolnictwa, ale też mieszkańców, stowarzyszeń, kół gospodyń wiejskich. Także na zaprezentowanie swoich produktów regionalnych i zdrowej żywności. Ważne jest też to jak zaprezentuje się swoje wyroby. Wśród tych, którzy chcą się zaprezentować i zgłosić swoje stoiska, rozgrywane

Nasze panie wśród NAJLEPSZYCH

jest konkurs. W tym roku po raz pierwszy w targach wzięło udział Koło Gospodyń Wiejskich w Wójcicach. W konkursie wystartowało po raz pierwszy, ale kolejny raz udowodniło, że w jednościsła i sukces.

Podczas jubileuszowych XX Europejskich Targów

Chłopskich KGW z Wójcic zajęło III miejsce w konkursie na najładniejsze stoisko. Panie nie ukrywają, że spodziewały się sukcesu. - Bardzo się napracowałyśmy, wszystkie panie należące do naszego koła jak zawsze były mocno zaangażowane w przygotowanie tego stoiska każda dała z siebie naprawdę wszystko, pomagali też mieszkańcy Wójcic spoza koła i, co bardzo ważne, mocno nas wspierali oraz kibicowali tam na miejscu w Krzyżowicach, więc musiałyśmy odnieść sukces - mówi z nieukrywającą radością Agnieszka Rygielska, przewodnicząca koła.

Dziewczyny prezentowały się naprawdę wyjątkowo. Oprócz suto zastawionego stołu pełnego produktów z domowych spiżarni, zup wykonanych z własnych produktów oraz pierogów z nadzieniem w kilku smakach, pasztecików czy bigosu, oferowały też swoje nalewki. Tradycję długiej działalności koła przypominał manekin ubrany w strój członkini ich koła z lat 70., a o jeszcze starszych korzeniach przypominały stare naczynia oraz domowe sprzęty - takie jak tara, maselnica czy niecki, które można było zobaczyć przy ich stoisku. To jednak nie wszystko. By zwrócić uwagę na swoje działo, dziewczyny zadbały też o kolorowe stroje i poprzez wspólną zabawę

pokazały, co znaczy zintegrowana drużyna.

Jakby tego było mało, uznały, że wystartują też w organizowanym podczas targów konkursie kulinarnym na „Tort 20-lecia”. Namówiły jedną z koleżanek - Marzenę Czajkowską, która do tej pory piekła torty wyłącznie dla bliskich - by tym razem zrobiła to na konkurs. - Było to dla mnie wyzwanie, bo do tej pory nie robiłam tortów na zamówienie - mówi. - Muszę przyznać, że trochę się stresowałam tym, czy podołam zadaniu, ale koleżanki mocno dopingowały.

Pani Marzena, sugerując się modą na ówczesne prezenty jubileuszowe, uznała, że zrobi tort w kształcie... pudełka z kwiatami. Zamiast jednak kwiatów w nawiązaniu do targów chłopskich użyła owoców z wiejskich ogródków koleżanek. Środek to biszkopt z wiejskich jajek. Do tego trzy kremy - z malin, płatków róż i białej czekolady. Pani Marzena zdradza, że nie jest cukiernikiem z wykształcenia - pieczenie ciast ma w genach. Za swój pierwszy konkursowy wypiek otrzymała... pierwsze wyróżnienie w konkursie. Przyznaje, że jest z tego bardzo zadowolona.

To jednak nie koniec sukcesów naszych pań podczas tegorocznych targów. Pierwsze miejsce w konkursie na „Tort

Tort Judyty Łuszczczyńskiej z Bystrzycy zajął I miejsce w konkursie kulinarnym „Tort 20-lecia”

20-lecia” zdobyła Judyta Łuszczczyńska z Bystrzycy, która też po raz pierwszy wystawiła swoje umiejętności pod ocenę jurorów.

Podobnie jak pani Marzena, także pani Judyta piecze torty od lat, ale głównie na potrzeby rodziny, zwłaszcza dzieci. W tym roku uznała, że wystawi swoje umiejętności pod ocenę innych, by sprawdzić swoje umiejętności i zrobić coś dla siebie. Chociaż - jak przyznaje z uśmiechem - nie obyło się bez poprawek. Pierwszymi krytykami jak zwykle były jej dzieci i jak zwykle miały kilka uwag. - Lubię piec torty i robię to od lat - mówi. - Pomysł na ten tort podsunął mi mąż, ale zwykle motywacją są dzieci i dzięki nim rozwijam swoje umiejętności. Muszę jednak

przyznać, że byłam bardzo zaskoczona, gdy okazało się, że to ja zdobyłam pierwsze miejsce, zwłaszcza że konkurencja była naprawdę bardzo duża. Ja zresztą też miałam swojego faworyta.

Równie zaskoczony, ale i bardzo szczęśliwy, był synek pani Judyty, który kilka razy powtarzał: - Mamo! Wygrałaś!

Pani Judyta zrobiła tort o smaku czekoladowo-truskawkowo-malinowym, w kształcie kawałka drewna z... traktorem na szczycie. Musiał być naprawdę smaczny, bo podczas degustacji nie został z ciasta nawet kawałek.

(WK)
fot. arch. nagrodzonych

Marzena Czajkowska z KGW Wójcice otrzymała wyróżnienie za tort

**GARAŻE
BLASZANE**
BRAMY GARAŻOWE
POMIESZCZENIA GOSPODARZE
WIATY **STAL BLACH**
KONSTRUKCJE 605-059-235
STALOWE 603-809-850
TRANSPORT I MONTAŻ
GRATIS!
PRODUCENT

OKNA PCV
PRODUKCJA - MONTAŻ
RATY PARAPETY * ROLETY
W standardzie:
■ zaczep antywłamaniowy ■ blokada kłamki
■ szyba termoizolacyjna U-1,1 ■ mikrowentylacja
■ blokada antyzatrząskowa ■ szare uszczelki
SCHÜCO
INTERNATIONAL
CORONA
Ratowice, ul. Wrocławska 54 (przy kościele), tel./fax: 71 318 91 77, tel. 606 645 107

Śloneczna Jesień Życia
Dom Seniora
575 511 211
Zwanowice 58A
49-318 Skarbimierz
slonecznajesienzyzycia@gmail.com
www.slonecznajesienzyzycia.com

IV Memoriał Elżbiety Wojdyły

dla
Reni Dziurki
oraz
Bogusi Szponar

10 PAŹDZIERNIKA 2021,
start godzina 11:00
Park Miejski obok PKP

I Bieg ku pamięci Elżbiety Wojdyły 400m
II Bieg główny 5km

*Zapisy na bieg: zmierzymyczas.pl od 28.09.2021
nagrada główna dla biegaczy: **PRALKA** od firmy Electrolux

PIEROGI   **CIASTA**   **ŻUREK**

LOTERIA FANTOWA

ZIEMNIANKI Z PARNIKA   **ANIMACJE**

Organizatorzy:

MEMORIAŁ ELI dla Reni i Bogusi

Wciąż możesz zapisać się na bieg. Szczegóły:

www.zmierzymyczas.pl

OŁAWA

Charytatywnie

10 października odbędzie się IV Memoriał Elżbiety Wojdyły

Imprezę organizują Urząd Miejski, Stowarzyszenie Ludzi Aktywnych „Biegnij Oława”, WRM MC Poland OŁAWA oraz Heroiczna Ekipa Lokalnej Pomocy przy wsparciu oławskich harcerzy.

W planach są dwa biegi. Jeden honorowy (wokół stawu, na dystansie 400 metrów) oraz drugi - główny - na 5 kilometrów, z tradycyjnym pomiarem czasu. Wśród zawodników na 5 km rozlosowana zostanie pralka, ufundowana przez firmę Electrolux. Na mecie na zawodników będą czekali profesjonalni masażyści z Fizjomedu - Przemek, Wojtek i Natalia.

Po biegu odbędzie się piknik, podczas którego będzie można kupić ciacho, chleb ze smalcem, pyszny żurek, pierogi, kielbaskę z ogniska i inne smakołyki. Możesz też zadeklarować upieczenie ciasta, muffinek czy innych słodkości. Masz własne przetwory w spiżarni? Organizatorzy chętnie je przyjmą! Chcesz pomóc w ten sposób? Zbiórka ciast (i innych pyszności) odbędzie

W planach są m.in. pokazy sprzętu ASG

się w sobotę 9 października między 10.00 a 12.00 w siedzibie „Weny” przy ul. Kutrowskiego 54, a także w świetlicy w Jaczkowicach, między 15.00 a 17.00.

Inne możliwości wsparcia to ufundowanie nagrody w loterii fantowej albo po prostu uczestnictwo w wydarzeniu. Niewątpliwie warto, bo będzie się działo. Dla dzieci przygotowano zamek dmuchany i animacje. Organizatorzy

zyskują ściankę wspinaczkową, strzelnicę łuczniczą, pokaz broni ASG, kiermasz książek i sprzedaż piniaty, na które zamówienia zbiera Magda Gachowska (kontakt przez Facebooka lub SMS-em - 607-888-140).

Dochód z memoriału zostanie przekazany na leczenie Renaty Dziurki i Bogusławy Szponar, oławianek, chorujących na nowotwór. (KT)

12 SPOSOBÓW NA

ZDROWIE

Podaje je Europejski Kodeks Walki z Rakiem, który pomaga ograniczyć ryzyko zachorowania na raka, poprawić formę fizyczną i psychiczną. Gdybyśmy przestrzegali kodeksu, w Europie można byłoby uniknąć prawie połowy zgonów z powodu raka.

Nawet 90 proc. przypadków chorób nowotworowych zależy od czynników zewnętrznych, nad którymi mamy częściową kontrolę. Warto zatem je ograniczyć albo wyeliminować.

PO CO NAM KODEKS?

Większość z nas bez trudu dostosuje się do prostych reguł, aby nie mieć do czynienia z nowotworem złośliwym. Kodeks zawiera 12 zasad dotyczących prewencji nowotworów:

- pierwotnej – czyli ograniczania wpływu czynników ryzyka (tzw. kancerogenów) na nasz organizm,
- wtórnej – czyli wykrywania choroby na wczesnym etapie.

PRZESTRZEGAJ ZASAD KODEKSU:

1. Nie pal tytoniu i nie używaj go w żadnej postaci

Przez tytoń umiera około 6 mln osób rocznie. Palenie tytoniu jest główną przyczyną zachorowań na nowotwory, wśród których najczęstszy to rak płuca. To jeden z najgorzej rokujących nowotworów złośliwych. Zmniejszyć ryzyko zachorowania na raka można poprzez rzucenie palenia. Jeśli potrzebujesz wsparcia w pozbyciu się nałogu, zadzwoń do Ogólnopolskiej Telefonicznej Poradni Pomocy Palącym tel. 801 108 108, 22 211 80 15 (czynna: pon.-pt. 11-19).

2. Zwalczaj bierne palenie

Szkodzi nie tylko palenie, ale i przebywanie wśród palaczy. Dym tytoniowy zawiera substancje rakotwórcze. Jego wdychanie może być przyczyną przedwczesnej śmierci, raka płuca, choroby wieńcowej i chorób układu oddechowego. Natomiast u dzieci nasila występowanie częstszych infekcji układu oddechowego, ucha środkowego i astmę. Dlatego zakaz palenia w domu i postaraj się, aby miejsca pracy były wolne od tytoniu.

3. Utrzymuj prawidłową masę ciała

Zdrowe odżywianie i aktywne życie poza zmniejszeniem ryzyka wystąpienia raka, pozwala zmniejszyć ryzyko wystąpienia innych powikłań zdrowotnych powodowanych przez nadmiar tłuszczu. Otyłość i nadwaga zwiększają ryzyko: nowotworów jelit (jelita grubego i odbytu), nerek, gardła (przełyku), trzustki i woreczka żółciowego, u kobiet nowotworów piersi (po menopauzie), błony śluzowej macicy i jajników. Dlatego staraj się wybierać produkty spożywcze, które zawierają niewiele kalorii w 100 gramach, zwracaj uwagę na wielkość porcji, bądź aktywny fizycznie i kontroluj masę ciała.

4. Bądź aktywny fizycznie w codziennym życiu.

Ogranicz czas spędzany na siedząco. Aktywność fizyczna zmniejsza ryzyko pojawienia się raka jelita grubego, a także raka piersi i błony śluzowej macicy. Ruch wpływa na utrzymanie prawidłowej wagi, dzięki czemu zmniejsza się ryzyko nowotworów nerek, trzustki, gardła (przełyku) i woreczka żółciowego. Optymalnie powinniśmy poświęcać każdego dnia 60 minut na ruch o średniej intensywności (np. taniec, szybki marsz, pływanie w wolnym tempie) lub 30 minut o wysokiej intensywności (np. aerobik, bieg, trening na siłowni).

5. Przestrzegaj zaleceń prawidłowego sposobu żywienia

Zrównoważona dieta, dzięki produktom roślinnym bogatym w błonnik, ogranicza ryzyko nowotworów układu pokarmowego:

- jedz dużo produktów pełnoziarnistych, roślin strączkowych, warzyw i owoców,
- ogranicz spożycie produktów o wysokiej zawartości cukru lub tłuszczu i unikaj napojów słodzonych,
- unikaj przetworzonego mięsa, czerwonego mięsa i żywności z dużą ilością soli.

6. Ogranicz alkohol albo całkiem z niego zrezygnuj

Picie alkoholu może przyczynić się do wystąpienia raka: jamy ustnej, przełyku, gardła i krtani, wątroby, jelita grubego (okrężnicy i odbytnicy) i piersi. Zmniejszenie spożycia lub całkowite unikanie alkoholu obniża to ryzyko.

7. Unikaj nadmiernej ekspozycji na promienie słoneczne (dotyczy to szczególnie dzieci).

Nie korzystaj z solarium

Większość czerniaków i nowotworów skóry jest związana z nadmiernym promieniowaniem ultrafioletowym, czyli działaniem słońca i solarium. Rak skóry jest najczęstszy w regionach, gdzie dominuje jasna karnacja (w tym w Polsce). Dlatego chroń się przed słońcem i używaj produktów przeznaczonych do ochrony przeciwśłonecznej.

8. Chroń się przed substancjami rakotwórczymi w miejscu pracy. Postępuj według zasad bezpieczeństwa i higieny pracy

W środowisku pracy możemy być narażeni m.in. na działanie takich pierwiastków, jak chrom, nikiel czy arsen, które zwiększają ryzyko wystąpienia raka płuca. Produkty ropopochodne i arsen, mogą sprzyjać pojawieniu się nowotworu skóry. Dlatego istotne jest przestrzeganie przepisów BHP w miejscu pracy.

9. Dowiedz się, czy w domu jesteś narażony na naturalne promieniowanie spowodowane wysokim stężeniem radonu. Postaraj się zmniejszyć jego poziom

Radon to naturalny gaz promieniotwórczy, na którego działanie można być narażonym, nawet przebywając w domu. Promieniowanie radonu zwiększa ryzyko zachorowania na raka płuca.

10. Karmienie piersią zmniejsza u matki ryzyko zachorowania na nowotwory. Ogranicz stosowanie hormonalnej terapii zastępczej

Kobiety, które karmią piersią przez dłuższy czas, są mniej podatne na raka piersi niż matki, które tego nie czynią. Karmiąc, zmniejszają także ryzyko zachorowania na raka

jajnika oraz raka błony śluzowej macicy. Należy unikać lub ograniczać hormonalne terapie zastępcze, które wykorzystuje się dla złagodzenia objawów menopauzy u kobiet. Zwiększają one ryzyko niektórych nowotworów.

11. Zadbaj o szczepienia ochronne dzieci przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B (dotyczy noworodków) i wirusowi brodawczaka ludzkiego – HPV (dotyczy dziewcząt)

Zakażenia wirusami i bakteriami są przyczyną prawie 1/5 nowotworów. Wśród najgroźniejszych są: wirus brodawczaka ludzkiego (HPV), mogące wywołać raka szyjki macicy i odbytu, jamy ustnej, wirusowe zapalenie wątroby typu B (HBV) i wirusowe zapalenie wątroby typu C (HCV). Szczepionki są skuteczną metodą profilaktyki.

12. Bierz udział w programach badań przesiewowych

Celem badań przesiewowych jest wczesne wykrycie i leczenie nowotworów, zanim pojawią się pierwsze objawy. W Polsce, jak w Unii Europejskiej, zaleca się przeprowadzanie badań przesiewowych w kierunku raka jelita grubego (dla kobiet i mężczyzn), raka piersi i raka szyjki macicy, w ramach zorganizowanych programów.

Chcesz wiedzieć więcej, szukasz informacji na temat bezpłatnych badań, wejdź na www.planujedlugiezycie.pl lub zadzwoń na bezpłatną infolinię 800 190 590.

Infolinia jest czynna 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu.

Jesteś pracodawcą? Dbasz o zdrowie swoich pracowników? Weź udział w programie Pracodawca Zdrowia. Więcej informacji na stronie: planujedlugiezycie.pl zakładka Pracodawca Zdrowia.

PLANUJĘ DŁUGIE ŻYCIE Ministerstwo Zdrowia

Kampania społeczna „Planuj długie życie” realizowana w ramach Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030, finansowana ze środków Ministra Zdrowia.

Wstępniak, czyli...

...też mam w telefonie zdjęcia zoofila i Afgańczyków

Szanowny Panie ministrze MSWiA o nazwisku jak moje, chciałbym dokonać publicznego donosu na samego siebie - kiedyś w lżejszej formie to się nazywało złożeniem samokrytyki. Przerażony tym, co zobaczyłem na konferencji, którą Pan zorganizował - chodzi o tę konferencję z krową, która okazała się klaczą - przejrzałem natychmiast swój telefon, w którym mam parę tysięcy zdjęć. Przejrzałem pod kątem tego, czy nadaję się do życia w polskim społeczeństwie, przesiąkniętym najlepszymi wartościami chrześcijańskimi, narodową tradycją, dumą, patriotyzmem i niezłomnością, czy jednak trzeba mnie wypchnąć za granicę tego nadwiślańskiego kraju. Niestety, z bólem donoszę, że mam w telefonie mnóstwo zdjęć, których pochodzenia nie zawsze jestem w stanie ustalić. W każdym razie z satysfakcją pewnie odnotowałyby Pan, że są wśród nich zdjęcia moje z Afgańczykami, z których każdy mógłby być członkiem ISIS. Niektórzy mają nawet kałachy na ramieniu.

W moim aparacie od dawna jest także zdjęcie człowieka sypiącego z owcą, a nawet kupującego dla niej czarną koronkową bieliznę. Mało tego, zapewne mam też sporo zdjęć przemocy, a być może nawet pozbawiania kogoś głowy, ale nie jestem w stanie odczytać tych wszystkich arabskich czy perskich szlaczków. Jeśli to świadczy o moim zwyrodnieniu i kontaktach z terrorystami, zgłaszam się na ochotnika, by opuścić kraj. Oczywiście rozumiem swoją winę i w niczym nie zmienia faktu, że ci Afgańczycy to przygodni znajomi z mojego wyjazdu do Azji, a broń mieli, bo to pogranicznicy. Owca zaś to bohaterka znanej komedii Woody Allena „Wszystko, co chciałbyś wiedzieć o seksie, ale boisz się zapytać”. Wiem, wiem, kim jest ten Allen i co zrobił - nie szukam rozgrzeszenia, tylko tłumaczę. Od kiedy rozmawiałem z pewnym Afgańczykiem wysłała mi na jeden z komunikatorów mnóstwo linków do tamtejszych treści. Na większość nawet nie wchodzę, bo boję się tych robaczek, któ-

rymi wszystko podpisuje, ale na niektórych fotkach widać brodatych facetów z kałachami, a z wyrazu twarzy widzę, że nie pogardziliby dekapitacją.

Czyli co, mam się wynosić?

*

A teraz serio. Między wpuszczaniem wszystkich uchodźców do Polski, jak leci, a wypychaniem ich z kraju (czasem na śmierć), jest jakieś pole manewru. Jest miejsce na politykę. Na zawieranie sojuszy, kompromisów, na odważne decyzje. Od tego mamy polityków wszelkiej maści i różnych ugrupowań. Dajemy im swój głos. Płacimy im naprawdę duże pieniądze. Godzimy się, by ustalali nam podatki, uchwalali prawo. Pozwalamy, by zabierali nasze dzieci do wojska. Dajemy im immunitet. Za to wszystko mają rozwiązywać nasze problemy. A nie ma większych, niż kryzys klimatyczny i uchodźczy, który często jest i coraz bardziej będzie pochodną tego pierwszego. Tymczasem od 2015 roku politycy praktycznie w całej Europie

Nie tylko jestem z podejrzanym Afgańczykiem (oni wszyscy są dla Polski podejrzeni), to jeszcze na głowie mam ichtniejszą czapkę, w której, jak wiadomo zwyczajowo noszą naboże do kałacha

nie mają pomysłu, jak sobie z tym poradzić.

Na razie, w obliczu tysięcy uchodźców, podpuszczanych przez Łukaszenkę, fundujemy sobie stan wyjątkowy. A co będzie, gdy do naszych granic zapuka 10 milionów uchodźców, albo i więcej, bo takie są prognozy. A zapukają! Bo za kilkadziesiąt lat nie będą mieli warunków, aby przeżyć na swojej ziemi. Co wtedy?

Teraz, aby zniechęcić uchodźców do Polski, robimy wiele, by uznali, że potrafimy być gorsi od tych, przed którymi uciekają.

I wtedy może odpuszczają. To zła droga.

W sprawie słusznej obrony własnych granic niebezpiecznie zbliżyliśmy się do granicy, za którą trzeba będzie na nowo definiować główne zasady zwyczajów, tradycji, a nawet religii, jaka od tysiąca lat tu dominuje. Owszem, miłuj bliźniego swego jak siebie samego, ale niech będzie czysty, najedzony, ubrany, niech wierzy w mojego Boga i niech gada moim językiem. A najlepiej niech przed kontaktem ze mną ten bliźni, zanim go umiuję,

uda się do odpowiedniego punktu na granicy, gdzie minister sprawdzi mu zawartość telefonu pod kątem przynależności do organizacji terrorystycznych i mniejszościowych grup seksualnych. Itd. itp.

Za parę tygodni jak zwykle większość z nas zostawi na wigilijnym stole wolne nakrycie dla niespodziewanego gościa, który może zapukać do naszych drzwi. Kiedyś podczas audiencji przed świętami papież Franciszek (wiem, nie rodak, nie nasz) mówił do Polaków: - Zostawiając wolne miejsce przy wigilijnym stole pomyślmy o biednych, głodujących, samotnych, bezdomnych, zepchniętych na margines życia, doświadczonych wojną, zwłaszcza o dzieciach...

Nie z powodu galopujących cen trudne będą zbliżające się święta Bożego Narodzenia. Obawiam się, że w tym roku opłatek, którym przy wigilijnym stole podzielimy się z najbliższymi, może nam stanąć w gardle.

JERZY KAMIŃSKI

Walczą o chodnik

MIŁOSZYCE
Interwencja

Miałby powstać od ronda w Miłoszycach wzdłuż ulicy Dziuplińskiej do samej Dziupliny. Dlatego przyszli na sesję Rady Powiatu

29 września podczas kolejnej sesji RP głos zabrali Robert Jadczyk - sołtys Miłoszyc i radny Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach, oraz Krzysztof Klimczak - przewodniczący Rady Sołectwa Miłoszyc. Delegaci z Miłoszyc chcieli osobiście przedstawić swoją propozycję do budżetu powiatu na rok 2022.

Sołtys Robert Jadczyk omówił treść złożonego w Starostwie Powiatowym w Oławie 14 września wniosku o budowę chodnika pieszo-rowerowego, który miałby powstać od ronda w Miłoszycach wzdłuż ulicy Dziuplińskiej do samej Dziupliny (to droga powiatowa).

Jak powiedział sołtys, potrzeba tej inwestycji jest

Robert Jadczyk - sołtys Miłoszyc i radny Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach, oraz Krzysztof Klimczak - przewodniczący Rady Sołectwa Miłoszyc przyszli na sesję Rady Powiatu, aby zawalczyć o potrzebny w ich miejscowości chodnik

ogromna, ponieważ tą drogą codziennie podąża naprawde wiele osób, m.in. rodziny z dziećmi, biegacze, rowerzyści i spacerowicze. Ulica Dziuplińska biegnie wzdłuż lasu, w którym utworzona jest bardzo popularna trasa biegowa „Miłoszycka siódemka”.

Przedstawiciele Miłoszyc przekonywali radnych powiatowych, starostę oraz wszystkich zgromadzonych podczas sesji, że wspólne finansowanie tego zadania ułatwi jego realizację.

Zdaniem sołtysa, gdy powiat przychylnie rozpatrzy prośbę o budowę chodnika, to gmina Jelcz-Laskowice wspomogę finansowo zadanie. Szef sołectwa z Miłoszyc podkreślał, że inicjatywa ma ogromne poparcie społeczne i bardzo wielu mieszkańców wsi i okolic liczy na powstanie tej inwestycji. Dowodem tych słów jest zebranie ponad pół

tysiąca podpisów pod wnioskiem o budowę chodnika.

Na koniec Robert Jadczyk wspominał o najważniejszych inwestycjach, które także wspólnie wykonali samorząd powiatu olawskiego i gmina Jelcz-Laskowice.

- Szanowni Państwo, budowa ronda czy kapitalny remont ulicy Głównej to świetnie zrealizowane wspólne inwestycje, gdzie oba samorządy uczestniczyły finansowo - mówił Jadczyk. Proszę i wierzę, że i tym razem także wspólnie uda nam się tę jakże konieczną inwestycję wykonać.

Pytań i dyskusji po tym wystąpieniu nie było. Zobaczymy teraz, co na to wszystko radni powiatowi i czy nowa inwestycja znajdzie się w przyszłorocznym budżecie.

(CK)

- To naprawde ruchliwa droga - przekonywał sołtys Jadczyk

GMINA OŁAWA

Jubileusz

Kazimiera Byczek wraz z mężem Ludwikiem odebrali „Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie”. 23 września w Urzędzie Stanu Cywilnego uroczysto wręczył je pełniący obowiązki wójta Henryk Kuriata

- Minęły 52 lata od chwili, gdy wstępując w związek małżeński przyrzekaliście sobie miłość, wierność i uczciwość - mówiła kierowniczka USC Renata Wolf. - Zapewne dziś wracają wspomnienia z tamtych szczęśliwych chwil waszego życia, gdy obiecaliście sobie, że będziecie razem na dobre i na złe. Przez te lata wspólnie przeżywaliście doświadczane problemy. Jesteśmy przekonani, że w ciągu tych lat wykazaliście troskę nie tylko o siebie, ale także o dzieci. Przez ponad 50 lat budowaliście atmosferę wspólnego, szczęśliwego ogniska domowego, a łączące was uczucie i przywiązanie było najlepszą lekcją dobrego wychowania dla waszych dzieci. To właśnie rodzice są często pierwszymi i najlepszymi nauczycielami. Nauczycieliście ich mowy ojczystej i tego, jak odróżnić dobro od zła. To do was dzieci przychodziły ze swoimi problemami i otrzymywały

Szczęśliwie zakochani i dumni z wnuków

Jubilaci z rodziną

wsparcie, potrzebne do pokonania wszelkich trudności. Za to dobro, które przekazaliście najbliższym i za ten przykład dla nas wszystkich, należą się wam ogromne podziękowania. Jesteście przykładem dobrego małżeństwa, związku dwojga ludzi z bagażem doświadczeń, którzy poradzili sobie z trudnościami, dzięki łączącej was miłości, wzajemnemu szacunkowi, a także ciężkiej wspólnej pracy. Stworzyliście szczęśliwą rodzinę, która dziś jest z wami i dzieli

się waszą radością. Dzisiejsze spotkanie to dowód na to, iż prawdziwe są słowa „miłość nie wyczerpuje się nigdy, im więcej jej dajemy, tym więcej otrzymujemy”. Medale, które otrzymacie, są symbolem wierności, miłości i trwałej przyjaźni. Jesteście wzorem zgody i miłości dla wszystkich, którzy zamierzają związać się węzłem małżeńskim. Tylko nieliczni mają zaszczyt i możliwość obchodzić taką uroczystość.

Małżonkowie mieszkają w Gaci. Pan Ludwik pochodzi z Godzinowic, pani Kazimiera z Bolechowa. Poznali się w pracy i bardzo szybko między nimi zaiskrzyło. W 1969 roku wzięli ślub. To rok po tym, gdy się poznali. Mają córkę i syna. Doczekali się również czterech wnuków i jednej prawnuczki.

- Bardzo jesteśmy z nich dumni - podkreślają zgodnie. - I bardzo mocno ich kochamy!

Pan Ludwik zawodowo był kierowcą, pani Kazimiera przez 10 lat pracowała w Brzegu, a potem zajęła się domem, dziećmi i gospodarstwem.

- Kiedyś wystarczyło, by mąż pracował - mówi pan Ludwik. - Dzisiaj to już się tak nie da.

Gdy pytamy ich o przepis na długie, szczęśliwe małżeństwo, odpowiadają: - Trzeba się wzajemnie szanować i dogadywać. Wierzyć w Boga, bo Bóg musi być w domu. Wiara nam zawsze pomagała. A jak się kłóciliśmy, to zwykle o byle co.

TEKST I FOT:
KAMIL TYSA
ktysa@gazeta.olawa.pl

Medale jubilatam wręczył pełniący obowiązki wójta gminy Oława Henryk Kuriata

OŁAWA

Jubileusz

Złote gody świętują Urszula i Włodzimierz Szejnwaldowie z Oławy. 29 września w oławskim Urzędzie Stanu Cywilnego odebrali Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie

Pani Urszula pochodzi z Jaczkowic. Pan Włodzimierz urodził na Kresach, obecnie to Białoruś. W 1957 roku, podczas tzw. drugiej repatriacji Polaków z terenów ZSSR, przyjechał z rodzicami do Polski i osiadł w Strzelinie.

- Poznaliśmy się w Jelczańskich Zakładach Samochodowych - wspomina pani Ula. - Miałam praktykę w dziale badań, gdzie pracował mąż. Najpierw patrzyliśmy na siebie bokiem. Nikt od razu się nie zakochał. Później to mąż zaczął powoli robić pierwsze gesty, kroki.

- Bo bardzo mi się podobała, była śliczna, miała piękne długie ciemne włosy i to mnie zauroczyło, długo jednak musiałam czekać, aż się ze mną umówiła.

- Bo nie od razu mi się podobał - dodaje z uśmiechem pani Ula. - Byli przystojniejsi od niego, ale żaden tak dobry, spokojny i z takim charakterem jak on. Nigdy się nie na-

rzucał, był bardzo cierpliwy, delikatny i to w pewnym momencie przeważało o moich uczuciach do niego.

Najczęściej spotykali się w pracy albo przy projektach, które pani Ula musiała realizować jako uczeń szkoły samochodowej. Pan Włodzimierz chętnie pomagał. W końcu po trzech latach znajomości zdecydował się oświadczyć. Wybranka była tak zaskoczona, że nie odpowiedziała i trzymała go w niepewności kilka miesięcy.

Ślub cywilny wzięli 31 października 1970, kościelny - 15 listopada tego samego roku. Początkowo mieszkali w Strzelinie u rodziców męża, ale że pan Włodzimierz po godzinach i podczas urlopu dorabiał przy budowie bloków w Oławie, zapracował na mieszkanie, w którym mieszkają do dziś. Doczekali się trójki dzieci - syna i dwóch córek. Mają też jedną wnuczkę.

Pytani o to, co zrobić, by w zgodzie i szczęściu doczekać tak pięknego jubileuszu - małżonkowie śmiejąc się mówią, że trudno im uwierzyć, że minęło już tyle lat. - Zawsze żyliśmy wspólnie, o tak - dodaje pan Włodzimierz wskazując na ich splecione od samego początku uroczystości dłonie. - Całe życie trzymaliśmy się za ręce.

- Jak jemu potknie się noga, to ja go podnoszę, i na odwrót - dodaje pani Ula. - Jak ktoś ma słabszy dzień, to drugie go wspiera. I tak to wygląda.

Jubilaci zapewniają, że nie wiedzą, co to jest kłótnia. Przekomarzenie się - tak, ale kłótnia? Nie. Nie ukrywają swojego szczęścia i wciąż kwitnącej miłości, a wspominając najlepsze chwile jednoznacznie mówią o dzieciach. Od początku marzyli o trójce i to marzenie się spełniło. Zawsze najważniejsza była też dla nich rodzina i wzajemne wsparcie, pomoc oraz zrozumienie. Nigdy też nie odstąpili od Boga. Dzięki niemu i modlitwie przeżyli trudne chwile, gdy pan Władysław niespodziewanie dostał udaru i był w wyjątkowo ciężkim stanie, a także ostatni rok pandemii, gdy w okresie świąt Bożego Narodzenia zachorowali na Covid-19. Stan pani Uli był tak ciężki, że zabrano ją do szpitala. Modlitwa i wzajemne wsparcie oraz troska o siebie pozwoliły im jednak pokonać chorobę i także tym razem wszystko dobrze się skończyło. Jedyne więc, czego zakochani jubila-ci pragną na kolejne wspólnie spędzone lata, to dużo zdrowia. I tego im życzymy.

Wręczając jubilatam Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie burmistrz Tomasz Frischmann pogratulował małżonkom i złożył najser-

deczniejsze życzenia w imieniu swoim oraz mieszkańców. Dodał, że tradycją tej sali jest dać wyraz swojej miłości, więc zawołał: - Gorzko!

Jubilaci zgodzili się na to z uśmiechem.

Na zakończenie otrzymali też okolicznościowy grawerton i bukiet kwiatów.

TEKST I FOT:
WIOLETTA KAMIŃSKA
wkaminska@gazeta.olawa.pl

To była przemyślana decyzja

Jubilaci z burmistrzem Tomaszem Frischmannem i Renatą Wolf, kierownik USC w Oławie

POWIAT

W dniach 4-10 października trwa w Powiatowym Ośrodku Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej i Doradztwa Metodycznego w Oławie Europejski Tydzień Świadomości Dysleksji. Co dla Was przygotowano?

- Celem przedsięwzięcia organizowanego od 17 lat w naszym powiecie jest propagowanie skutecznych sposobów podnoszenia świadomości, dotyczącego problemu dzieci, uczniów i młodzieży z utrudnieniami w nauce czytania i pisania, matematyki, wśród rodziców, nauczycieli oraz samych uczniów - mówi Halina Pawińska, wicedyrektor POPPPiDM w Oławie.

Trwa Europejski Tydzień Świadomości Dysleksji

- Organizatorom zależy również na pokazaniu dobrych, wartościowych i skutecznych sposobów, przykładów w zakresie przezwycięzania trudności edukacyjnych. W Bibliotece Pedagogicznej w Oławie odbywać się będzie prezentacja książek, artykułów i czasopism oraz zestawień bibliograficznych o tematyce specyficznych trudności szkolnych.

Dla rodziców i nauczycieli, szkolnych specjalistów organizatorzy zaplanowali:

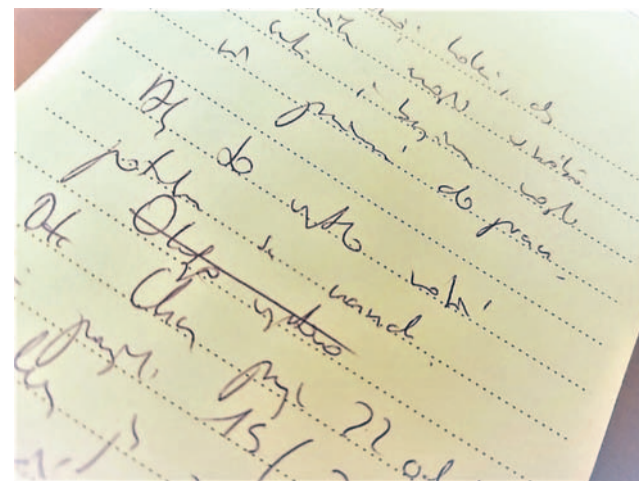
Konsultacje merytoryczne „Jak wspierać i skutecznie pomagać dzieciom i uczniom ze specyficznymi trudnościami w nauce czytania i pisania?”

oraz konsultacje dla dzieci z problemami w rozwoju mowy - odbędą się 4 października od godz. 12.00-15.00 (prowadzi logopeda Poradni Agata Piotrowska, gabinet nr 9); 5 października od godz. 13.00-15.00 (prowadzi pedagog Jolanta Szuszkiewicz, gabinet nr11) oraz od godz. 15.00-16.30 (prowadzi pedagog Małgorzata Kruszakin, gabinet nr 14); 6 października od godz. 14.30-16.30 (prowadzi pedagog Małgorzata Urysz-Rosłowska, gabinet nr 16).

Konsultacje merytoryczne „Jak wspierać i skutecznie pomagać dzieciom i uczniom ze specyficznymi trudnościami

w nauce matematyki o charakterze dyskalkulii - odbędą się w dniu 7 października 2021 roku od godz. 13.30-15.30 (prowadzi pedagog Małgorzata Miętkiewicz, gabinet nr 4). Obowiązuje rejestracja telefoniczna do dnia 4 października 2021 r. od godz. 7.30-15.00 pod nr telefonu: 71 31 32 239 oraz w sprawie udziału w konsultacjach „Jak wspierać i skutecznie pomagać dzieciom i uczniom ze specyficznymi trudnościami w nauce matematyki o charakterze dyskalkulii” zgłoszenie obowiązuje do 5 października 2021 r.

W ramach ETŚD będzie działał w POPPPiDM Punkt diagnozy „ryzyka dysleksji” dla dzieci w wieku przedszkolnym (5-6 latki) oraz wczesnoszkolnym (I-III klasa szkoły podstawowej). Badania, konsultacje, porady poprowadzą: Halina Pawińska - gabinet nr 7, w dniu 6.10.2021, godz. 12.00-15.00,

Anna Mazur-Grasza - gabinet nr 9, w dniu: 6.10.2021, godz. 15.00-16.00 (w Powiatowym Ośrodku Pomocy Psychologiczno - Pedagogicznej i Doradztwa Metodycznego w Oławie, pl. Zamkowy 18, obowiązuje zgłoszenie telefoniczne do 5.10.2021 roku do godz.15.00 pod nr: 71 31 322 39).

Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Oławie tel. 71 3132239 do dnia 29.10.2021 r.

Warsztat „Rerki, kapki, szumki, syczki - tak ćwiczą nasze języczki” dla dzieci 5-7 letnich poprowadzą Agata Piotrowska i Anna Poparda-Amrogowicz.

W Bibliotece Pedagogicznej w Oławie w okresie 4-29.10.2021 roku odbywać się będzie prezentacja książek, artykułów i czasopism oraz zestawień bibliograficznych o tematyce specyficznych trudności szkolnych.

Więcej na stronie Ośrodka poradnia.olawa.pl lub na Tu-Olawa.pl.

(CK)

PCK pilnie poszukuje osób do pracy

POWIAT/PRACA

Chodzi o osoby w charakterze opiekunki/opiekuna do osób starszych i chorych na terenie Jelcza i w okolicy. Mile widziane osoby z samochodem (PCK partycypuje w kosztach dojazdu).

- Jeśli są chętne osoby z terenu Oławy, też serdecznie zapraszamy do kontaktu - mówi Jolanta Kirkiewicz, koordynator ds. działalności opiekuńczej PCK w Oławie. - Jedynie czego oczekujemy, to chęci do pracy z seniorami. Idealny kandydat powinien lubić kontakt z ludźmi.

Zainteresowane osoby proszone o kontakt pod numerem: 798-302-727 lub 71-313-23-25.

(CK)

„Ludzie żyją tak długo, jak długo inni pielęgnują pamięć o nich myśląc i kochając”

22 września w wieku 81 lat zmarł i został pochowany w Bonn

Józef Semla

pozostawiając w smutku żonę, córki i syna z rodzinami
Msza św. w intencji zmarłego odbędzie się 10 października o godz 11.30 w Kościele NMP w Oławie

Rodzina

ODESZLI

OŁAWA

† 27 IX	- Andrzej Czopek	- ur. 1948
† 27 IX	- Krzysztof Koszykowski	- ur. 1985
† 28 IX	- Józef Łokaj	- ur. 1933
† 28 IX	- Anna Szczur	- ur. 1933
† 28 IX	- Jan Winiarski	- ur. 1950
† 23 IX	- Bartosz Stabulewski	- ur. 1986
† 29 IX	- Zofia Zacirka	- ur. 1937
† 24 IX	- Józef Krzemiński	- ur. 1938
† 28 IX	- Zbigniew Rogala	- ur. 1958
† 1 X	- Katarzyna Terlecka	- ur. 1930
† 30 IX	- Maria Kędzierska	- ur. 1929

JELCZ-LASKOWICE

† 2 X	- Maria Kic	- ur. 1929
-------	-------------	------------

GODNIE SOLIDNIE TANIO
USŁUGI POGRZEBOWE
HENRYK FIGIEL

Teraz możesz wybrać

Oława, ul. Kutrowskiego 8 tel./fax.: 71 303 27 21
od 8:00 do 16:00, po 16:00 - tel. 71 316 52 24
całodobowo - 605 964 664

REKLAMA

ZAKŁAD USŁUG POGRZEBOWYCH
Stanisław Jaśnikowski

Oława, ul. Zwierzyniecka 5 (przy starym Cmentarzu)

Filia w Jelczu-Laskowicach, ul. Witosa 19, tel. 71 318-33-21

Filia w Siechnicach, ul. Prawocińska (CMENTARZ), tel. 601 735 671

Teraz możesz wybrać! Tradycja 30-letnia na Ziemi Oławskiej

CAŁODOBOWA BEZPŁATNA INFOLINIA: 800-501-616

71 313 27 66, 71 313 20 28, 71 313 94 99, kom. 601 735 671, 692 432 354

e-mail: biuro@jasnikowski.com.pl www.jasnikowski.com.pl

Kompleksowa usługa pogrzebowa już od 1100 zł wraz z trumną

REKLAMA

100 milionów złotych na termomodernizację na Dolnym Śląsku

Dzięki tym ogromnym pieniądzązom z obszaru Dolnego Śląska zniknie wiele szkodliwych kopcuchów, a przybędzie instalacji do produkcji energii z odnawialnych źródeł. W pierwszej rundzie konkursu zorganizowanego przez samorząd województwa dofinansowania na łączną kwotę niemalże 100 mln zł zdobyło 29 podmiotów, które zarządzają placówkami edukacyjnymi. Pieniądże na termomodernizację pochodzą ze środków unijnych.

O dopłatę do inwestycji mających na celu podniesienie efektywności budynków użyteczności publicznej mogły się starać między innymi jednostki samorządu terytorialnego czy organizacje pozarządowe. W ramach pierwszej rundy konkursu, wpłynęło 31 projektów, a 29 z nich pozytywnie przeszło ocenę formalną i zostały wybrane do otrzymania dofinansowania. Inwestycje te opiewają łącznie na kwotę niemalże 100 mln zł. Dotacje można przeznaczyć między innymi na wymianę lub modernizację źródeł ciepła, ocieplenie budynków, podłączenie do sieci ciepłowniczej, czy montaż mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii. W konkursie mogły startować podmioty posiadające lub zarządzające budynkami użyteczności publicznej, w których mieszczą się placówki edukacyjne - żłobki, przedszkola i szkoły (z wyłączeniem szkół wyższych).

- Jednym z priorytetów Samorządu Województwa Dolnośląskiego jest walka ze smogiem. Podobnie, jak lokalne samorządy, jesteśmy zdeterminowani, aby mieszkańcy regionu oddychali czystym powietrzem. Tego typu programy dopłat są bardzo ważne i potrzebne, ponieważ dzięki nim można za jednym razem wyeliminować wiele nieefektywnych źródeł ciepła oraz poprawić jakość powietrza na dużym obszarze - mówi Cezary Przybylski, Marszałek Województwa Dolnośląskiego.

Konkurs realizowany jest ze środków unijnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014 - 2020. Łącznie, w kończącej się perspektywie finansowej UE, samorząd województwa na gospodarkę niskoemisyjną przeznaczył już prawie 2 mld zł, w tym na produkcję energii ze źródeł odnawialnych - ponad 240 mln zł, wdrażanie strategii niskoemisyjności - ponad 670 mln zł, podniesienie

W okresie ogrzewczym wielu Dolnoślązaków zmagają się na co dzień z problemem smogu.

efektywności energetycznej w małych i średnich przedsiębiorstwach - ponad 114 mln zł oraz w budynkach użyteczności publicznej sektora mieszkaniowego - ponad 840 mln zł.

- Pomoc udzielana na poprawę efektywności energetycznej budynków korzystnie wpływa na stan środowiska. Ponadto, mniejsze zużycie energii to także niższe wydatki, czyli lepsze gospodarowanie publicznym majątkiem. Dzięki takiemu podejściu Dolny Śląsk rozwija się w tempie, którego wiele regionów w Polsce i Europie może nam pozazdrościć - mówi Tymoteusz Myrda, Członek Zarządu Województwa Dolnośląskiego.

Wykaz podmiotów, które otrzymały dofinansowanie na termomodernizację budynków placówek edukacyjnych

jest dostępny na stronie www.dolnyślask.pl.

Jakość powietrza na Dolnym Śląsku wciąż nie jest zadowalająca

Realizacja programów dotyczących gospodarki niskoemisyjnej jest bardzo ważna, ponieważ ponad połowa Dolnoślązaków wciąż oddycha zanieczyszczonym powietrzem. Zgodnie z badaniami prowadzonymi przez Państwowy Monitoring Środowiska, więcej niż 50 procent

mieszkańców regionu żyje na obszarach, gdzie poziom szkodliwego benzo(a)pirenu przekracza przyjętą normę. To substancja powstająca w wyniku niepełnego spalania związków organicznych, w tym paliw stałych, drewna, odpadów, tworzyw sztucznych czy paliw samochodowych. Benzo(a)piren kumuluje się w organizmie, jest toksyczny i rakotwórczy.

Kolejnym szkodliwym zanieczyszczeniem powietrza, jakie występuje na znacznej części województwa, są pyły zawieszone PM10, czyli niezwykle małe cząstki m.in. kurzu, popiołu, a także startych opon czy tarcz i klocków hamulcowych. Często osiadają na nich także inne substancje np. metale ciężkie. Pyły te bardzo łatwo przenikają do płuc. Mogą być toksyczne. Powodują kaszel, trudności w oddychaniu i zaostrzenie alergii.

- Termoizolacja jest doskonałym, zasadnym ekonomicznie i bardzo racjonalnym sposobem ograniczenia zjawisk smogowych. Izolacja cieplna zmniejsza straty energii potrzebnej dla utrzymania temperatury w ogrzewanych pomieszczeniach. Oznacza to oszczędność opału, mniej dymu i zdrowsze powietrze

jako cel zasadniczy. Warto pamiętać, że przy prawidłowo wykonanej termoizolacji, oszczędności są w dużym stopniu proporcjonalne do grubości warstwy materiału termoizolacyjnego. Jego cena może być niewielką częścią kosztów inwestycji - wyjaśnia Tytus Czartoryski, radny Sejmiku Województwa Dolnośląskiego.

W walce z zanieczyszczeniem powietrza konieczne są zdecydowane działania. Samorząd Województwa Dolnośląskiego 30 listopada 2017 roku przyjął uchwały antysmogowe. To trzy dokumenty skonstruowane dla Wrocławia, uzdrowisk oraz pozostałej części województwa. Ustanawiają one ograniczenia w zakresie stosowania paliw stałych niskiej jakości oraz klasy instalacji wykorzystywanych do ogrzewania i terminy ich wprowadzania.

Dodatkowe pieniądze z programu Czyste Powietrze dla Dolnego Śląska

Podczas XXX Forum Ekonomicznego w Karpaczu marszałek Cezary Przybylski wraz z ministrem klimatu i środowiska Michałem Kurtyką ogłosili start pilotażu akcji uzupełniającej program „Czyste powietrze” oraz zwiększenie jego finansowania z 15 mln do 20 mln zł. Od początku października wszyscy mieszkańcy Dolnego Śląska mogą się starać o dofinansowanie na wymianę nieefektywnych źródeł ciepła na paliwa stałe, termomodernizację budynków, modernizację instalacji CO i CWU, wentylację mechaniczną z odzyskiem ciepła, ocieplenie przegród budowlanych, mikroinstalacje fotowoltaiczne, dokumentację projektową, audyt energetyczny i ekspertyzy.

Nowością jest tutaj możliwość starania się o środki przez osoby fizyczne będące właścicielami lub współwłaścicielami lokali mieszkalnych lub całe wspólnoty mieszkaniowe.

Dodatkowo, dla mieszkańców gmin graniczących z Czechami, dotacje będą wyższe o 10 punktów procentowych. Warto zwrócić także uwagę na to, że wszystkie źródła ciepła, jakie zostaną zakupione z dofinansowaniem, muszą spełniać docelowe wymagania uchwał antysmogowych przyjętych przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska szacuje, że dzięki temu programowi efektywność energetyczna poprawi się w 50 wielorodzinnych budynkach mieszkalnych i 300 lokalach, a z Dolnego Śląska zniknie łącznie około 720 kopcuchów.

Pilotaż prowadzony będzie przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu i tam też należy szukać odpowiednich wniosków i szerszych informacji. Planowany jest on na lata 2021 - 2024.

UMWD

Chcesz oddychać czystym powietrzem?

Nie pal:

węglem brunatnym

miałem i flotokonzentratem

wilgotnym drewnem

śmieciami

plastikowymi butelkami

lakierowanym drewnem i płytą wiórową

WYBIERZ
CZYSZTE ZASADY

Jakość powietrza na Dolnym Śląsku w ogromnej mierze zależy od samych mieszkańców i tego, czym palą w domowych piecach.

Wiadomość o wyborze podmiotów, które otrzymały dofinansowanie na termomodernizację budynków, przekazali marszałek Cezary Przybylski i wicemarszałek Grzegorz Macko

URZĄD
MIEJSKI
W

OLAWIE

Biuletyn Informacji Publicznej www.bip.um.olawa.pl

strona dofinansowana
z budżetu miasta Olawy

W INTERNECIE:
www.um.olawa.pl
poczta elektroniczna:
olawa@um.olawa.pl

Z okazji Dnia Edukacji Narodowej

*Składamy gorące życzenia i podziękowania Nauczycielom
oraz wszystkim Pracownikom Oświaty w Olawie.*

*Dziękujemy Państwu za wytrwałość, cierpliwość i nieustanny trud,
który wkładacie w opiekę, wychowanie i edukację
kolejnych pokoleń naszych mieszkańców.*

*To Państwo tworzyacie szczególną atmosferę i charakter placówek
sprawiając, że dzieci i młodzież chętnie w nich przebywają.*

Życzymy zdrowia, wszelkiej pomyślności i dalszych sukcesów.

*Niech codziennej pracy towarzyszy spełnienie zawodowe, uznanie rodziców
i szacunek społeczeństwa, a liczne osiągnięcia i sukcesy wychowanków
będą źródłem Państwa osobistej satysfakcji.*

Zastępca Burmistrza Olawy
Małgorzata Pasierbowicz

Burmistrz Olawy
Tomasz Frischmann

Z okazji zbliżającego się Dnia Edukacji Narodowej, w ubiegłym tygodniu odbyło się spotkanie członków Sekcji Emerytów i Rencistów Związku Nauczycielstwa Polskiego w Olawie. Uroczystość była również okazją do wręczenia resortowych odznaczeń. W imieniu władz samorządowych najlepsze życzenia wszystkim zgromadzonym złożyła wiceburmistrz Olawy Małgorzata Pasierbowicz.

W ostatni weekend września, w olawskim Rynku odbył się IV Olawski Festiwal Food Truck'ów. Podczas wydarzenia można było spróbować ulicznych specjalów, wziąć udział w charytatywnym maratonie zumbi lub obejrzeć seans w kinie plenerowym

Burmistrz Miasta Olawa działając na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1990 z późn. zm.) informuje, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Olawie został wywieszony na okres:

- od 1 do 21.10.2021 r. wykaz nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy w trybie bezprzetargowym (załącznik do Zarządzenia Burmistrza Miasta Olawa nr 114/0050/2021 z dnia 30.09.2021 r.)

- od 24.09. do 15.10.2021r. wykaz zawierający nieruchomości przeznaczoną do zbycia w trybie bezprzetargowym, położoną w Olawie przy ul. Nowoosadniczej (załącznik do Zarządzenia Nr 113/0050/2021 z dnia 24.09.2021 r.) Osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 ww. ustawy, mogą składać wnioski o jej nabycie w terminie 6 tygodni od dnia wywieszenia wykazu.

BURMISTRZ MIASTA OLAWA - TOMASZ FRISCHMANN

Na podstawie art. 17 pkt 9 i 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 741 ze zm.), art. 39 ust. 1 pkt 2, w związku z art. 46 pkt 2 i art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 247 ze zm.) oraz uchwały Rady Miejskiej w Olawie Nr XXIII/139/20 Rady Miejskiej w Olawie z dnia 30 kwietnia 2020r. zawiadamiam

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w zachodniej części osiedla Nowy Otok w Olawie wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w dniach od 14.10.2021 r. do 05.11.2021 r. w siedzibie Urzędu Miejskiego w Olawie, pl. Zamkowy 15, pok. 20/21 w godzinach pracy urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej www.bip.um.olawa.pl.

Dyskusja publiczna nad rozwiązaniami przyjętymi w projekcie wyżej wym. planu miejscowego odbędzie się w dniu 03.11.2021 r. w siedzibie Urzędu Miejskiego w Olawie o godz. 14 w Sali Rycerskiej Urzędu Miejskiego w Olawie.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego lub prognozie oddziaływania na środowisko może wnieść uwagi.

Zgodnie z art. 8c ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wnioski lub uwagi dotyczące projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mogą być wnoszone w formie papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej,

OGŁOSZENIE

o wyłożeniu do publicznego wglądu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w zachodniej części osiedla Nowy Otok w Olawie

w szczególności poczty elektronicznej na adres e-mail: olawa@um.olawa.pl. Wnoszący uwagi podaje swoje imię i nazwisko lub nazwę jednostki organizacyjnej oraz adres zamieszkania albo siedziby. Uwagi należy składać do Burmistrza Miasta Olawa z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia 22.11.2021 r.

Zainteresowani mogą składać również uwagi i wnioski w związku ze strategiczną oceną oddziaływania na środowisko ww. projektu planu miejscowego. Zgodnie z art. 40 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko uwagi i wnioski mogą być wnoszone w formie pisemnej, ustnie do protokołu (podczas dyskusji publicznej w dniu 03.11.2021 r. w siedzibie Urzędu Miejskiego w Olawie) lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres: olawa@um.olawa.pl.

Uwagi i wnioski należy składać do Burmistrza Miasta Olawa z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia 22.11.2021 r. Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Burmistrz Miasta Olawa.

W związku z obowiązkiem, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia nr 2016/679 informuję, że:

Administratorem danych osobowych jest: Burmistrz Miasta Olawa, 55-200 Olawa, pl. Zamkowy 15, tel. 71 303 55 01, 71 303 55 02, email: olawa@um.olawa.pl. Będziemy przetwarzać Państwa dane osobowe w celu realizacji procedur w/w miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 741 ze zm.) oraz art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 247 ze zm.).

We wszystkich sprawach związanych z przetwarzaniem danych osobowych oraz realizacją przysługujących praw, można skontaktować się z Inspektorem Ochrony Danych przez email: iodo@um.olawa.pl, tel. 71 303 55 79.

Pełen zakres informacji nt. przetwarzania danych osobowych znajduje się na stronie internetowej Miasta Olawa: www.bip.um.olawa.pl oraz w siedzibie Administratora.

W przetwarzaniu danych osobowych stosuje się ograniczenia określone w art. 8a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 741 ze zm.).

**BURMISTRZ MIASTA OLAWA
TOMASZ FRISCHMANN**

BURMISTRZ OLAWY

w związku z planowanym otwarciem nowego Żłobka Miejskiego „Zielony Zakątek” przy ul. 1 Maja 33B w Olawie
poszukuje osób na stanowiska:

opiekunów dziecięcych, pomocy opiekunów dziecięcych, pielęgniarki, intendenta, kucharza, pomocy kuchennej, konserwatora.

Termin składania ofert

do dnia 29 października 2021 r.

Informacje nt. naboru są dostępne na stronie:

www.bip.um.olawa.pl w zakładce Urząd Miejski/Praca i na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Olawie.

Z up. Burmistrza

/-/Małgorzata Pasierbowicz

Zastępca Burmistrza

OŁAWA
Wdzięczni

Dzieci są dla nich najważniejsze

30 września w Sali Rycerskiej zorganizowano uroczyste spotkanie Towarzystwa Przyjaciół Dzieci. Była to okazja, by podziękować tym, którzy wspierają oławski oddział TPD

Odnakę przyjaciela dziecka może otrzymać osoba, która podejmuje systematyczny wysiłek na rzecz dobra dziecka, poza ramami obowiązków zawodowych, jest ze swej działalności społecznej na rzecz dzieci znana w środowisku, w którym mieszka i pracuje oraz swoim czynnym opiekuńczym stosunkiem do dziecka daje wyraz w bezpośredniej pracy dla jego dobra. Tym razem wyróżnienia te przyznano Małgorzacie Pasierbowicz, Dorocie Miszczak, Zenonowi Lei, Halinie Pawińskiej, Józefowi Pawińskiemu, Dariuszowi Witkowskiemu, Adamowi Dziadurze, Sławomirowi Graczykowi, Agnieszce Sienkiewicz i Renacie Romanowskiej.

Odnaczeni srebrną odznaką „Zasłużony Działacz TPD”

Decyzją zarządu głównego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Warszawie srebrne odznaki otrzymali członkowie, którzy mają wybitne zasługi w społecznej działalności

opiekuńczo-wychowawczej oraz mogą pochwalić się długą, co najmniej dziesięcioletnią pracą społeczną lub zawodową w TPD. To Dorota Kopała, Czesława Marszałek,

Jerzy Świdzki, Maria Leoniewska, Kinga Tyczyńska-Jelonek, Anna Łabowska, Andrzej Kupczak i Urszula Krzyżanowska. Odznaki wręczyły Bożena Kleniewska

z Oddziału Okręgowego TPD we Wrocławiu i Aniela Mike-ska-Szyran.

Medal dr. Henryka Jordana za szczególne zasługi dla rozwoju opieki społecznej,

pracy na rzecz dzieci z niepełnosprawnościami, potrzebujących pomocy i wsparcia otrzymały prezes Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom „Tęcza” Wiesława Pohorilo oraz członkini zarządu oddziału TPD w Oławie Maria Grocholska.

Doceniono również wolontariusza Grzegorza Statsa, który dał się poznać w Towarzystwie Przyjaciół Dzieci jako osoba, która potrafi załatwić każdą sprawę, przynieść każde pismo i przekazać informację tam, gdzie potrzeba. - Jest uczynny, chętny do pomocy i nigdy nie liczy swojego czasu poświęconego sprawie - mówiła prowadząca uroczystość prezeska oławskiego oddziału TPD Urszula Krzyżanowska. - Grzesiu, doceniamy Ciebie i Twoje oddanie TPD w Oławie.

Kwiaty i figurkę anioła przekazano Anieli Mikeskiej-Szyran oraz Bożenie Kleniewskiej. Podobny upominek miał otrzymać burmistrz Tomasz Frischmann, który nie mógł wziąć udziału w uroczystości. - Czasami wdzięczność trudno jest ubrać w słowa - mówiła Krzyżanowska. - Wtedy proste „dziękujemy” zawiera wszystko, co chcemy wyrazić.

TEKST I FOT.: KAMIL TYSA
ktysa@gazeta.olawa.pl

Przyjaciele dzieci

Wiesława Pohorilo i Maria Grocholska

Uroczystość prowadziła Urszula Krzyżanowska

DOMAX
DEVELOPMENT

691-731-691
UL. JODŁOWA - mieszkania o pow. 37 - 59 m²

Niniejsza reklama nie stanowi oferty handlowej w rozumieniu Kodeksu Cywilnego

REKLAMA

informacje

Biuletyn Informacji Publicznej
http://www.um.jelcz-laskowice.finn.pl/

URZĄD MIASTA I GMINY
JELCZ-LASKOWICE

strona dofinansowana
z budżetu miasta i gminy
Jelcz-Laskowice

W INTERNECIE:
www.jelcz-laskowice.pl
poczta elektroniczna:
um.info@jelcz-laskowice.pl

KONCERT PAPIESKI

MUZYCZNO-SŁOWNA OPOWIEŚĆ
O ŻYCIU I PONTYFIKACIE PAPIEŻA POLAKA

WYKONAWCY:
MONIKA GRUSZCZYŃSKA - SOPRAN
(SOLISTKA OPERETKI)
ALEKSANDER KRUCZEK - TENOR
PRZY ARTYSTYCZNEJ OPRAWIE
ZESPOŁU INSTRUMENTALNEGO ORAZ NARRATORA

W PROGRAMIE
ULUBIONE PIEŚNI
JANA PAWŁA II
ORAZ ANEGDOTY
I CIEKAWOSTKI Z JEGO ŻYCIA

17 PAŹDZIERNIKA 2021 GODZ. 19:00
KOŚCIÓŁ PW. M.M. KOLBEGO W JELCZU-LASKOWICACH
WSTĘP WOLNY

17 października o 19:00 Miejsko-Gminne Centrum Kultury w Jelczu-Laskowicach serdecznie zaprasza na Koncert Papieski 2021, który odbędzie się w kościele pw. Św. M.M. Kolbego.

W mistyczny i piękny świat muzyki sakralnej wprowadzi sopranistka Monika Gruszczyńska wraz z tenorem przy artystycznej oprawie zespołu instrumentalnego i narratora. W programie znajdą się również ciekawostki i anegdoty z życia Jana Pawła II.

Podczas niezwyklej muzyczno-słownej opowieści o życiu i pontyfikacie Wielkiego Polaka będzie można wysłuchać takich utworów jak: Ave Maria, Błogosław Boże Papieża. Nie zabraknie również Abba Ojciec czy Barki - ulubionej pieśni Ojca Świętego.

Wstęp na wydarzenie jest bezpłatny.

BUDŻET OBYWATELSKI: wybierzemy z 13 projektów

W poniedziałek, 11 października, rozpoczyna się głosowanie nad projektami do Budżetu Obywatelskiego

Zachęcamy wszystkich do udziału i przypominały wybrany wybór. Głosować można przez stronę jelcz-laskowice.budzet-obywatelski.pl, można wydrukować z tej strony kartę do głosowania, wypełnić ją i przesłać pocztą na adres Urzędu Miasta i Gminy, ul. Witosza 24, 55-220 Jelcz-Laskowice bądź też wypełnić kartę do głosowania w urzędzie. 1) Zakup i montaż lamp solarno-wiatrowych w Grędzinie. Lepsze oświetlenie miejscowości poprawi bezpieczeństwo mieszkańców. Zaplanowano zakup i instalację 11 lamp. Mają być umieszczone na Kolonii, ul. Bażantowej i ul. Głównej. Koszt inwestycji wynosi 145 500 zł.

2) Zielona energia dla szkoły. Instalacje fotowoltaiczne dla PSP nr 2 oraz PSP nr 3. W zamiarze projektodawców na budynku PSP nr 2 ma powstać instalacja fotowoltaiczna o mocy 50 kW, zaś na budynku PSP nr 3 przy ul. Prusa fotowoltaika o mocy 20 kW. Koszt inwestycji to 250 tys. zł.

3) Budowa kortu tenisowego przy ul. Partyzantów w Jelczu-Laskowicach. Jeden

z dwóch sportowych projektów w tegorocznym Budżecie Obywatelskim. Inwestycja, której koszt opiewa na 248 tys. zł, zakłada wyposażenie nowego kortu w odwodnienie i ogrodzenie.

4) Parking przy Zespole Szkół na Kasprowicza. W Jelczu-Laskowicach wciąż brakuje miejsc do parkowania. Dlatego nie dziwi, że w BO pojawiło się kilka propozycji budowy nowych parkingów. Jednym z nich jest ten przy ul. Kasprowicza. Miałby odciążać parking szkolny i poprawić bezpieczeństwo użytkowników ruchu w tym punkcie miasta. Koszt tego przedsięwzięcia wyliczono na 198 000 zł.

5) Parking przy PSP nr 2. Kolejny projekt dotyczący budowy parkingu przy szkole. Obejmuje on m.in. ułożenie płyt ażurowych i ich wypełnienie, wymianę bramy wjazdowej na bramę przesuwającą, budowę chodnika prowadzącego do wejścia głównego szkoły, zmianę organizacji ruchu na drodze dojazdowej do szkoły. Przewidziano powstanie miejsc do krótkiego postoju oraz miejsc dla osób niepełnosprawnych. Koszt prac wynosi 250 tys. zł.

6) Rekultywacja zbiornika wodnego w Wójcicach. Projekt przewiduje odmulenie i oczyszczenie stawu, odbudowanie skarp, remont wlotów i wylotów, a także instalację nowego ogrodzenia panelowe-

go. Inwestycja ma kosztować 135 000 zł.

7) Rewitalizacja centrum Miłocic. Chodzi o zagospodarowanie przestrzeni pomiędzy świetlicą, Wielopokoleniowym Centrum Rozwoju oraz kościołem. Ma tam powstać zestaw street workout oraz element placu zabaw. Plac ma być wyposażony w monitoring i oświetlenie solarno-wiatrowe. Koszt inwestycji to 52 718 zł.

8) Remont i adaptacja schroniska szkolnego w Chwałowicach dla potrzeb lokalnej społeczności. Mieszkańcy chcieliby, aby schronisko spełniało po remoncie funkcję integracyjną. Chcą zadbać o atrakcyjność wnętrza, przemyśleć rozplanować nowoczesne oświetlenie wewnątrz budynku. Zadbać o sanitariaty i kuchnię. Koszt prac - 150 000 zł.

9) Budowa modułowego biura sołeckiego przy placu zabaw w Łęgu. Pomieszczenie przeznaczone będzie na spotkania mieszkańców z sołtysem. Odbywać się tu będą zebrania rady sołeckiej. Pomieszczenie będzie wykorzystywane przez sołtysa do zbierania podatków oraz pracy na rzecz wsi i jej mieszkańców. Koszt budowy biura to 148 000 zł.

10) Automatyczny system nawadniania boiska piłkarskiego w Miłoszycach. Drugi sportowy projekt w tegorocznym BO. Polega na wykonaniu

projektu podziemnej instalacji rur i zraszaczy dookoła płyty boiska jak i w nim, montażu urządzeń sterujących i okablowania, montażu elementów łączących i zaworów elektromagnetycznych. Założenie wyjściowe obejmuje założenie 18 zraszaczy, koszty to 49 000 zł.

11) Utwardzenie terenu przy PSP w Minkowicach Oł. Projekt zakłada utwardzenie pobocza nawierzchnią bitumiczną oraz wykonanie utwardzenia terenu płytami ażurowymi na podsypce cementowo-piaskowej. Koszt prac - 125 589 zł.

12) Strefa relaksu - park w Kopalinie. W ramach inwestycji planowany jest demontaż starych, zniszczonych ławek, zakupu i montażu małej architektury, oświetlenia solarno-wiatrowego, stojaka na rowery, donic betonowych, a także posadzenie nowych drzew i roślin. Koszt prac - 95 000 zł.

13) Piknikowa strefa relaksu nad Pierwszym Stawem Jelczańskim. Projekt zakłada wyrównanie terenu i położenie kostki, wykonanie paleniska, donic na drzewka, betonowych leżaków i stołów z siedzeniami, koszy na śmieci oraz barierki rowerowych. Prace mają kosztować ok. 250 000 zł.

Głosowanie potrwa do 5 listopada br.

(UMIG)

GMINNA LOTERIA WYGRYWAMY PODWÓJNIE

Szczepimy się i wygrywamy!

Zaszczepiłeś się lub zamierzasz się zaszczepić?
Weź udział w gminnej loterii i wygraj super nagrody!

Kupon zgłoszeniowy
nabędziesz w recepcji

Loteria trwa
od 10 września
do 30 października

Więcej informacji na temat loterii i punktów szczepień
znajdziesz na www.jelcz-laskowice.pl/wygrywamypodwojnie

Organizatorem Loterii jest
Gmina Jelcz-Laskowice *która dba o Twoje zdrowie!*

OBJAZDOWA ZBIÓRKA ZUŻYTEGO SPRZĘTU ELEKTRYCZNEGO I ELEKTRONICZNEGO

Odbiór zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego na terenie Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice odbędzie się w następujących terminach:

11.10.2021 r., godz. 7:00,
przed domami:

Wójcice
Biskupice Oławskie
Celina

12.10.2021 r., godz. 7:00,
przed domami:

Kopalina
Piekary
Nowy Dwór
Chwałowice

13.10.2020 r., godz. 7:00,
przed domami:

Dziuplina
Miłoszyce
Hanna

14.10.2021 r., godz. 7:00,
przed domami:

Dębina
Grędzina
Brzezinki
Mościsko
Osiedle domków jednorodzinnych

15.10.2021 r., godz. 7:00,
przed domami:

Minkowice

18.10.2021r. godz. 7:00,
przed domami:

Miłowice
Miłowice Małe
Osiedle Europejskie

19.10.2021r. godz. 7:00,
przed domami:

Osiedle Jelcz
Łęg
Osiedle Laskowice

Odbierany sprzęt musi być kompletny. Zużyty Sprzęt Elektryczny i Elektroniczny (ZSEE) to odpad niebezpieczny, zawierający substancje niebezpieczne dla ludzi i środowiska. Sprzęt niekompletny nie zostanie odebrany. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, demontaż może odbywać się tylko i wyłącznie w wyspecjalizowanych zakładach przetwarzania ZSEE. Samodzielny demontaż jest wykroczeniem.

Z UP. BURMISTRZA
MAREK SZPONAR
ZASTĘPCA BURMISTRZA

Ta remiza to **SPEŁNIENIE** marzeń

GMINA OŁAWA

Inwestycja

1 października oficjalnie przekazano druhom przebudowaną remizę OSP Sobocisko

Uroczystość rozpoczęła się mszą świętą w kościele pw. Wniebowzięcia NMP, koncelebrowaną przez ks. proboszcza Tomasza Zająca. Po eucharystii strażacy oraz zebrani goście spotkali się pod remizą. Tam prezes OSP Sobocisko druh Łukasz Ostropolski dziękował wszystkim osobom zaangażowanym w realizację inwestycji: wojewodzie dolnośląskiemu Jarosławowi Obremowskiemu, pełniącemu obowiązki wójta Henrykowi Kuriacie, skarbniczce gminy Danucie Król, sekretarz Marii Bożenie Polakowskiej oraz insp. ds. remontów Sabinie Rusińskiej-Płachecie.

- Strażacki dorobek, mundur, wola niesienia bezinteresownej pomocy i poświęcenie w obliczu zagrożenia stanowią wartości, będące źródłem uznania oraz szacunku społeczeństwa - mówił Ostropolski. - Chcąc oddać się ratowaniu życia i ludzkiego dobytku podczas ciężkich akcji strażackich spotkaliśmy się dziś na uroczystej zbiórce, podczas której zostanie poświęcony nowy obiekt. To dla członków OSP w Sobocisku oraz mieszkańców naszej miejscowości dzień szczególny. Dokonuje się bowiem kolejny ważny etap w historii jednostki. Otrzymaaliśmy w użytkowanie zmodernizowany budynek strażnicy. Dzisiejszą uroczystość zaszczyliły swoją obecnością władze związku OSP, samorządowcy oraz wielu innych gości. Wszystkich państwa bardzo serdecznie witam.

Jednostka OSP Sobocisko powstała w 1946 roku. Jej założycielami byli m.in. Stanisław Rządyczka, który został pierwszym prezesem, pełniąc funkcję do 1991 roku oraz Stanisław Cieplik (pierwszy naczelnik). Od 1991 roku funkcję prezesa objął Roman Żygałło,

a naczelnika - Krzysztof Cisiński. Od 2006 roku prezesem jednostki był Jan Wejerowski, a naczelnikiem Marek Sikorski. Obecnie funkcję prezesa sprawuje Łukasz Ostropolski, a naczelnikiem jest Sebastian Biaduń.

Na początku działalności druhowie mieli do dyspozycji poniemiecką sikawkę konną. Po wielu latach starań udało się pozyskać motopompę pożarniczą. W 1991 roku stan jednostki uzupełnił samochód pożarniczy marki Żuk, który wcześniej użytkowali druhowie z OSP Bystrzyca. W tym samym roku jednostka po raz pierwszy została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym. W 2011 poświęcono figurkę św. Floriana, znajdującą się przy remizie, a 26 września 2012 w wyniku zmiany przepisów jednostka OSP w Sobocisku została wpisana ponownie do KRS. Rok 2014 przejdzie do historii jako data przyjęcia na stan nowego sprzętu, średniego samochodu ratowniczo-gaśniczy marki Renault, który zastąpił żuka.

- Rosnące wymagania stawiane strażakom przez ustawodawcę, zarówno w kwestii wyposażenia w sprzęt, umiejętności praktycznych i warunków socjalnych sprawiły, że powstał projekt rozbudowy obecnego budynku - kontynuował Ostropolski. - Uznano, że aby działalność strażaków była odpowiednio skuteczna, należy im stworzyć dobre warunki szkoleniowo-socjalne. Dzięki

Nie mogło się obyć bez przecięcia wstęgi

zaangażowaniu obecnych dziś samorządowców i radnych, udało się zrealizować zamierzony cel. W tym miejscu chcę podziękować sołtysowi Sobociska Tadeuszowi Gąsiorowi oraz komendantowi gminnemu OSP Tadeuszowi Fryszakowi za wspólną pracę i nadzór nad całością inwestycji. Nawet jeśli czasem nasze zdania były różne, to ostatecznie zawsze udawało się dojść do kompromisu.

Podczas uroczystości wręczono odznaczenia i wyróżnienia. Srebrnym medalem „Za Zasługi dla Pożarnictwa” został odznaczony prezes OSP Sobocisko druh Łukasz Ostropolski, a odznaką „Strażak Wzorowy”

- druh Grzegorz Cyranowski. Prezydium Zarządu Oddziału Gminnego ZOSPRP w Oławie przyznało również odznaki „Za wysługę lat” dla Mariana Szymenderskiego (45 lat), Stanisława Słoniowskiego (35 lat), Zdzisława Palczyńskiego (35 lat), Marka Sikorskiego (30 lat), Ireny Palczyńskiej (20 lat), Łukasza Ostropolskiego (20 lat) oraz Łukasza Borowskiego (10 lat). Aktu dekoracji dokonał prezes zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP Jerzy Łabowski.

- Sołectwo Sobocisko i strażacy OSP z tej miejscowości otrzymali obiekt wybudowany m.in. ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokal-

nych - mówił pełniący obowiązki wójta gminy Oława Henryk Kuriata. - Ta remiza spełnia ich marzenia, które artykułowali od wielu lat. Robili to w taki sposób, że trzeba było zrealizować tę inwestycję. W centrum wsi jest teraz piękny obiekt, który można określać mianem wizytówki Sobociska. Gwarantuję zebranych, którzy nie przejeżdżali tędy nocą, że warto, ponieważ obiekt jest pięknie oświetlony i naprawdę robi wrażenie. Prezentuje się okazale! Prawdopodobnie jesteśmy ewenementem w skali kraju, ponieważ w jednym roku kalendarzowym realizujemy dwie remizy strażackie. Oprócz Sobociska chodzi o OSP Owczary. Mówiąc z przymrużeniem oka, mogę

stwierdzić, że między tymi jednostkami trwa taka pozytywna rywalizacja. I jedni i drudzy od lat marzyli o nowej remizie. Mamy finansowanie na obie, środki w budżecie są zapewnione, a remiza w Owczarach jest już na ukończeniu. Dziękuję wszystkim, którzy przyczynili się do tego, że oba obiekty powstały.

Symboliczną wstęgę przecięli wojewoda dolnośląski Jarosław Obremowski, p.o. wójta gminy Oława Henryk Kuriata oraz prezes jednostki OSP Sobocisko Łukasz Ostropolski. Ksiądz poświęcił wyremontowany obiekt oraz otrzymany samochód ratowniczo-gaśniczy. Dodatkowym elementem uroczystości było bowiem przekazanie przez PSP w Oławie jelicza 010R GCBA 5/24. Za pojazd komendantowi powiatowemu st. kpt. Bartłomiejowi Marcinowowi dziękował prezes Ostropolski.

Gratulacje strażakom-ochotnikom i pełniącemu obowiązki wójta złożyli wojewoda Jarosław Obremowski, zastępca komendanta wojewódzkiego PSP st. bryg. Bogusław Brud, burmistrz Oławy Tomasz Frischmann, wójt Domaniowa Wojciech Głogulski oraz zaprzyjaźnieni druhowie z OSP Domaniów.

Po zakończeniu części oficjalnej można było zwiedzić remizę, zobaczyć otrzymany samochód. Zorganizowano także grilla, animacje dla dzieci, strażacką grochówkę i zabawę taneczną.

TEKST I FOT.:
KAMIL TYSA
ktysa@gazeta.olawa.pl

Pełniący obowiązki wójta gminy Oława oraz wojewoda Jarosław Obremowski symbolicznie przekazali remizę we władanie prezesa OSP Sobocisko Łukasza Ostropolskiego

Uroczystość stanowiła okazję do wręczenia odznaczeń

Tak prezentuje się nowa remiza

Nową remizę i przekazany druhom samochód poświęcił ksiądz Tomasz Zająca

JELCZA-LASKOWICE

Pierwszy Festyn Historyczny w ruinach jelczańskiego zamku można uznać za bardzo udany. Lokalna Grupa Zwiadowców Historii znów dała radę!

Było wszystko, co powinno być na takim festynie. Pogoda, piękne miejsce, lokalna historia, którą przypomniła Iwona Płaczek (jeszcze do tej historii będziemy wracać w gazecie), rycerskie walki, białogłowy w strojach z epoki, zabawy dla dzieci, urokliwe ruiny, stare pojazdy, grochówka wojskowa, wystrzały w broni prochowej, kramy z pamiątkami, a przede wszystkim punkt kulminacyjny - odsłonięcie przy malowni-

Ruiny w Jelczu zdobyte!

czych ruinach tablicy, przedstawiającej ciekawą historię tego niezwykłego miejsca. Bez przesady można powiedzieć, że

Lokalna Grupa Zwiadowców Historii zdobyła je - dla mieszkańców, także tych, którzy nigdy tam nie byli, choć mieszkają

nieopodal. Teraz jest powód, aby wybrać się na spacer i poczytać o lokalnej historii.

- Bardzo pozytywnie oceniam tę inicjatywę - mówi burmistrz J-L Bogdan Szczęśniak. - Szczerze mówiąc nawet rodowici jelczanie nie znają dobrze historii tego miejsca. To jest fajne, że są tacy pasjonaci, którzy robią to z pasji społecznej, nie dla pieniędzy. Wspieramy ich jak możemy, nawet przeznaczaliśmy dla nich pomieszczenie blisko urzędu, gdzie mogą gromadzić swoje rzeczy. Niedawno wystąpiliśmy też do Lasów Państwowych z wnioskiem o przekazanie gminie tego terenu z ruinami. Dużą inicjatywę wykazał tu radny Jacek Mikołajczyk - też pasjonat, bo tylko tacy ludzie są w stanie coś osiągnąć na tym polu, choćby przypomnieć o naszych bardzo głębokich korzeniach. Jeśli to miejsce zostanie przekazane gminie, to jako samorząd będziemy mogli wspierać zagospodarowanie tego terenu. Wiadomo, że na końcu zawsze są pieniądze. Same nic nie dają, gdy nie ma zapłać. A sam zapłać bez pieniędzy to... czasami można stracić energię. My chcemy połączyć tutaj jedno z drugim dla dobra mieszkańców.

TEKST I FOT.
JERZY KAMIŃSKI
jkaminski@gazeta.olawa.pl

Skoro rycerze, to i białogłowy

Iwona Płaczek przypomniała historię tego miejsca

Z bronią w strojach z różnych epok - strzelano na wiwat

Stare samochody, grochówka - atmosfera pikniku

Tablica przyciąga oryginalną formą

Trafi?

Oryginalne stroje przydawały klimatu

Zwiadowcy dziękują

* Tomaszowi Hadyniakowi, Nadleśnictwu Olawa, Miejsko-Gminnym Centrum Kultury Jelcz-Laskowice - za to, że nas wspomogli finansowo przy pracy nad naszą tablicą.

* za wizytę Burmistrza naszego miasta Pana Bogdana Szczęśniaka i sekretarza miasta i gminy Jelcz-Laskowice Pana Dariusza Koprowskiego. Wiemy, że bardzo im się to wszystko podobało i obiecali, że na drugi rok wspólnie zrobimy to wszystko jeszcze z większą pompą.

* naszym znajomym z Chorągwi Piastów Śląskich za piękny niezapomniany pokaz walki rycerskiej - wszystkim się bardzo podobało i było komentowane do samego wieczora.

* Modowemu Wehikułowi Czasu z Czernicy za piękną prezentację dawnych strojów - zrobiło to bardzo duże wrażenie na uczestników festynu.

* Karolowi Kuriacie i znajomym - za pyszną grochów-

kę, którą gotowali już od rana - smakowała wszystkim - ktoś napisał w komentarzu, że słynna Pani z Rewolucji Kuchennych się chowa.

* Pani Iwonie Płaczek za korektę naszego opisu i piękny rys historyczny, który przestawiła przy naszej tablicy.

* Markowi Siwkowi, Arkowi Zaninowi - za wypożyczenie stołów, ławek i namiotu.

* Redaktorowi miesięcznika „Odkrywca” Panu Andrzejowi Daczkowskiemu, który razem z żoną znalazł czas i odwiedził nas wczoraj.

* Ani Zielińskiej że studia reklamy „Kamelon” - za piękną grafikę na naszej tablicy.

* Panu Jackowi Kryżek i Zakładowi Gospodarki Komunalnej.

* Julce i Oli za coroczną pomoc w organizacji

- zawsze możemy na Was liczyć.

* Przemkowi, Maciejowi i Agnieszce Król - za to, że przyjechali do nas pięknymi autami.

* Gazecie Powiatowej, portalowi TuOlawa.pl za promowanie działań naszej grupy i za świetną relację Jerzego Kamińskiego.

* Tacie Michała - Panu Józefowi Malitowskiemu - za to, że zawsze nam pomaga.

I na koniec duże podziękowania Naszym kochanym rodzinom za to, że nas wspierają od samego początku, naszym kobietom za pyszne ciasta i za to, że znoszą te nasze ciągłe wypadki.

Wszyscy Jesteście kochani

Dziękujemy bardzo

Stowarzyszenie Lokalna Grupa
Zwiadowców Historii

Rzeźby POŁĄCZĄ bieg i historię

Techniki pracy są różne

BYSTRZYCA

Plener rzeźbiarski

Osiem ponaddwumetrowych rzeźb ma powstać w ciągu 10 dni, by wskazywać drogę biegaczom. Postaci już zaczynają wychodzić spod dłuta artystów

Ogólnopolski plener rzeźbiarski rozpoczął się 4 października na placu przy budynku leśnictwa w Bystrzycy. - Rzeźby, które tu powstaną, a będzie ich osiem, mają zdobić trasę Biegu Kresowego - mówi Helena Masło ze Stowarzyszenia Wsparcia „Pokolenia”, które realizuje plener w ramach projektu „Na kresach historii”. Partnerem jest Nadleśnictwo Oława.

Trasa biegu przechodzi przez malownicze tereny nad-

leśnictwa w okolicy dawnego Grodu Ryczyńskiego, dlatego tematem pleneru są postaci związane zarówno z biegiem jak i z terenem. Są to więc postaci historyczne, jak np. św. Świerad, który według legendy przebywał w Ryczyńcu, albo książkę brzesko-olawski Ludwik I, który jako pierwszy prowadził w Ryczyńcu wykopalska. Podczas pleneru mają też powstać leśne zwierzęta, a także biegacz czy podobna postać z Cmentarza Orląt Lwowskich, która jest też powiązana z Biegiem Kresowym.

W plenerze bierze udział czterech doświadczonych rzeźbiarzy - Zygmunt Szpanowski z Sierpca, który tworzy od 1974 roku. W przyszłym będzie świętował jubileusz 50-lecia pracy. Szacuje, że w ciągu swojej dotychczasowej kariery zawodowej wykonał kilka tysięcy rzeźb. Głównie z drewna, choć od pewnego czasu - jak mówi - bawi się też

kamieniem, przeważnie otoczkami, które podobnie jak drewno mają pewną fakturę, zniekształcenia, co można wykorzystać i przy nieco ingerencji stworzyć fajne rzeźby. Pan Zygmunt podczas pleneru chce stworzyć postać biegacza i św. Ambrożego, bo - jak mówi - nigdy tego świętego nie rzeźbił. Na plenerach było wielu świętych, ale nigdy jeszcze Ambrożego, dlatego zastrzegł sobie ten temat.

Za namową pana Zygmunta do pleneru przyłączył się Mieczysław Wojtkowski z Warmii. - Uprawiamy z Zygmuntem „catering rzeźbiarski” od kilku lat, dlatego i tym razem mnie namówił - mówi z uśmiechem artysta i przyznaje, że stworzenie dwóch tak dużych rzeźb w ciągu 10 dni to spore wyzwanie, zwłaszcza że będą tworzyć w drewnie szlachetnym, czyli dębnie i jesionie, więc opór będzie solidny. Jego celem jest św. Świerad i jego towarzyszka życia, czyli sowa.

Rzeźby będą miały od 2 do 2,5 metra wielkości

Większym wyzwaniem dla artysty będzie postać świętego, bo - jak mówi - zwierzęta wykonuje częściej i jest to tylko kwestia dopasowania materiału. A że już wybrał swój kawałek drewna, to wie, że będzie sowa i dwie małe sówki. Pan Mieczysław rzeźbi od 30 lat, a rzeźbiarstwo traktuje jako zawód, chociaż - jak mówi - musi też być pasją, bo wymiar materialny tego zawodu bywał i bywa różny, więc potrzebna była też inna motywacja niż

tylko finansowa. Czasami jest to jazda bez trzymanki i bywały okresy, kiedy nawet przez pół roku nie było dochodów i trzeba było myśleć perspektywicznie. Artysta pracuje głównie w drewnie, ale czasem para się też kamieniem. Jego ulubionym materiałem do pracy jest czarny dąb.

Jeżeli chodzi o materiał do pracy, to bierze, co dają - mówi trzeci z zaproszonych rzeźbiarzy - Stanisław Panfil, z Mogilna na Kujawach. Rzeźbi od 45 lat.

- Dla mnie to głównie pasja - przyznaje. Podczas tego pleneru chce wykonać postać księcia brzesko-olawskiego Ludwika I i... ławkę-wiewiórkę. Skąd taki wybór? Mówi, że razem z kolegami wspólnie tworzą od lat i wiedzą, kto ma jakie predyspozycje, dlatego dzielą się tematami tak, by każdy był zadowolony, ale podobnie jak koledzy dodaje, że czasu na powierzone im zadanie jest trochę mało. Sam pomysł na plener jest jego zdaniem bardzo fajny, dlatego zachęca zainteresowanych mieszkańców, by przychodzili i podglądali ich przy pracy, bo nie każdy wie, jak powstaje rzeźba.

Czwartym uczestnikiem artystycznego spotkania jest Piotr Jakubowski z Prabut - małego miasteczka o mocnych tradycjach rzeźbiarskich. Obecnie pan Piotr jest jednak już jednym z nielicznych twórców, którzy tam zostali. A rzeźbi praktycznie od dziecka. Już jako mały chłopczyk siedział ze szczyrykiem i - jak mówi - coś tam sobie skrobał w kawałkach drewna, podczas gdy jego koledzy bawili się w piasku. - Rzeźbiarstwo było

więc we mnie zawsze, zawsze to czułem i wiem, że ta sztuka, że to, co robię, wynika z tego, że robię to od dziecka - stwierdza. - To nigdy nie był dla mnie sposób na zarobek. Jestem i zawsze czułem się artystą i cieszę się, że zawiązała się taką fajną grupą, która czuje podobnie jak ja i spotykamy się na plenerach, albo też poza nimi, chociaż dzielą nas duże odległości.

Drewno jest jednym z wielu materiałów, z których tworzy, ponieważ rzeźba jego zdaniem jest nieograniczona i można ją stworzyć praktycznie ze wszystkiego. Nawet ze śmieci zebranych na wysypisku. Wszystko bowiem zależy od wizji artysty. Podczas bystrzyckiego pleneru zamierza wykonać dzika i św. Franciszka. Co z tego wyjdzie? Przekonamy się już za kilka dni, bo - jak dodaje artysta - rzeźba w drewnie wiąże się z niespodziankami. Nie wiadomo co ono w sobie kryje. Jest niezwykle piękna, ale też trudna. Nie wiadomo więc, do czego zmusi rzeźbiarza i jak bardzo wpłynie na jego wizję.

Plener ma się zakończyć 14 października. Wtedy zobaczymy końcowy efekt prac, ale będziemy też podglądać artystów i sprawdzać to, jak im idzie, a zdjęcia umieszczają na naszej stronie internetowej TuOlawa.pl.

Plener jest otwarty, więc każdy może sam zobaczyć, jak wygląda praca rzeźbiarzy. Są na placu przy leśniczówce na ul. Leśnej w Bystrzycy - codziennie od godz. 9.00 do 17.00.

TEKST FOT:
WIOLETA KAMIŃSKA
wkaminska@gazeta.olawa.pl

Już drugim dniu pleneru z konarów zaczęły się wylinać postaci

Sprawa miłoszycka. Czy

Przed rozpoczęciem rozprawy Ireneuszowi M., doprowadzonemu na salę z aresztu, trzeba rozkuć ręce i nogi

WROCLAW
Z sądu

29 września przed Sądem Apelacyjnym we Wrocławiu stanął biegły dr Tomasz Kupiec, kierownik Pracowni Genetyki Sądowej Instytutu Ekspertyz Sądowych w Krakowa, który przygotował nową ekspertyzę na temat DNA, wyodrębnionego z materiałów dowodowych. Czy to, co przygotował, zmienia coś w sprawie? To zależy... kogo pytamy

Nową ekspertyzę przesłano do Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu w połowie września. Powstała w renomowanym krakowskim Instytucie Ekspertyz Sądowych i ma kluczowe znaczenie do oceny, czy dwóch oskarżonych mężczyzn można uznać za winnych zabójstwa 15-latk, do którego doszło w Miłoszycach w sylwestrową noc z 1996 na 1997 rok. Dlaczego to takie ważne? Bo głównym dowodem w tej sprawie są badania DNA - te wykonane przez laboratorium Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu wskazały na Ireneusza

M. i Norberta Basiurę (zgadza się na podawanie nazwiska), przy czym na tego ostatniego ekstremalnie mocno. Sąd Apelacyjny, zajmujący się teraz sprawą miłoszycką, zlecił innemu biegłemu ponowne opracowanie dotychczasowych badań. Co to nowe opracowanie mówi?

■ Każdy ocenia inaczej

Dzień przed rozprawą zadzwonił do redakcji z aresztu Ireneusz M., stwierdzając że ta nowa ekspertyza jest dla niego bardzo korzystna. - Dotychczasowe badania były źle opisane, próbki były zdegradowane - mówił Ireneusz M., który teraz spodziewa się przełomu w sprawie, a być może nawet tego, że opuści areszt. - Skoro na rozprawie można było aresztować Basiurę, to mnie można wypuścić na tej samej zasadzie - mówił. - Może jest jakieś światełko w tunelu i sprawiedliwość wreszcie ujrzy światło dzienne...

Tonuje emocje swojego klienta obrońca Ireneusza M. adwokat Tomasz Stykała: - Uważam, że co do zasady ta opinia jest na korzyść oskarżonych, natomiast nie zmienia to faktu, że obrona walczy od początku tego postępowania o przeprowadzenie

nowych badań tych dowodów rzeczowych, ponieważ uważamy, że ta ekspertyza KWP we Wrocławiu jest niejasna, niepełna i nieweryfikowalna. Hasło medialne, które pojawiło się w przestrzeni publicznej, że ta opinia kogoś pogrąża (to określenie z „Wyborczej” - red.), jest zbyt daleko idące.

Zupełnie inaczej na opinię reaguje oskarżyciel. - Ta opinia potwierdza dotychczasowe ustalenia sądu - mówi prokurator Sobieski. - Ustalenia w zakresie Norberta B. są takie same, jest to profil wykazujący zgodność z jego osobą. Mamy tutaj ponownie ekstremalnie mocne wsparcie, że ten profil należy do Norberta B. W tym zakresie opinia się nie zmieniła. Są pewne zbieżności czy rozbieżności, wynikające z innej metodologii obliczeń. W jednym przypadku jest to wsparcie mocniejsze dla hipotezy, że to DNA oskarżonych, w innym słabsze. Ekspertyza ta jednak nie zmieniła oceny prokuratury, zawartej w wyroku sądu okręgowego, skazującym obu oskarżonych. Wprost przeciwnie. Potwierdziła to, co wynika z treści tego wyroku.

- To nie jest ekspertyza - mówi z kolei obrońca Norberta Basiury mecenas Renata Kopczyk. - To jest tak naprawdę uporządkowanie tego, co zrobił wcześniej biegły Krzysztof Kołoch, którego opinie były nieczytelne. Czy coś zmienia? Pozostawia wątpliwości, co do materiału i tego, dlaczego nie

przechowywano próbek. Czy zmienia sytuację mojego klienta? Wydaje mi się, że jesteśmy w tym samym punkcie, w którym byliśmy. Skoro mamy sprawę, która ma swoją drugą odłonę, bo przecież ta sprawa jest pokłosiem sprawy Tomasza Komendy, to dlaczego w tej sprawie nie zachowano próbek, aby można było przeprowadzić inną, niezależną ekspertyzę, tudzież potwierdzić wyniki uzyskane przez biegłego wrocławskiego? To dość zaskakujące i budzące nasze wątpliwości. Są też próbki, które zachowały się w bardzo dobrym stanie, nie są zdegradowane, więc zasadne jest pytanie, dlaczego nie znaleziono ich 20 lat temu. Jest wiele wątpliwości, dlatego na etapie przygotowawczym wnosiliśmy o przeprowadzenie nowej opinii, niezależnej. Sąd tego nie uwzględnił. Dziś kolejny raz o tym mówimy. Jak biegły dzisiaj powiedział, sam materiał DNA nie przesądza o winie.

■ Co mówi?

Jak by jej nie nazywać, wszyscy zgadzają się co do jednego - to, co przekazał sądowi apelacyjnemu Instytut Ekspertyz Sądowych w Krakowa, jest przede wszystkim czytelne.

- Widać jasno, co biegły robił, jak weryfikował, oceniał,

jest zachowana chronologia - mówi adwokat Stykała.

To pewnie dlatego, że biegły, który sporządził materiał, jest jednocześnie wykładawcą w szkole wyższej, więc ma odpowiednie doświadczenie w przekazywaniu trudnej wiedzy. A że wiedza ta jest trudna, przekonał się wiele razy podczas rozpraw. Także tej ostatniej, kiedy to ojciec ofiary w bardzo emocjonalny sposób żądał od biegłego wprost, aby ten kategorię stwierdził, że zabezpieczone DNA na ubraniach Małgosi świadczy o winie obu oskarżonych.

- Oczekiwaliśmy z żoną, że biegły stwierdzi jednoznacznie, że to są albo nie są ślady oskarżonych - mówił ojciec ofiary. - Tymczasem ten biegły czyta papiery i z tych samych badań wyciąga jakieś wnioski, zamiast na nowo je zbadać. Dzisiejsza sytuacja jest dla mnie jakaś kosmiczna!

- Badanie genetycznie nie wskazuje sprawcy - tłumaczył biegły Kupiec. - Pokazuje tylko, czy dany ślad genetyczny może pochodzić od danej osoby, czy też nie. Każdy z nas ma różny kod DNA, ale nie jesteśmy w stanie ze stuprocentową pewnością powiedzieć, czy nie ma na świecie kogoś, kto ma taki sam. Stąd ta cała statystyka. Też wolałbym napisać w opinii, że to sprawca X czy Y, ale nie da się tak zrobić. My tylko podajemy, z jakim prawdopodobieństwem można stwierdzić,

że jakiś ślad genetyczny należy do danej osoby.

- DNA jest jak odcisk palca sprawy - mówił ojciec Małgosi. - To jest istota tego procesu. Niech pan to powie.

Biegły tłumaczył, że badania genetyczne prowadzi od 27 lat i przyznaje, że ślady DNA to jest jeden z najważniejszych dowodów, nawet lepszy od odcisków palców, bo tam wystarczy zgodność tylko kilkunastu punktów, by uznać, że ślad jest czyjś, a w przypadku badań biologicznych można badać o wiele więcej.

- Jeśli mamy mieszaninę śladów DNA, to tak jakby badać zmieszany piasek z makiem - tłumaczył biegły. - I tu wchodzi już statystyka.

Biegły zwracał uwagę, że nie wydaje opinii na rzecz którejkolwiek ze stron postępowania, bo on jest tylko naukowcem. - Czy wynika z tego jakaś przewaga procesowa, to już nie moja rola - mówił biegły. - Rozumiem cierpienie rodziny, rozumiem, że to trwa tak długo, rozumiem, że chciałyby odpowiedzi oczywistej i prostej, ale życie takich nie daje.

Przypomniał, że on nie wykonywał żadnych nowych badań, tylko na nowo opisał wyniki tych, które zostały zrobione wcześniej w laboratorium Komendy Wojewódzkiej

DNA wskazuje sprawcę?

**TYLKO W WERSJI
PAPIEROWEJ!**

Policji we Wrocławiu, gdzie porównywano próbki pobrane od oskarżonych z tymi zebranyymi z ubrań ofiary. Wtedy biegły uznał, że to są ekstremalnie mocne dowody przeciwko Norbertowi Basiurze i bardzo mocne w przypadku Ireneusza M. To właśnie na tej podstawie sąd okręgowy skazał obu na 25 lat więzienia. Obrona wniosła o ponową analizę badań, czego rezultatem jest właśnie opinia biegłego z Krakowa. On jednak nie przeprowadzał żadnych nowych badań.

- Ułożyłem to wszystko w sposób chronologiczny - tłumaczył przed sądem. - Do tej pory wszystkie te informacje tam były, ale porozrzucając, trzeba było to przedstawić państwu w sposób uporządkowany. Korzystając ze swojego wieloletniego doświadczenia poddałem wszystkie wyniki ponownej ocenie. To jest moja wizja tych śladów.

Nowej analizy dokonał, jak sam mówi, w sposób „konserwatywny”, korzystając z innych metod, w których całą niepewność należy rozpatrywać na korzyść oskarżonych. - Mam podejście bardziej ostrożne - mówił biegły. - Czasami więc ocena wyników różni się od oceny poprzednika, co może wynikać z wykorzystania innej bazy danych czy z przyjętych współczynników.

W efekcie np. ocena biegłego, że hipoteza mówiąca o tym, że jakiś ślad DNA należy do Ireneusza M. ma „umiarkowanie silne wsparcie”, podczas gdy biegły KWP ocenił, że to „mocne” wsparcie. Mimo tych różnic, co biegły wyraźnie podkreślił, „sama wymowa dowodów się nie zmieniła”.

Pytania

Oskarżeni oraz ich obrońcy zasypywali biegłego pytaniami i wątpliwościami dotyczącym m.in. przechowywania dowodów oraz stopnia ich degradacji.

- Próbkę w wielu przypadkach były zdegradowane - potwierdził biegły. - Ale z wielu z nich można było wyciągnąć pewne informacje. Degradacja to proces zróżnicowany, zależy do wielu czynników, np. wilgoci, obecności grzybów. Nie można jednak powiedzieć, że jeżeli jakaś próbka zawiera materiał zdegradowany, to ten też obok też musi być zdegradowany. Są bowiem różnice

w podłożu, w nawarstwieniu materiału biologicznego.

Pytany o to, dlaczego 20 lat temu nikt nie odnalazł śladów nasienia na materiale dowodowym, a teraz odnaleziono, i to bardzo dużo, biegły powiedział: - To, że ktoś wtedy nie znalazł śladów nasienia bez użycia odpowiedniej lampy UV, wcale nie dziwi. To są ślady przezroczyste, a wtedy nie było dostępnych możliwości technicznych, które mamy obecnie. Nie możemy komuś czynić zarzutów z tego powodu, że wtedy nie trafił na te ślady. Najprawdopodobniej popełnił błąd, skoro wtedy nie znalazł, ale potem je znalazł, i to sporo. Lampa UV to najprostsza metoda do szukania takich śladów, ale wtedy nie była użyta na miejscu zbrodni.

Można na nowo, ale po co

Ponieważ obrona od dawna wnioskuje o ponowne przebadanie biologicznych śladów na materiałach dowodowych, czyli na ubraniach Małgosi, biegły odniósł się też do tego. Przyznał, że biegły KWP przyłożył się do wyszukiwania śladów, bo pobrał aż 140 próbek, podczas gdy zazwyczaj pobiera się 30-40. - Za to mu chwala, bo to kawał roboty - ocenił biegły. - Wykazał się osobistym uporem w szukaniu tych śladów.

Przyznał, że nie zużyto wszystkich dowodów, więc

Przed Sądem Apelacyjnym trudna decyzja

pozostała część powinna być zabezpieczona. W przypadku małych śladów trzeba było użyć taki dowód (np. kawałki tkaniny) w całości, żeby uzyskać jakikolwiek sensowny wynik. Biegły przyznał, że nie ma w Polsce przepisów, które regulowałyby kwestię przechowywania próbek, które zostały po przebadaniu. Jego doświadczenie jest takie, że zakłady medycyny sądowej z reguły je zachowują, a laboratoria policyjne raczej utylizują. Jeśli więc w tej sprawie jakieś próbki są, można je ponownie przebadać, tylko po co?

- Jeden ślad stwierdzony na 100% wystarczy, aby powiedzieć, że ktoś tam był - mówił biegły. - Nie zawsze trzeba te badania powtarzać. Dam przykład z niedopałkami papierosów. Skoro jest ich np. 100, ale po przebadaniu 10 już wiemy, że są tam ślady biologiczne konkretnej osoby, można stwierdzić, że ona tam była. Nie trzeba badać wszystkich 100 niedopałków. Czy jest sens dalej badać? Żeby

stwierdzić, że sprawca tam był - nie trzeba. Oczywiście w tym konkretnym przypadku można zbadać wszystkie niedopałki, aby dowiedzieć jak długo był, bo jeśli niedopałków z jego DNA jest 5, to znaczy że był krócej, niż gdyby takich niedopałków było 20.

Czy jednak kolejne badanie próbek w sprawie miłoszyckiej dałoby jakieś nowe dane, skoro już w tych 140 próbkach znaleziono wystarczająco dużo śladów biologicznych, by stwierdzić, że z dużym lub bardzo dużym prawdopodobieństwem obaj sprawcy tam byli i mieli do czynienia z Małgosią? Przykładowo jeśli mamy chusteczkę do nosa, której jeden róg zawierał czyjs materiał genetyczny to brak śladu w trzech kolejnych rogach wcale nie świadczy, że na chusteczce nie było tego DNA. Jest, a właściwie był w tej próbce, którą zniszczono, aby uzyskać wynik. Bardzo trudno to zakwestionować bez udowodnienia złej woli biegłego lub złej metodologii. I to nie w jednym, a w wielu przypadkach.

Oczywiście, co też podniósł biegły, zawsze można domniemywać, co nieraz sugerowała obrona, że ktoś ten materiał genetyczny naniósł np. na pończochy Małgosi, nawet wiele lat później. To oczywiście teoretycznie jest możliwe. - Ale kto i po co miałyby to robić? - pytał biegły: - Cemu taka ingerencja miałaby służyć? Nie mnie to oceniać.

Trzeba by wskazać, że ktoś (kto?) miał w tym interes, a także dostęp zarówno do śladów biologicznych obu oskarżonych (nasienie, krew), jak i wszystkich zabezpieczonych dowodów, bo te ślady zebrano w wielu miejscach z kilku części garderoby ofiary.

Ilu było sprawców?

Podczas rozprawy 29 września biegły Instytutu Ekspertyz

Sądowych z Krakowa odniósł się także do liczby męskich śladów DNA w badanych próbkach. Poprzednia ekspertyza mówiła o co najmniej 4 mężczyznach, których ślady można wskazać na ubraniach Małgosi. Tym razem biegły był bardziej ostrożny i uznał, że oprócz DNA mogącego pochodzić od oskarżonych, wyniki badań wskazują jeszcze na obecność śladów co najmniej jednego mężczyzny. Nie zdecydował się na bardziej szczegółowe stwierdzenie, bo - jak mówił - nie chce ryzykować, by nie popełnić błędów. Nie wykluczył jednak, że może być i czwarty, ale tu prawdopodobieństwo jest zbyt małe, aby o tym mówić, a tym bardziej wykorzystywać potem procesowo.

Prokurator Dariusz Sobieski, prowadzący śledztwo potwierdza, że ten trzeci sprawca cały czas jest poszukiwany, ale na razie ze zrozumiałych względów nie może podawać szczegółów.

Co dalej?

29 września Ireneusz M. nie wyszedł na wolność, bo sąd odrzucił kolejny wniosek jego obrońcy, aby zrezygnować w stosunku do jego klienta ze środka zapobiegawczego w postaci aresztu tymczasowego. Areszt ten przedłużano Ireneuszowi M. do końca listopada - choć zwykle przedłużono go o trzy miesiące. Ustalono też kolejne dwa terminy rozpraw - w październiku i listopadzie. Czy to znaczy, że dłuższy areszt nie będzie już potrzebny, bo do końca listopada Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyda wyrok? Być może. Na razie nic nie wskazuje na to, aby można było spodziewać się uchylecia wyroków czy przekazania sprawy do ponownego rozpatrzenia.

TEKST I FOT.
JERZY KAMIŃSKI
jkamiński@gazeta.olawa.pl

- Nowa ekspertyza nie zmieniła oceny prokuratury, zawartej w wyroku sądu okręgowego, skazującym obu oskarżonych - mówi prokurator Dariusz Sobieski

POWIAT

Sezon

Za co je kochamy? Za smak, bo coraz częściej je jemy w różnej postaci? Czy za urodę, bo coraz bardziej wymyślne mają kształty i kolory. - I za to, i za to! Po równo - odpowiada pani od lat sprzedająca dynie w Ligocie Małej

Dynia pochodzi z Ameryki Środkowej i Południowej - sprowadzili ją do Europy hiszpańscy odkrywcy w XV i XVI wieku. Teraz jednak w Polsce przeżywa swoją drugą młodość.

Ligota Mała w połowie drogi z Jelcza-Laskowic do Oleśnicy to w naszej okolicy prawdziwe zagłębie dyniowe. Już przy drodze leżą usypane w kopce, podzielone na kolory, gatunki i wielkości. Nie da się przegapić. Co chwilę zatrzymuje się samochód i dochodzi do transakcji. Po chwili auto odjeżdża z dynią w bagażniku. Ceny różne. Taka zwykła najpopularniejsza dynia w kolorze pomarańczowym kosztuje 2 zł za kilogram. Są jednak nowości, np. biała dynia polar bear w cenie 3 zł za kilogram.

- Tak, mamy różne gatunki - potwierdza pani sprzedająca dynie. - Jest popularna hokkaido, jest piżmowa dynia, mamy muscat prowansalski, są ozdobne. Wszystkie są jadalne, oczywiście oprócz ozdobnych. Różnią się smakiem i grubością miąższu. Od lat je tutaj sprzedają. Każdy ma swój gust, więc nie odważę się polecać czy mówić, że ta jest najsmaczniejsza. Ile ludzi, tyle gustów. Kochamy dynie.

- Już 5 lat hoduję dynie - mówi Tadeusz Ropusiński z Ligoty Małej, sprze-

Kochamy dynie. Sezon właśnie się rozpoczyna

Ligota Mała to prawdziwe dyniowe zagłębie

dający swoje okazy obok. - W październiku dynia zaczyna bardzo ostro iść, ludzie kupują. Na jedzenie i na wystawkę. Nie wiem, czego więcej. Najczęściej biorą dynie duże, na wystawkę koło domu, bo to ładnie wygląda. Ta zielona jest głównie na pestki. Bio-

ją ją ludzie także na miazdżycę, bo te pestki ponoć są dobre na to. Wielkość dyni zależy od gatunku, ja mam cztery, ale nazw wszystkich nie pamiętam, więc nie będę podawał, bo się pomylę.

(CK)

Te zielone raczej na pestki - odpowiada pan Tadeusz

Do wyboru, do koloru

- Najczęściej biorą duże na wystawkę - mówi pan Tadeusz

JELCZ-LASKOWICE

Działo się!

W Miejsko-Gminnym Centrum Kultury imprezę rozkręciła Dj Wika

W piątkowy wieczór w MGCK zabrzmiało Gaudemus Igitur w nietypowej oprawie - na potańcówce z najstarszą DJ-ką w Polsce. Wirginia Szymt rozgrzała uczestników tanecznym repertuarem, dzięki czemu seniorzy nie schodzili z parkietu. Wieczór był pełen zabawy, śmiechu, radości i dobrej energii. W ten sposób dyrektor MGCK Dorota Miś-Hanys oraz Dj Wika oficjalnie przywitwały seniorów i rozpoczęły nowy sezon artystyczno-kulturalny.

Po wielu miesiącach ograniczeń związanych z pandemią, Centrum Kultury szczególnie zachęcało do wspólnego świętowania nowego sezonu i uczestniczenia w przygotowanych sekcjach. Rozpoczynający się czas to bardzo dobra okazja do tego, by spędzić jesień aktywnie i twórczo. W trakcie zabawy został ogłoszony konkurs na hasło przewodnie dla Akademii Złotego Wieku. Na autora zwycięskiego hasła czeka weekendowy wyjazd do Białego Dunajca. Ogłoszenie wyników - 15 października. (KT)

Najstarsza, ale energią zaraża!

Dj Wika

Cudowny krąg życia

POWIAT

Kultura

6 października w Oławie, a 7 października w Jelczu-Laskowicach będzie można zobaczyć spektakl „Femina - cudowny krąg życia”

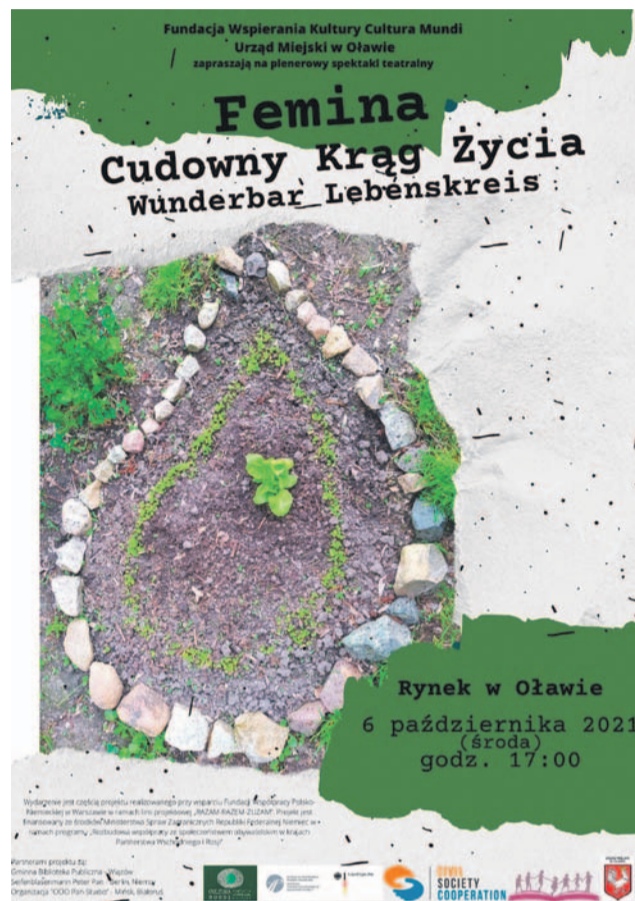
Projekt jest finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych Republiki Federalnej Niemiec w ramach programu „Rozbudowa współpracy ze społeczeństwem obywatelskim w krajach Partnerstwa Wschodniego i Rosji”. Spektakl w ramach linii projektowej „Razem Razem Zuzam” Spektakl pt. „Femina - Cudowny Krąg Życia”, mówi o niezwykłym cyklu rodzenia się i obumierania człowieka, jego dorastaniu, inicjacji, zmagania się z własnymi ograniczeniami oraz wchodzenia w relację z drugim człowiekiem.

- Kobieta jako odwieczny symbol symbiozy z naturą i zgodności z cyklem księżyca, urasta tu do rangi symbolu i kanwy, na której został oparty scenariusz spektaklu - opowiada Józef Markocki z Teatru Formy. - Mężczyzna jako jej przeciwieństwo stanowi niejako przeciwny bieg, a jednocześnie dopełnienie harmonii. Przedstawi-

nie będzie zaprezentowane w Polsce w czterech miastach Dolnego Śląska do 50 tys. mieszkańców, które nie posiadają na swoim terenie teatru instytucjonalnego Spektakl z udziałem dwóch aktorów z Niemiec, dwóch aktorów z Polski oraz trzech z Białorusi. (KT)

PREZENTACJE SPEKTAKLU

6 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 17.00 - RYNEK W OŁAWIE
7 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 10.00 - TEREN ZIELONY PRZY ZESPOLE SZKÓŁ IM. J.KASPROWICZA W JELCZU-LASKOWICACH.

JELCZ-LASKOWICE

Kultura

17 października o godz. 17.00 w Miejsko-Gminnym Centrum Kultury wystąpi teatr tańca współczesnego „B' cause Dance Company” ze spektaklem „Kepler 22b”

Występ będzie można obejrzeć w ramach programu Teatr Polska, którego celem jest ułatwianie dostępu do najlepszych przedstawień teatralnych mieszkańcom miejscowości, w których nie działa teatr instytucjonalny. Popularyzuje on sztukę oraz działa na rzecz niwelowania barier ekonomicznych w dostępie do teatru, szczególnie w miejscowościach, odda-

Planeta „Kepler 22b”, czyli nowy, lepszy świat

lonych od dużych ośrodków teatralnych.

„B' cause Dance Company” to teatr tańca współczesnego, którego celem jest tworzenie spektakli na najwyższym poziomie tanecznym i artystycznym, jednocześnie poruszając tematy aktualne, ważne i wartościowe. Przedstawienie „Kepler 22b” łączy fantastyczne widowisko taneczne i wzruszającą historię, która z pewnością wzbudzi w widzach wiele ważnych pytań o naszą tożsamość i otwartość na inne kultury. Naukowcy już znaleźli możliwą drugą przy-

stań dla człowieka - planetę „Kepler 22b”. To właśnie tam rozgrywa się akcja spektaklu, gdzie budowniczości nowego ustroju próbują stworzyć nowy, lepszy świat.

Program Teatr Polska jest organizowany od 2009 roku przez Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego. Dofinansowano go ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu.

Bilety w cenie 20zł są dostępne na stronie www.mgck-jl.pl oraz w biurze MGCK.

(KT)

„Kepler 22b” to wspaniałe widowisko

GMINA OŁAWA

Oświata

28 września to Światowy Dzień Jabłka. Z tej okazji w Szkole Podstawowej w Drzemlikowicach tematem zajęć były jabłka

Uczniowie z oddziału przedszkolnego oraz klas 1-3 zostali zaproszeni na zajęcia, dotyczące owocowego symbolu jesieni - jabłka.

- Bardzo często jest tak, że te rzeczy, które mamy pod ręką, nie do końca doceniamy - i właśnie tak jest również z jabłkiem - mówią nauczyciele z Drzemlikowic. - Celem akcji było zachęcenie dzieci do spożywania jabłek i ich przetworów jako źródła witamin. Zależało nam także na wyrobieniu w młodych ludziach nawyku zdrowego odżywiania. Uczniowie podczas zajęć dowiedzieli się, jak jabłka trafiają na nasz stół, poznając proces od zbioru ich w sadzie po sortowanie oraz pakowanie. Ponadto poznali ciekawe przysłowia o jabłkach, np. „Jedno jabłko dla urody, drugie dla zdrowia” czy „Jedno jabłuszko dziennie zjedzone i nie potrzebujemy wizyt u lekarza”.

Wyzwaniem były warsztaty plastyczne, podczas których

dzieci musiały odkodować obrazek i rozwiązać krzyżówkę wykorzystując zdobytą wiedzę. Wiele radości przyniosła konkurencja sportowa „wyscig z jabłkiem na łyżce”.

Po wyczerpujących zmaganiach uczniowie poznali potrawy z wykorzystaniem jabłek: szarlotki, jabłka suszone, bułeczki z jabłkami, owsianka

z jabłkiem prażonym. Nie obyło się bez degustacji, na którą zaproszono starszych kolegów z klas 4-8.

Zajęcia odbyły się dzięki współpracy z Gospodarstwem Sadowniczym Gać.

(KT)

Była zabawa!

Echa naszych publikacji

OPINIE PREZENTOWANE W TEJ RUBRYCE NIE ZAWSZE SĄ ZGODNE Z POGŁADAMI REDAKCJI

Właściciele baru w Rynku odpowiadają burmistrzowi: - Gdzie mamy „szukać odwagi”?

Szanowny Panie Burmistrzu,

z wielkim zainteresowaniem przeczytałyśmy wywiad z Panem zamieszczony w ostatnim numerze „Gazety Powiatowej” pt. „Jak JESTEM do czego przekonany, to nic mnie nie powstrzyma”. W w/w wywiadzie nawiązał Pan do małej ilości ławek oraz braku zainteresowania właścicieli prowadzących usługi gastronomiczne do wystawiania stolików i parasoli przed swoimi lokalami (str. 16).

Informujemy Pana, że poza najemcami nowych oranżerii na chwilę obecną Bar Tosty jest jedynym lokalem prowadzącym tego typu działalność po wyremontowanej stronie części Rynku i proszę uwierzyć, że z wielkim zainteresowaniem, pomimo licznych utrudnień, które są naturalną rzeczą w tego typu inwestycji, śledziliśmy postęp prac. Dotychczas w okresie poprzedzającym remont Rynku kilkakrotnie podejmowałyśmy działania w kierunku uzyskania zgody na ustawienie stołów czy parasoli przed lokalem, mimo to nigdy nie udało nam się otrzymać zgody ze strony miasta na takie działania. Powodem tego był rzekomo wąski chodnik oraz bezpośrednie i bliskie przejście dla pie-

szych. Dlatego też z wielką niecierpliwością czekamy na zakończenie prac, które pozwoliłyby na wystawienie nam parasoli i stolików przed naszym lokalem, tak jak np. mogą uczynić to nowi najemcy w/w oranżerii. Piszemy „pozwoliłyby”, bo - jak Pan wie - prace budowlane przed lokalem w dalszym ciągu trwają, co uniemożliwia wystawienie nam przed lokal czegokolwiek. Przejście dla pieszych w dalszym ciągu jest wąskie, a pewnie i stronę formal-

no-prawną z korzystania z terenu na zewnątrz lokalu też wypadaloby najpierw uzgodnić z odpowiednimi organami. Zaniepokojone jesteśmy nieoficjalną informacją, jaką otrzymaliśmy od pracowników wykonawcy firmy Zbyl-Bruk. Wynika z niej, że planujecie Państwo na placu przed lokalem Bar Tosty, Zegarmistrzem i sklepem Świat Alkoholi pobudować wiatę autobusową (ponoć przeszkloną), która po pierwsze zajmie większość placu przed lokalami,

a po drugie zamiast widoku ładnego wyremontowanego Rynku właściciele w/w lokali będą obserwować ruch na przystanku.

Zatem nasuwa się myśl, gdzie według Pana mamy „szukać odwagi” na wystawienie stołów i parasoli, za nowym przystankiem autobusowym czy też przed nim? Doprowadzacie Państwo do sytuacji nie do zaakceptowania, w której najemcy, którzy zaczynając swoją działalność dostają lokal (oranżerię) oraz teren

przylegający przed lokalem praktycznie bez ograniczeń, wybudowany ze środków publicznych za darmo (bo kwota najmu 1 zł za 1mkw w dzisiejszych realiach jest kwotą poniżej jakichkolwiek stawek rynkowych), natomiast w naszym przypadku, gdzie prowadzimy w Oławie działalność gastronomiczną (uwaga!!!) od ponad 30 lat, prowadzimy w lokalu naukę zawodu (w tym też kształci się u nas młodzież z Zespołu Szkół Specjalnych), płacimy od wielu lat podatki między innymi na w/w wymienione inwestycje, a w nagrodę od miasta dostaniemy bliski i nieograniczony dostęp do przystanku autobusowego.

Pragniemy nadmienić, że żaden z Pana urzędników nawet nie pokwapił się poinformować właścicieli lokali o planowanych inwestycjach, nie dając nam tym samym szansy na jakąkolwiek reakcję. Zatem nasuwa się zasadnicze pytanie, czy to, co mówi Pan publicznie w wywiadach, jest prawdą? Czy powinniśmy traktować to tylko jako propagandę polityczną?

A tak na marginesie, jaki ma sens budowanie kolejnego przystanku autobusowego w sytuacji, gdy najbliższy przystanek przy Rynku jest na Placu Zamkowym po przeciwnej stronie kościoła

pod wezwaniem św. Piotra i Pawła w odległości 300 metrów? Dojście np. do ratusza pieszo, jak ktoś się będzie bardzo spieszył i będzie szedł przysłowiowym spacerkiem, zajmie mu może maksymalnie 5 minut. Czy po przeciwnej stronie pierzei Rynku pomiędzy budynkiem Urzędu Stanu Cywilnego a budynkiem z byłą siedzibą banku PKO też postawicie Państwo tego typu przystanek? Pewnie nie? Zatem podsumowując, żeby zachować trochę zdrowego rozsądku i zrównać prawa oraz przywileje mieszkańców, w przypadku gdy tak naprawdę uważacie Państwo, że przystanek w centrum Rynku jest niezbędny, prosimy o rozpatrzenie możliwości postawienia przystanku w innej lokalizacji lub skorzystania z przystanku w opcji tzw. „na żądanie”, jedynie z tablicą informacyjną. Zaoszczędzone środki, z pewnością nie małe, pozwolą na remont już istniejących kilku wiat, np. na Placu Zamkowym. Nadmieniamy, że w sytuacji, w której będziemy uważać, że został naruszony nasz interes prawny, będziemy dochodzić swoich praw przed organami administracyjnymi.

Z poważaniem,
właściciele lokalu

W jednym z ostatnich wydań „Gazety Powiatowej” ukazała się informacja, z której to mieszkańcy dowiedzieli się, że Pan Burmistrz i jego radni z koalicji BBS-PiS oddali Skarbowi Państwa działkę o wartości ponad milion złotych pod budowę nowej siedziby Sądu Rejonowego w Oławie. Przy okazji uświadomiono nam, że uszczęśliwieni będziemy nową lokalizacją tak ważnej instytucji dla mieszkańców powiatu, która to z centrum miasta zostanie przeniesiona na jego rogatki.

Szanowni Państwo, w dobie coraz trudniejszej sytuacji finansowej samorządów, kiedy brakuje środków na tak ważne cele jak np. siedziba podstacji pogotowia ratunkowego w Oławie, brak środków na budowę nowej szkoły (w tym roku uczniowie klas drugich SP 8 zmuszeni są uczęszczać na drugą zmianę), brak środków na dokumentację budowy wiaduktu lub tunelu przy Wiejskiej, miasto oddaje lekką ręką grunt wart po-

Czeka nas długi spacer do sądu

nad milion złotych. Drugą sprawą to lokalizacja. Wyprowadzanie budynku użyteczności publicznej do dzielnicy przemysłowej, praktycznie poza miasto (niemal do Godzikowic), tak ważnego, jakim jest siedziba Sądu Rejonowego, to rzecz dla mieszkańców bardzo niezrozumiała. Takie położenie dla wielu osób będzie wiązało się z kilku kilometrowym spacerem wzdłuż ruchliwej drogi krajowej nr 94. Pamiętajmy, że Sąd Rejonowy jest dla mieszkańców całego powiatu. Osoby przyjeżdżające na oławski dworzec PKS z okolicznych miejscowości też będą musiały pokonywać dodatkowo sporą odległość. Jednocześnie wiemy wszyscy, że Starostwo Powiatowe usilnie i nieskutecznie próbuje za wszelką cenę

sprzedać jakże cenny teren po warsztatach szkolnych w niedalekiej odległości od obecnej siedziby sądu.

Szanowni Państwo, to jest bardzo ważna strategiczna decyzja, którą będą odczuwały całe pokolenia mieszkańców powiatu. My jako stowarzyszenie mieszkańców Wszystko dla Oławy zdecydowanie się z nią nie zgadzamy. Będziemy apelować do władz miasta o ponowne przeanalizowanie tej decyzji.

Z poważaniem
Marek Drabiński

Stowarzyszenie
„Wszystko dla Oławy”
(tytuł pochodzi do redakcji)

Ad vocem - „Wstępniak, czyli ... gra w obwodnicę”

W nawiązaniu do felietonu red. Jerzego Kamińskiego pragnę zauważyć, że w dniu 20.09.2021 roku z inicjatywy GDDKiA odbyło się w hali sportowej w Oławie spotkanie w sprawie budowy obwodnicy dla Oławy (www.obwodnicadlaolawy94dk.pl). Organizatorzy zachęcali do wyboru jednego z pięciu przedstawionych wariantów obwodnicy. Podkreślali, że przy wyborze wariantu będą brane aspekty: ekonomiczny, środowiskowy oraz społeczny.

Oławscy działacze oraz zwolennicy Prawa i Sprawiedliwości postanowili publicznie zaprotestować przeciwko wariantowi obwodnicy biegnącej przez Osiedle Nowy Otok (wariant nr 2, kolor czerwony na mapie). W przeddzień spotkania z GDDKiA zorganizowa-

no krótki briefing prasowy z lokalnymi mediami na rondzie obok Mc Donald's. Obecny na spotkaniu starosta Zdzisław Brezdeń omówił poszczególne warianty, a następnie zarekomendował wariant nr 5 (oznaczony na mapie kolorem pomarańczowym). Wariant ten zakłada budowę ronda w pasie drogi krajowej 94 przy wyjeździe z Oławskiej Podstrefy Wałbrzyskiej Strefy Ekonomicznej, a następnie łukiem omija Nowy Otok. Wariant biegnący przez Osiedle Nowy Otok uznał za nietrafiony. W podobnym tonie wypowiedział się przedstawiciel Stowarzyszenia „Obwodnica dla Oławy” - D. Karbowski. Jako były przewodniczący Rady Miejskiej w Oławie stanowczo zaprotestowałem przeciwko wariantowi obwodnicy biegnącej przez

Osiedle Nowy Otok. Moim zdaniem aspekt społeczny powinien zdecydować o odrzuceniu tego wariantu.

W felietonie „Wstępniak, czyli... gra w obwodnicę” nie sposób doszukać się poparcia dla któregośkolwiek wariantu planowanej obwodnicy. Autor stosuje chwytły erystyczne, wymyślne figury retoryczne - trochę na zasadzie j**** PiS. A przecież to takie proste. Oławska obwodnica znajduje się w Programie Budowy 100 Obwodnic - dokumentu przyjętego i realizowanego przez rząd premiera M. Morawieckiego. Czy w programie partii opozycyjnych była lub jest taka oferta dla Polski?

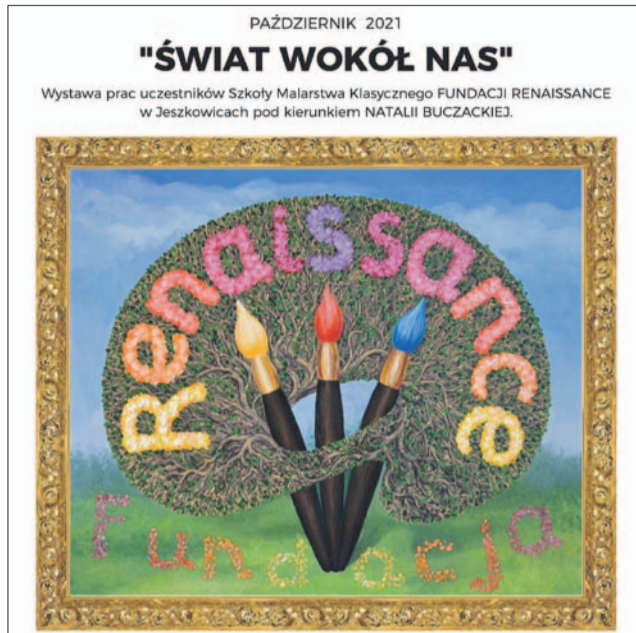
Andrzej Grzeszczak
Przewodniczący
Rady Miejskiej w Oławie
kadencja 1998-2002

OŁAWA

Kultura

Październikowe wystawy malarskie

„Realne-Nierealne” i „Świat wokół nas”

W październiku Centrum Sztuki zaprasza do Galerii OKO w Ośrodku Kultury na wystawę „Realne Nierealne” Kazimierzy Rudnickiej, oławskiej artystki, absolwentki Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Opolu i Akademii Sztuk Plastycznych w Poznaniu (Pracownia Malarstwa i Rysunku prof. R. Dybczyńskiego). Od 1970 roku autorka zajmowała się edukacją plastyczną dzieci, młodzieży i dorosłych, a także twórczością artystyczną w dziedzinie malarstwa, rysunku, grafiki użytkowej oraz wystawiennictwem. Pracę edukacyjną realizowała w oławskim Ośrodku Kultury. Brała udział w szeregu wystaw indywidualnych i zbiorowych, a jej prace znajdują się w wielu galeriach i muzeach, a także w zbiorach

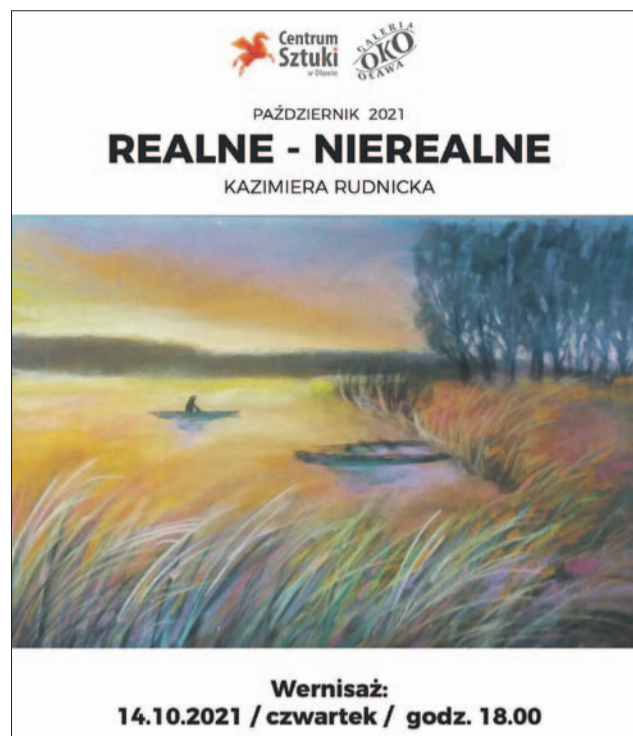
prywatnych. Wernisaż wystawy „Realne Nierealne” odbędzie się 14 października o godz. 18:00. Wstęp wolny! Podczas wernisażu będzie można zakupić prace Kazimierzy Rudnickiej bezpośrednio od autorki. Fundusze ze sprzedaży prac przeznaczone będą na rehabilitację artystki.

CS zaprasza także na pierwsze piętro Ośrodka Kultury, gdzie znajduje się wystawa malarska „Świat wokół nas” uczestników Szkoły Malarstwa Klasycznego Fundacji Renaissance w Jeszkowicach pod kierunkiem Natalii Buczackiej. Jej autorami są: Agnieszka Głuszak-Piasecka, Aldona Pawłowska, Alicja Krakowiak, Alicja Machalska, Beata Szeremet, Bożena Rybicka, Bożena Wlazło, Elżbieta Kłowan, Elżbieta Wiewiórko, Ewa

Falęcka, Ewa Wilhelmi, Ewa Wilk, Irena Głazaczew, Izabela Zielińska, Jolanta Michalec, Katarzyna Rogala-Łach, Krystian Okolita, Małgorzata

Nierewska, Natalia Buczacka, Piotr Śnigucki, Urszula Zielińska oraz Zdzisława Kuczyńska.

(KT)

4 października seniorzy z Oławskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku powrócili do szkolnych ławek i tym samym zaczął się nowy rok akademicki

Rozpoczęli rok!

próby chóru Amici del Canto, a konwersacje w języku angielskim bądź rosyjskim ułatwią kontakty międzynarodowe. Zaplanowane są również comiesięczne wykład-

dy. Pierwszy z nich, którego tematem będzie „Zespół jelita drażliwego, popularnie IBS” odbędzie się już 13 października. W najbliższym czasie planowane są wyjazdy do

Opery Wrocławskiej oraz Narodowego Forum Muzyki, tak więc seniorzy nie mogą narzekać na brak rozrywki! Łącznie od października rusza 29 grup zajęciowych, w których będzie uczestniczyć ponad 220 słuchaczy Oławskiego Uniwersytetu Trzeciego Wiek.

(KT)

Zajęcia już się rozpoczęły

Jak zwykle oferta jest bardzo bogata. Słuchacze mogą skorzystać z warsztatów komputerowych, malarstwa, fotograficznych, teatralnych. Nie zabraknie zajęć ruchowych, takich jak taniec, gimnastyka ogólnorozwojowa, zdrowy kręgosłup, łagodna joga, czy też gimnastyka mózgu, która nie tylko usprawnia ciało, ale też umysł. Czas umiłaj spotkania podczas dyskusyjnego klubu książki, koła brydżowego oraz sekcji śpiewu – pieśni biesiadne. Powracają również

Koncert, który bawi i uczy

OŁAWA
Kultura

Siostry Wajs i Stonoga z rodzinnym koncertem „Uśmiechnięte Dźwięki” w OWE Odra!

Centrum Sztuki zaprasza najmłodszych wraz z rodzicami na rodzinny koncert „Uśmiechnięte Dźwięki” w wykonaniu zespołu „Siostry Wajs i Stonoga”. Dynamiczne i kolorowe show tanecznym krokiem przeniesie słuchaczy do wesołego świata zakręconej Stonogi!

- Gwarantujemy sporą dawkę pozytywnej energii, uśmiechu i muzycznej zabawy w różnych klimatach samby, electro, pop, reggae... - mówią organizatorzy. - Widowisko składa się z lekkich melodii i tekstów, które z łatwością będzie można wyśpiewać wspólnie z siostrami Agnieszka i Patrycja. Każda piosenka to inna historyjka bawi i uczy, niosąc ze sobą mnóstwo radości!

23 października o godzinie 11:00 w OWE Odra przy ul. Młyńskiej 3. Bilety w cenie 25 zł, do nabycia w kasie OWE Odra oraz online na kultura.olawa.pl.

(KT)

2021
PAŹDZIERNIK
10

ul. Młyńska 3, Oława
bilety@kultura.olawa.pl
tel. 71 735 15 70

SAMORZĄDOWA INSTYTUCJA KULTURY
MIASTA OŁAWA

OD 1923

KINO ODRA

REPERTUAR
2021

PIĄTEK 09.10	SOBOTA 09.10	NIEDZIELA 10.10	PONIEDZIAŁEK 11.10	WTOREK 12.10	ŚRODA 13.10	CZWARTEK 14.10
17:00 Wesele 19:40 Nie czas umierać	12:00 Mała Wielka stopa 2 14:00 Wesele 16:45 Nie czas umierać 20:00 Wesele	12:00 Mała Wielka stopa 2 14:00 Wesele 16:45 Wesele 19:30 Nie czas umierać	17:00 Wesele 19:40 Nie czas umierać	17:00 Wesele 19:40 Nie czas umierać	14:00 Wesele 17:00 Wesele 19:40 Nie czas umierać	17:00 Wesele 19:40 Nie czas umierać

NOWY FILM WOJTKA SZARZOWSKIEGO

WESELE
MIŁOŚĆ I NIEMOŚĆ SA BLIŻEJ NIŻ MYŚLISZ
W KINACH OD 8 PAŹDZIERNIKA

NIE CZAS UMIERAĆ
W KINACH OD 1 PAŹDZIERNIKA

MAŁA WIELKA STOPA 2
W RODZINIE SIŁA
WARSZTATY W KINACH

TANIA SRODA
KADA TYM
W KINACH OD 12.10

W kinie obowiązują szczególne zasady bezpieczeństwa związane z epidemią Covid-19.
Kasa biletowa czynna jest od poniedziałku do niedzieli w godzinach:
poniedziałek - piątek - 12.30 - 20.30 (lub 15 min. po rozpoczęciu ostatniego seansu)
sobota/niedziela - kasa jest czynna 1 godzinę przed pierwszym seansem/wydarzeniem oraz 15 min. po rozpoczęciu ostatniego seansu/wydarzenia

Kino zastrzega sobie możliwość zmian w repertuarze

www.kultura.olawa.pl

Centrum Sztuki w Oławie

KONCERT

SIOSTRY WAJS & STONOGA

BILETY: 25 ZŁ

DATA:
23 PAŹDZIERNIKA
godz. 11:00

MIEJSCE:
OWE ODRA, UL. MŁYŃSKA 3 OŁAWA
FILIA NR 1 CENTRUM SZTUKI W OŁAWIE

PATRONAT HONOROWY: CHORZÓW

WYDARZENIA: OŁAWA

PATRONAT MEDIALNY: abc, Odra, etc.

BHP

► BHP szkolenia, nadzór, doradztwo, dokumentacja wypadkowa, ocena ryzyka, tel./fax 71-313-74-45 Tel. 603 127 445, www.bhpolawa.pl

STOLARSTWO

► Meble Mix Marcin Zanin, kuchenne, szafy, garderoby, łazienkowe oraz inne. Fachowe doradztwo, bezpłatne pomiary i solidne wykonanie. Jelcz-Laskowice, Tel. 609-034-113 Email: meblemix@wp.pl

► BDB MEBLE - wykonawca mebli, na wymiar, na zamówienie, na każdą kieszeń, pomiar - projekt - wycena - montaż - serwis, Marcin Ostrowski - Oława - ul. Iwaszkiewicza 48. Zapraszamy, Tel. 500 108 785, www.bdbmeble.net,

SCHODY I DRZWI Z DREWNA,
PROJEKT
Z WIZUALIZACJĄ GRAFICZNĄ
605 741 606

AGD

► Zakład naprawy sprzętu AGD. Pralki, lodówki, zmywarki, zamrażarki, maszyny do szycia i inny sprzęt AGD. Oława ul. Grota-Roweckiego 4. Tel. 502 868 817, 71-313-26-73

SERWIS AGD
TEL. 603-835-219

NAPRAWA I SPRZEDAŻ URZĄDZEŃ
CHŁODNICZYCH I AGD
- DOMOWYCH I SKLEPOWYCH
- OŁAWA, PL. ZAMKOWY 19,
TEL. 508-267-478, 71-301-42-71

ELEKTRONIKA RTV

► Montaż i serwis anten satelitar-nych, www.satix.net.pl, Tel. 602 495 749

► Serwis RTV - SAT, Tel. 602 495 749

► Montaż anten i tunerów, Tel. 604 613 483

CZYSZCZENIE

► Czyszczenie dywanów 665 639 401

► Karcher - profesjonalne czyszczenie dywanów, tapicerki meblowej oraz samochodowej, Tel. 504 163 100

► Pranie tapicerki meblowej i samochodowej, dywanów Atrakcyjne ceny, dojazd - www.ecoprание.pl, Tel. 692 057 141

► Dora-Max firma sprząająca. Tel. 694 808 282 lub kompleksowe.sprzatanie@wp.pl

TRANSPORT

TRANSPORT KONTENEROWY,
PODSTAWIANIE KONTENERÓW
POD GRUZ, ZŁOM I ŚMIECI
TEL. 501 278 422

► Przewoźnicy - transport Tel. 604 332 147

► Przewóz osób Tel. 604 332 147

► Transport HDS, Tel. 724 768 466

► Bus osobowy, 8+1, klimatyzacja. Tel. 507 053 028

HYDRAULICZNE

► Instalatorstwo. Junkersy, naprawa, wymiana, montaż, serwis, instalatorstwo gazowe i hydrauliczne, elektryka. Tel. 790 421 226

► Usługi Hydrauliczne. Przeglądy instalacji i urządzeń gazowych. Odbioru. Protokoły. Tel. 602 236 330

BUDOWLANE

ETKA-PROJEKT.
OŁAWA, UL. CHROBREGO 17/3.
PROJEKTOWANIE
I KIEROWANIE BUDOWAMI.
10 000 PROJEKTÓW TYPOWYCH
DOMÓW DO WYBORU.
www.etka.pl
TEL. 603 685 925, 71 303 28 05

► Malowanie, tapetowanie, panele, regipsy, papa termozgrzewalna, Tel. 698 623 537

► Łazienki, płytki podłogowe, przetróbki hydrauliczne, klinkier, Tel. 698 623 537

► Cyklinowanie bezpyłowe i renowacja schodów, Tel. 600 170 178

► Kostka brukowa HurtBruk.pl, Tel. 724 768 466

► Usługi budowlane - Kafelkowanie, Malowanie, Panele i inne, Tel. 725 143 324

► Cyklinowanie bezpyłowe, układanie parkietów i paneli, renowacja schodów, Tel. 507 194 548

► Usługi remontowo-budowlane. Łazienki, kuchnie - kompleksowo. Schody kamienne, podłogi, elewacje. Referencje, Tel. 666 975 843

► Brukarstwo i usługi koparko-ładowarką Tel. 502 411 884

► Remonty mieszkań, łazienek, regipsy, kafle, gładzie, panele, tapetowanie, malowanie: wnętrz, elewacji, dachów + mycie Tel. 889 312 688

► Remonty, wykończenia mieszkań od A do Z, instalatorstwo, ogrodzenia, wraz z instalacjami Tel. 790 421 226

► Zgrzewanie papy, naprawy dekar-skie, kominy, wycinka drzew. Tel. 882 087 150

USŁUGI

SPAWALNICZO-ŚLUSARSKIE
- BRAMY, OGRODZENIA, FURTKI,
BALUSTRADY, SCHODY, BARIERY,
- OGRODZENIA PANELOWE,
- MUROWANIE ŚLUPKÓW
I OGRODZEŃ,
- OCYNK, MALOWANIE
PROSZKOWE
TEL. 794 469 150, 576-586-690

► Usługi budowlane pod klucz Tel. 607 165 625, 884-050-471

► Łazienki, wykończenia, remonty. Tel. 662 117 944

► Malowanie, tapetowanie gładź, regipsy, kafelki, ogrodzenia Tel. 729 677 185

UROCZYSTOŚCI

► Chłodnia na wesela + stół wiejski gratis, Tel. 604-421-959

VIDEOFILMOWANIE

► Zgrywanie z kaset VHS na DVD. 3 Maja 8u/2a. Tel. 792-502-051

ZESPOŁY

► Dj Robi - wesela, integracje, plenery, scena - doświadczenie - ponad 18 lat, Tel. 507 053 028 www.djrobi.pl

► ZGRANA PARA, Tel. 692-717-384

► For You, Tel. 604-421-959

TŁUMACZENIA

► Tłumacz przysięgły j. niemieckiego JAKUB MOŻEJKO, briefy, dokumenty, Tel. 502-125-909

► Mgr EWA JÓŻKÓW - tłumacz przysięgły j. niemieckiego. Tłumaczenia przysięgłe i zwykłe Tel. 605-292-921

► Vision jobs - tłumaczenia przysięgłe i zwykłe wszystkie języki. Oława, ul. Magazynowa 3/9, Tel. 71 758 48 40 www.visionjobs.com

KOMPUTERY

SERWIS I NAPRAWA
LAPTOPÓW, KOMPUTERÓW
I KAS FISKALNYCH
Sklep komputerowy JWJ
Oława, ul. Żeromskiego 2
tel. 71 303-41-14

► Pogotowie i serwis komputerowy, rozwiążę każdy problem, dojazd do klienta, 10-letnie doświadczenie, tanio, szybko, solidnie Tel. 603 715 185

► S-Computers komputery, kasy fiskalne, serwis, NC+, 3 Maja 8u/2a, Tel. 792 502 051

► Romicom: komputery, telefony komórkowe, E-papierosy, serwis telefonów, drukarek, komputerów. Regeneracja tuszy i tonerów, ul. B. Chrobrego 20f Tel. 503 149 152

ODDAM

► Oddam za darmo kartony suche i czyste. Możliwość stałego cotygodniowego odbioru w Oławie i w Jelczu-Laskowicach. Do spalania, pakowania. Odbiór własnym środkiem transportu. Informacja pod numerami telefonów: 660 618 206, 535 989 435

GLA
CAR SERVICE
USŁUGI MOTORYZACYJNE KOMPLEKSOWO
MARCINKOWICE k. Oławy, ul. Wrocławska 8 tel. (71) 302 85 44, 500 110 300

RÓŻNE

► Kredyty konsolidacyjne gotówkowe pożyczki pozabankowe biuro Oława pl. Gimnazjalny 5 B plastry miodu obok punktu z dorabianiem kluczy i sklepu odzieżowego. Kontakt Tel. 501 169 184

MOTORYZACYJNE

KUPIĘ KAŻDE AUTO DO 5000 ZŁ,
PŁACIMY NAJWIĘCEJ
TEL. 504-004-956

► Blacharstwo, lakiernictwo i inne. Stefan Rolka, Oława, ul. Turkusowa 2 (Nowy Otok), Tel. 508-287-203, 71-303-80-21

KUPIĘ KAŻDE AUTO.
NAJLEPSZE CENY W REGIONIE
TEL. 781-306-420

SKUP SAMOCHODÓW
DO KASACJI - ZA KAŻDY
PŁACIMY GOTÓWKĄ, TRANSPORT
SAMOCHODU GRATIS,
WYSTAWIAMY ZAŚWIADCZENIA
NIEZBĘDNE DO
WYREJESTROWANIA
W WYDZIALE KOMUNIKACJI
I FIRMIE UBEZPIECZENIOWEJ.
OŁAWA UL. ZWIERZYŃCIECKA 11
TEL. 505-045-414, 509-582-251,
TEL/FAX 7131-33-024,

► fiat 126 p., 509-897-514, 507 194 548

AKUMULATORY

ROWERY
Części rowerowe i motorowerowe

AKU-MOTO-BIKE

ul. ks. Janowskiego 27

Tel. 71 313 29 93, 516 195 330

www.akuolawa.pl

ROWERY, AKUMULATORY

ul. Lipowa 13, tel. 501 775 746

www.rowerylipowa.pl

REDAKCJA

„Gazeta Powiatowa - Wiadomości Oławskie”
tel. i fax 71-313-70-78
internet: www.gazeta.olawa.pl;
e-mail: redakcja@gazeta.olawa.pl
55-200 Oława, ul. Chrobrego 19;
tel. 71 313 70 78,

REDAGUJA

Kamil Tysa (red. naczelny),
Jerzy Kamiński, Zbigniew Bachul,
Wioletta Kamińska, Agnieszka Herba
i Jacek Polasz.
Redakcja zastrzega sobie prawo skracania,
adaptacji materiałów i zmiany tytułów.
Za treść ogłoszeń redakcja nie ponosi
odpowiedzialności i nie zwraca materiałów
niezamówionych.

(TS) - tekst sponsorowany

DZIAŁ REKLAM

tel. i fax 71-313 70 78
Bogusław Szmariski - reklama, przetargi
e-mail: reklama@gazeta.olawa.pl

Biurowiska w Oławie,
Małgorzata Najgebaur,
ul. Chrobrego 19, tel. i fax 71 313 35 57,
e-mail: gosia@gazeta.olawa.pl,
czynne: poniedziałek, wtorek 8-16
środa 9-17, czwartek, piątek 8-15,
sobota nieczynne.

Plakaty publikujemy bezpłatnie jedynie
wtedy, gdy gazeta jest patronem medial-
nym wydarzenia.

WYDAWCA

RYZA Sp. z o.o.,
55-200 Oława, ul. B. Chrobrego 19,
NIP: 912-184-21-80, KRS 0000321273,
tel. 71 313 35 57

Druk: POLSKA PRESS Sp. z o.o.
Oddział Poligrafia
Drukarnia Sosnowiec

NAKŁAD: 7000 egz.

Stowarzyszenie
Gazet
Lokalnych

DOLNOŚLĄSKI
KLUCZ SUKCESU 2012

powiatowa

Nie wychodź
z domu!

Zamów
ogłoszenie drobne
przez Internet!

Wyślij treść ogłoszenia na adres

e-mail: gosia@gazeta.olawa.pl

lub ogloszenia@gazeta.olawa.pl

albo wejdź na stronę:

<http://tuolawa.pl> (zakładka ogłoszenia)

tuolawa.pl

Infolinia:
tel. 71 313 35 57

OŁAWA
"KWADRACIAK"
ul. Chrobrego 23a (I piętro)

71 313 59 70
601 583 669

www.fospol.eu

ŻALUZJE
ROLETY

SIATKI PRZECIW OWADOM OKNA I DRZWI PCV

czynne: pon.-pt. 10-18, sob. 10-14

OŁAWA

Kultura

Centrum Sztuki zaprasza do współpracy lokalnych artystów

Chodzi o wystawy indywidualne lub zbiorowe. Brane są pod uwagę różne dziedziny sztuki: malarstwo, grafika, fotografia, rzeźba, szkło artystyczne, ceramika itp. Wystawy będą organizowane w roku 2022 w galerii „OKO” Ośrodka Kultury przy ul. 11 Listopada 27. Zasady współ-

POKAŻ SIĘ w galerii „OKO”

pracy omawiane będą indywidualnie. Informacji udziela Elżbieta Gołąb - instruktor ds. wystaw artystycznych, tel. 71/313-28-29, eg@kultura.olawa.pl. (KT)

Aktualne pytania: jak zmniejszać ryzyko związane z paleniem

Kolejne badania potwierdzają niższą o około 95 proc. szkodliwość papierosów elektronicznych w porównaniu z papierosami tradycyjnymi. Na tzw. naukowej skali obniżania ryzyka (risk continuum) e-papierosy są spozycjonowane jako mniej toksyczne od tzw. wyrobów nowatorskich, czyli popularnych podgrzewaczy tytoniu.

Konkretne liczby wymienia np. raport brytyjskiej Izby Gmin, powołując się między innymi na dane Public Health England, instytucji zdrowia publicznego w Wielkiej Brytanii oraz Royal College of Physicians (Królewskiego Kolegium Lekarskiego), według których e-papierosy są potencjalnie mniej szkodliwe aż o 95 proc., w porównaniu do tradycyjnych papierosów ze względu na brak najbardziej toksycznych substancji smolistych. W Polsce na te badania powoływał się prof. Sergiusz Nawrocki, onkolog i radioterapeuta z Katedry Onkologii Collegium Medicum Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego oraz Katedry Onkologii i Radioterapii Śląskiego Uniwersytetu Medycznego podczas wykładu pt. „Prewencja nowotworów: alternatywne produkty tytoniowe - redukcja szkód czy wilk w owczej skórce?”, wygłoszonego w sierpniu 2020 r.

Naukowcy opracowali nawet pojęcie tzw. skali obniżania ryzyka (risk continuum), która przedstawia poziom ekspozycji konkretnych produktów na toksyny. Według tej skali, potencjalnie najmniej szkodliwa jest tzw. nikotynowa terapia zastępcza (NRT), czyli np. gumy do żucia czy plastry antynikotynowe, na drugim miejscu są tzw. modern oral products, czyli produkty doustne, (np. dostępne od tego lata w Polsce saszetki nikotynowe VELO), potem e-papierosy, za nimi tzw. traditional oral products, wśród których jest np. sproszkowany tytoń czy podgrzewacze tytoniu, a na końcu tradycyjne papierosy i cygara.

Poszczególne rządy postawiły na wdrożenie strategii redukcji ryzyka, polegającej

na rekomendowaniu pacjentom, którzy nie są w stanie porzucić nałogu – potencjalnie mniej szkodliwych alternatyw, takich jak np. e-papierosy. Robią to rządy Wielkiej Brytanii, Nowej Zelandii, Kanady, czy Japonii. Z kolei nowozelandzkie ministerstwo zdrowia stwierdziło w swoim komunikacie, że „poprzez lepszą regulację prawną i dostęp do publicznej informacji jest okazja do wspierania palaczy, by przetrucili się na mniej szkodliwe alternatywy, znacząco ograniczając ryzyko dla zdrowia ich i najbliższych”. Jednak żaden poważny autorytet nie sugeruje, że są one całkowicie nieszkodliwe, więc najlepiej jest zaprzestać także wapowania, ale na pewno nie za cenę powrotu do palenia tradycyjnego tytoniu. Należy jednak zwracać szczególną uwagę na to, po jakie e-papierosy i inne zamienniki wyrobów tradycyjnych sięgamy, w szczególności na to, czy są one poddawane regularnym badaniom i analizom. I tak, np. na elektronicznym urządzeniu Vuse ePen do tej pory przeprowadzono 27 testów behawioralnych, 82 analizy chemiczne, 35 testów określających wpływ na komórki organizmu oraz 20 badań klinicznych.

GO KINO OŁAWA

gokino

REPERTUAR 8.09 - 14.09.2021
GODZINY OTWARCIA: 9:45 - 21:15

NIE CZAS UMIERAĆ (HIT! 2D, NAPISY)	PT-CZW 10:00 14:30 17:45 19:45 21:00
WESELE (PREMIERA! 2D, FILM POLSKI)	PT 11:45 17:15 20:00 20:45 SB-CZW 11:45 16:15 19:00 20:20
WILK NA 100% (PREMIERA! 2D, DUBBING)	PT 12:40 14:45 17:35 SB-CZW 12:00 14:00 17:35
RODZINKA RZĄDZI (2D, DUBBING)	PT-PN, ŚR-CZW 11:15 13:30 15:45 18:00 WT 10:00 13:30 15:45 18:00
PSI PATROL FILM (2D, DUBBING)	*PT 13:15 SB-CZW 10:00 13:15
ŻEBY NIE BYŁO ŚLADÓW (FILM POLSKI)	PT 9:30
JAK ROZMAWIĄC Z PSEM (2D, DUBBING)	SB-CZW 10:00
FATIMA (2D, LEKTOR)	PT-CZW 15:15
MAŁA WIELKA STOPA 2 (2D, DUBBING)	PT 9:00

GO KINO ZASTRZEGA SOBIE PRAWO DO ZMIANY REPERTUARU.

GO KINO OŁAWA | WWW.GOKINO.PL | UL. NOWY OTOK 11

GOKINO.OLAWA@GOKINO.PL | (71) 748 35 37 | (71) 748 35 36

ROBERT WIĘCKIEWICZ

AGATA KULESZA

ANDRZEJ CHYRA

MICHALINA ŁABACZ

ARKADIUSZ JAKUBIK

MATEUSZ WIĘCŁAWEK

AGATA TURKOT

NOWY FILM WOJTKA SMARZOWSKIEGO

WESELE

O MIŁOŚCI BEZ WZGLĘDU NA WSZYSTKO

BARAN

(21.03-20.04)

Możesz pozwolić sobie na małą rozrzutność, bo finanse będą dobre, a nawet bardzo dobre. Zasużyłeś na chwilę przyjemności i odpoczynku. Nie rezygnuj z tego. Kolejne dni - ciekawe, bogate w nowe doświadczenia i przeżycia. Pod koniec tygodnia mogą się pojawić kłopoty ze zdrowiem.

BYK

(21.04-21.05)

Ruch, niepokój, natłok różnych spraw i spotkań. Taki będzie cały tydzień. Doskonale poradź sobie ze wszystkimi problemami, niektóre rozwiążą się same. W trudnych chwilach licz na Strzelca lub Pannę. Łyżkaj witaminy, bo możesz się przeziębicić, a lekceważąc - nabawić się kłopotu.

BLIŹNIĘTA

(22.05-21.06)

W tym tygodniu nie licz na szczególne wydarzenia, czy zbieg okoliczności. Zaczniij myśleć, jak poprawić swoją sytuację w pracy. Pomoże w tym ktoś ze współpracowników, zapytaj o radę życzliwego kolegi. Poprawi się zdrowie i kondycja. Zaufaj swojej intuicji w sprawach finansowych i sercowych.

RAK

(22.06-22.07)

Tydzień będzie spokojny, nawet monotony. Przyda się taki odpoczynek po ostatnim maratonie. Nie nastąpią zaskakujące wloty ani upadki. Byki i Koziorożce okażą przywiązanie i sprawią, że poczujesz się potrzebny. Poprawi się sytuacja finansowa. Zdrowie - w porządku.

LEW

(23.07-22.08)

Poczujesz, że coś powinno się zmienić. Zaczniij się zastanawiać i dojdź do sedna, o co chodzi. Pewne sprawy domowe wymkną się spod kontroli wskutek twego zaniedbania, nad resztą uda się zapanować. Załatwisz ważną sprawę, poprawią się finanse. Zdrowie i samopoczucie także całkiem niezłe.

PANNA

(23.08-22.09)

Pojawi się ktoś, kto może zmienić bieg życiowych spraw. To niekoniecznie wielka miłość, ale zaurczenie, fascynacja i przygoda. Dobrze ci zrobi taka odskocznia od codzienności, dlatego się nie wahaj. W sprawach zawodowych - ożywienie i poprawa stosunków z przełożonymi. Niewykluczone ponętne propozycje, rozważ spokojnie za i przeciw. Zdrowie - doskonale.

Twórzmy wspólnie fotograficzną historię Oławy (21)

Dzisiaj zdjęcie z albumu Barbary Bortnik - wykonane około 1968 roku

Widzimy na nim Helenę i Franciszka Paczków. Zdjęcie jest zrobione na ulicy Piotra Własta. Fotograf stał tyłem do nieistniejącej już ul. Zamkniętej - dziś w tym miejscu jest zakład fotograficzny. Widoczny charakterystyczny płot był na całej długości ul. Piotra Własta od kiosku, w którym były gofry, później pieczętarki, aż do ul. Kopernika. Dziś w miejscu płotu stoi budynek przy ul. Piotra Własta.

Wtedy nie było jeszcze ulicy 3 Maja, a zabudowania gospodarcze, które były na ogrodach za płotem, zostały wyburzone. Dzięki temu w głębi widzimy budynek mieszkalny przy ul. Pałacowej 3. Po lewej mamy zarys budynku piętrowego, w którym dziś mieści się zakład wulkanizacyjny, a po prawej stoją jeszcze stare budynki, w miejscu których dziś jest budynek przy ul. Pałacowej 5-13, gdzie na parterze funkcjonuje Bank Spółdzielczy.

LESŁAW MAZUR
autor albumu „Oława w latach 60. i 70. ubiegłego wieku na fotografiach Lesława Mazura”

Ocalić od zapomnienia

Od dłuższego czasu namawiamy mieszkańców Oławy, aby przekazali swoje zdjęcia i dokumenty z początków zamieszkania w Oławie do Biblioteki Publicznej w Oławie - Izba Muzealna Ziemi Oławskiej w Rynku, w ratuszu, gdzie zostaną skopiowane i - jeżeli będzie taka wola - zostaną zwrócone właścicielowi. Jeżeli ktoś chce przekazać swoje zdjęcia, dokumenty, a z różnych powodów sam nie może dostarczyć ich do biblioteki, można zadzwonić pod numer biblioteki 71 301 07 42, a pracownicy biblioteki zgłoszą się i odbiorą te pamiątki, które zostaną zachowane dla następnych pokoleń.

Helena i Franciszek Paczkowie - zdjęcie z albumu Barbary Bortnik

PS

O ciekawych zdjęciach, jakie macie w swoich albumach rodzinnych, a którymi chcielibyście się podzielić z czytelnikami, można zawiadomić redakcję, nr tel. 605-996-556, a my chętnie zgłosimy się po zdjęcie i informacje na jego temat.

(CK)

A to zdjęcie zrobione z okna przedwojennego atelier fotograficznego Volperta. Mieściło się ono przed wojną w miejscu, gdzie dziś stoi budynek przy ul. Piotra Własta 2-14. Na tym zdjęciu na pierwszym planie widzimy ogród i zabudowania gospodarcze - dziś mamy tu ul. 3 Maja. Po prawej stronie widzimy budynek mieszkalny przy ul. Pałacowej 3, po lewej kawałek budynku przy ul. Pałacowej 1 i budynek piętrowy, w którym dziś jest warsztat wulkanizacyjny. Po lewej charakterystyczny dach budynku, w którym był do roku 1980 Szpital Miejski przy u. B. Chrobrego, a dziś św. Rocha - obecnie w tym budynku mieści się Hotel Sobieski. Pozostałych budynków, o których nie piszę, dziś już nie ma. Zdjęcie ze zbiorów Biblioteki Koronka.

WAGA

(23.09-23.10)

Zapomnisz, co to jest odpoczynek i spokój, ciagle będzie się coś działo. Nowi ludzie, sprawy, wyjazdy, więc może zakręcić się w głowie. Kolejne dni aż do niedzieli - pełne napięcia. Ktoś bliski wyzna swoje uczucia. Pod koniec tygodnia - miła niespodzianka. Będzie czym się cieszyć.

SKORPION

(24.10-22.11)

Udany tydzień. W weekend możliwe niewielkie burze w gronie rodzinnym, spowodowane szykującymi się wydatkami, a finanse nie będą najlepsze. Zapanuj nad sytuacją, bo nerwy są szkodliwe, tylko pogorszą sprawę. Możesz liczyć na pomoc Koziorożca, zdrowie bez problemów.

STRZELEC

(23.11-21.12)

Nowa sytuacja życiowa sprawi, że początkowo będziesz się czuł zagubiony i niepewny. Potem będzie coraz lepiej. Uświadom sobie, jak wielkim jesteś szczęściarzem. Otacza cię wiele życzliwych osób, a nie potrafisz tego docenić. Nie zapomnij o nich, odwdzięcz się tym samym. Nie podejmuj pochopnych decyzji w sprawach finansowych.

KOZIOROŻEC

(22.12-20.01)

Korzystne zmiany w pracy poprawią nastrój już w piątek. W czwartek spotkasz miłą osobę, z czego mogą wynikać ciekawe następstwa. Niedziela upłynie pod znakiem relaksu i dobrej lektury. Humor dopisze zwłaszcza wolnym, bez zobowiązań. Wszystko stanie otworem. Wykorzystaj okazję.

WODNIK

(21.01-20.02)

Twoje samopoczucie trochę się pogorszy. Nie będziesz potrafił wybrnąć z niektórych kłopotliwych sytuacji. Kolejne dni przyniosą dotkliwe rozczarowanie, popsują atmosferę, zniechęca do działania. Sytuacja poprawi się dopiero w weekend. Masz szansę spotkać kogoś, kto szczerze zechce pomóc. Odpocznij, wyjedź, pomyśl o sobie.

RYBY

(21.02-20.03)

W pracy nic się nie zmienia, możesz spać spokojnie. Całkiem niezłe wybrniesz z trudnych sytuacji, dzięki czemu zaczniesz układać sprawy osobiste, które trochę zaniedbałeś. Dobra wiadomość powinna poprawić nastrój w weekend. Daj sobie czas na dokładne przemyślenie wszystkiego.

sport

Kontakt: kamil.tysa@gmail.com

„Widawa” i „Korona”
liderami

Zabiegani
bez pamięci

s.29

s.30-31

Wrócili z medalami

KICKBOXING

Sukces

Reprezentanci klubu
Fighter Jelcz-Laskowice
uzyskali bardzo dobry
wynik podczas Pucharu
Polski

Od 1 do 3 października w Starachowicach w formule lowkick rywalizowali: Przemysław Walków, Mateusz Typer, Gracjan Harhala, Michel Zukowska, Rafał Kirchner, Mateusz Pawłowski i Piotrek Szymański. Dla części z nich

był to debiut w imprezie tej rangi (po udziałach w ligach ogólnopolskich), a dla pozostałych mocny sprawdzian przed następnymi mistrzostwami kraju.

- Wynik całej ekipy Fightera J-L, do którego również dorzuciłem małą cegiełkę nie tylko jako trener, ale również jako zawodnik, uważam za bardzo udany i jestem szczerze zadowolony z moich podopiecznych - mówi Przemysław Walków.

On sam zajął pierwsze miejsce w kategorii senior (86kg). Gracjan Harhala był drugi w kategorii junior starszy - 81 kg. Piotr Szymański zajął drugie miejsce w kategorii junior

młodszy - 67kg, Mateusz Typer trzecie w kategorii senior - 86kg, Michel Zukowska trzecie w kategorii juniorka starsza - 52kg, Rafał Kirchner: trzecie w kategorii junior starszy - 63.5 kg, a Mateusz Pawłowski trzecie w kategorii junior młodszy - 71 kg.

- Głodni kolejnych sukcesów nie zwalniamy tempa i trenujemy dalej by zakończyć rok 2021 mocnym akcentem - mówi Walków. - Podziękowania dla sponsorów i partnerów, wśród których są: Miasto i Gmina Jelcz-Laskowice, Octagon, Garage Burger, Zespół Szkół im Jana Kasprzowicza w Jelczu-Laskowicach.

(KT)

Ekipa klubu Fighter Jelcz-Laskowice

arch. Klubu

Kolejne zawody za nimi

STRZELECTWO

Ważna impreza

19 września na strzelnicy przy ul. Rybackiej odbyły się kolejne zawody strzeleckie o puchar burmistrza oraz IV runda Oławskich Otwartych Mistrzostw Strzeleckich Powiatu

Rywalizację zorganizowali członkowie Oławskiego Klubu Strzeleckiego LOK Oława ze wsparciem Urzędu Miejskiego oraz Starostwa Powiatowego

Spotkanie rozpoczęło się od uroczystego pasowania na strzelców najmłodszych zawodników. Po roku uczęszczania na treningi, młodzi adepci musieli udowodnić zdobyte wcześniej umiejętności strzeleckie, trafiając do pamiętkowej tarczy.

Członkowie LOK zdobywają wiedzę dotyczącą strzelectwa, poprawiają swoje umiejętności, uczą się bezpiecznego obchodzenia z bronią. Na

Podwójne mistrzostwa

strzelnicy pneumatycznej na „Miasteczku” uczą się strzelania z pistoletów i karabinków pneumatycznych. Zawodnicy celują śrutem 5,5 mm z odległości 10 m. We wtorek można trenować strzelanie z karabinków sportowych bocznego zapłonu, wtedy odbywa się to z amunicji kalibru 5,6mm/22lr z odległości 50 m.

- Cyklicznie przygotowujemy zawody, prowadzimy strzelania dla przyjemności, a także z okazji Świąt Narodowych, promując w ten sposób patriotyzm i przywiązanie do tradycji - mówi Marek Polchowski.

Na zakończenie ostatnich zawodów burmistrz Tomasz Frischmann dekorował najlepszych strzelców w poszczególnych kategoriach. Wyniki w ramce.

Kolejną rywalizację strzelecką zaplanowano na 9 października. To finałowa runda Oławskich Otwartych Mistrzostw Strzeleckich Powiatu Oławskiego. Warto powalczyć o kolejne punkty w ogólnej klasyfikacji. Aktywni człon-

kowie LOK Oława oraz posiadacze ważnych legitymacji LOK mają zmniejszoną opłatę startową.

(KT)

Młodzik

Piotr Hawrysz 81p.
Żenia Parashchuk 79p.
Kacper Kobylnik 76p.

Junior

Daniel Bajor 92p.
Wiktor Łoziński 81p.
Karolina Kuczyńska 56p.

Grupa powszechna
(kluby sportowe
oraz posiadacze
licencji na broń)

Henryk Szuba 91p.
Krzysztof Syguda 90p.
Jakub Kobylnik 80p.

Senior amator oraz
Seniorzy zrzeszeni w LOK

Jarosław Tulej 90p.
Marek Polchowski 88p.
Igor Radoch 88p.

Rewolucja kadrowa w „Sobieskim”

PIŁKA SIATKOWA
III liga kobiet

Odmłodzony zespół
„Sobieskiego” przegrał
w Strzelinie na
inaugurację sezonu

W ubiegłym sezonie podopieczne Jarosława Gębarzewskiego rywalizowały w II lidze, a o ich degradacji zdecydował nierozegrany mecz z ostatniej kolejki między „Łaskowią” Łask a „Jedynką” Siewierz. Drużyna z Łaska nie przyjechała na ten mecz i przyznano trzy punkty walkowerem „Jedynce”, która utrzymała się w II lidze kosztem oławianek. „Sobieski” próbował się odwołać od tej decyzji, lecz nic nie wskórał we władzach Polskiego Związku Piłki Siatkowej.

Ciekawostką jest fakt, że „Łaskowia” i „Jedynka” nie zgłosiły się do tegorocznych rozgrywek II ligi, a PZPS nie zgodził się na zastąpienie ich przez „Sobieskiego”. W podobnej sytuacji była rezerwa wrocławskiego „Volleya”. Ona też nie otrzymała takiej zgody.

Większość zawodniczek, które w ubiegłym sezonie reprezentowały „Sobieskiego”, odeszło do innych klubów. Pozostały same młode siatkarki. Wśród nich najstarszą jest 19-letnia Julia Maciejewska. Oławianki mają za cel w tym sezonie zdobyć doświadczenie w rywalizacji z seniorkami, aby móc w kolejnych sezonach powalczyć o powrót do II ligi.

Inauguracja nowego sezonu nie powiodła się „Sobieskiemu”. Podopieczne Jarosława Gębarzewskiego uległy zespołowi UKS „Tygrysy” Strzelin 0:3 (23:25, 17:25, 24:26). Oławski trener był jednak zadowolony z postawy młodych oławianek, które wystąpiły w składzie: Aleksandra Sikorska, Daria Małek, Emilia Kasielska, Gabriela Werocy, Paulina Żuchniewicz, Aleksandra Kozak oraz Anna Butwicka (libero). Na zmiany wchodziły: Natalia Winogradow, Zuzanna Frączek, Daria Donarska oraz Julia Maciejewska. W kadrze „Sobieskiego” są jeszcze: Paulina Orzechowska, Kamila Basiura i Aurelia Kraszewska.

Następny mecz oławianki powinny rozegrać 9 października na wyjeździe z zespołem A.Z. Iwanicy Empiria UKS 13 Zielona Góra, a pierwszy mecz w Oławie zostanie rozegrany 16 października z SPS Zbąszynek.

(POL)

Oławskie Mistrzostwa Strzeleckie „Puchar Starosty Oławskiego”

V runda Finałowa Oławskich Otwartych Mistrzostw Strzeleckich Powiatu Oławskiego

9 PAŹDZIERNIKA 2021 sobota godz. 10.00

STRZELNICA MIEJSKA PRZY UL. RYBACKIEJ W OŁAWIE

KONKURENCJE:
Zawody strzeleckie z karabinka sportowego kal. 5,6mm, 13 strzałów (3 próbne, 10 ocenianych) na odległość 50m w pozycji leżącej.
W klasyfikacji finałowej zostaną ujęte najlepsze cztery wyniki zawodnika spośród pięciu rund. Suma czterech najlepszych wyników wyłoni zwycięzcę w każdej kategorii.

Kategorie wiekowe zawodów strzeleckich:

- młodzik-młodziczka do 15 lat (z podpórki)
- junior-juniorka do 20 lat
- senior-seniorka powyżej 20 lat
- senior-seniorka grupa powszechna (z licencją)

Na terenie strzelnicy obowiązuje noszenie maseczek lub zachowanie dystansu.

Opłata startowa:
członkowie LOK 15zł (uczęszczający na treningi LOK Oława lub posiadający aktualną legitymację LOK)
nie zrzeszeni w LOK 25zł

Classified as Internal

WSZYSTKICH CHĘTNYCH SERDECZNIE ZAPRASZAMY!
OŁAWSKI KLUB STRZELECKI LOK

GKS „Pniówek” 74 Pawłowice - LKS „Foto-Higiena” Błyskawica Gać 2:1

Porażka w Pawłowicach

PIŁKA NOŻNA

III liga

Podopieczni Waldemara Tęsiorskiego po wyrównanym spotkaniu, niestety przegrał z drużyną „Pniówka” Pawłowice

1:0 - WOJCIECH ŁASKI (W 10 MIN.)
1:1 - GRZEGORZ KAZIMIEROWICZ (44)
2:1 - SZYMON CIUBEREK (45+)

GAĆ

2 PAŹDZIERNIKA 2021 ROKU. STADION GKS „PNIÓWEK”. WIDZÓW OK. 100.

SĘDZIOWALI

GRZEGORZ JABŁOŃSKI Z KRAKOWA - GŁÓWNY ARBITER, ORAZ ASYSTENCI LINIOWI - DOMINIK PAUL ORAZ JAKUB WĄSOWICZ (KS MZPN KRAKÓW).

ŻÓŁTE KARTKI

JULIAN TROCHANOWSKI (W 6 MIN.), ILYA RADKEVICH (15), DAWID WICIŃSKI (21), DAWID WEIS (56), DAWID MORCINEK (71) - WSZYSCY ZA FAULI.

GKS „PNIÓWEK”

GOCYK - GLEŃC, PŁOWUCHA, PACHOLSKI, KUŚ - WEIS, CIUBEREK, ŁASKI (76 CANIBOLE), SPRATEK (64 MORCINEK), WICIŃSKI (46 HERMAN) - SZATKOWSKI (83 SZCZĘCH)

LKS „FOTO-HIGIENA”

POŹNIAK (5) - BĄK (4), RADKEVICH (3) (77)

Ilegor Tarnov (w zielonym trykocie, na pierwszym planie) był bliski zdobycia pierwszej bramki w tym sezonie

KUBOŃ - 1), ŁUCZKIEWICZ (5), PABINIAK (4), ORZECHOWSKI (5) - TROCHANOWSKI (3) (63 TELATYŃSKI - 2), KAZIMIEROWICZ (5) (86 TARNOW - NIESKŁASYFIKOWANY) - SZCZYPKOWSKI (5), RAPPOPORT (4), JARZĘBOWSKI (3) (63 SKOWRON - 2)

W 7 minucie Dawid Weis uderzył z rzutu wolnego, ale piłkę na róg wybił Robert Poźniak. Trzy minuty później Weis zagrał za obronę do wychodzącego Wojciecha Łaskiego, który w sytuacji sam na sam z Poźniakiem uderzył obok niego do bramki i gospodarze wyszli na prowadzenie. Chwilę później Łaski minął dwóch zawodników Foto-

-Higieny i zagrał do Mateusza Szatkowskiego, którego uderzenie obito poprzeczkę bramki Foto-Higieny. W 41 minucie strzał Łukasza Orzechowskiego wybronił Bartosz Gocyk. W kolejnej akcji na próbę zza pola karnego zdecydował się Grzegorz Kazimierowicz i przepięknym uderzeniem umieścił piłkę w siatce gospodarzy. Tu przed końcem pierwszej połowy „Pniówek” egzekwował rzut rożny, po którym zamykający dośrodkowanie Piotr Pacholski zagrał na 7 metr, gdzie Szymon Ciuberek głową skierował piłkę do siatki.

Na początku drugiej połowy strzał Filipa Szczypkowskiego zatrzymał dobrze dysponowany tego dnia Gocyk. W odpowiedzi mocno zza pola karnego huknął Pacholski, ale minimalnie obok słupka bramki Poźniaka. W 86 minucie strzał z rzutu wolnego na 25 metrze Ilegora Tarnova wybronił Gocyk. Pod koniec spotkania bliski zdobycia gola był Dominik Kuboń, ale jego uderzenie głową również zatrzymał golkeeper gospodarzy.

DOMINIK CZERENDA

sport@gazeta.olawa.pl

MGKS „Moto-Jelcz” Oława - KS „Piast” Nowa Ruda 1:2

„Przespali” pierwszą połowę

PIŁKA NOŻNA

IV liga

Porażka z „Piastem” Nowa Ruda sprawiła, że oławianie wrócili do strefy spadkowej

0:1 - MATEUSZ POŚWISTAJŁO (W 30 MIN.)
0:2 - PEDRO VINCIUS FALCAO HIPOLITO (42)
1:2 - MICHAŁ PŁUCIŃSKI (48)

OŁAWA

2 PAŹDZIERNIKA 2021. STADION OCKF PRZY UL. SPORTOWEJ. WIDZÓW OKOŁO 100.

SĘDZIOWALI:

SEBASTIAN TARNOWSKI - ARBITER GŁÓWNY, WSPOMAGALI GO ASYSTENCI - MARCIN FOREMNY I PATRYK OGRODNIK (KS WROCŁAW)

ŻÓŁTE KARTKI

DAMIAN JAROSZEWSKI (W 25 MIN.), ERNEST POLAK (44), BARTŁOMIJ PŁOMIŃSKI (62) ORAZ MATEUSZ PRUSAK (67).

MGKS „MOTO-JELCZ” OŁAWA
FLORCZYK - PŁOMIŃSKI, KRZYŚKÓW, MAŃKOWSKI, PRUSAK (86 SICHENIAVSKYI) - B. MUSIAŁ (90+4 DOŁĘGAN), SKORĘJUTOWSKI (79 TELATYŃSKI), KOHUT, PŁUCIŃSKI (80 KULCZYCKI), M. MUSIAŁ - GAŁASZEWSKI (46 KANIEWSKI).

KS „PIAST” NOWA RUDA

JAROSZEWSKI - OSICKI, POLAK, SZUKIEŁOWICZ - GÓRSKI, PIERZGA, DEIVERSON, CHABROWSKI (64 MIKA), PEDRO (90+2 BIERNAT) - SANTOS, POŚWISTAJŁO (80 ZABRZEZKI).

Podopieczni Krystiana Pikausa przystąpili do meczu podbudowani remisem z wyjazdowego pojedynku z „Polonią” Trzebnica oraz

Tak Michał Pluciński cieszył się ze strzelonego gola

wyeliminowaniem „Orła” Marszowice z rozgrywek Pucharu Polski na szczeblu okręgu wrocławskiego. Szczególnie ten mecz pucharowy miał duże znaczenie dla oławskiego trenera, który przed przyjściem do „Moto-Jelcza” prowadził zespół z Marszowice.

Od początku goście zagraли ofensywnie z trzema obrońcami i dwoma napastnikami. Już w 3 minucie Brazylijczyk Deiverson Correia de Assis Lima próbował zza pola karnego zaskoczyć Radosława Florczyka. Oławianie mieli problem, żeby się przedrzeć pod bramkę gości. Jeżeli się im to udawało, to jednak sędzia odgwiżdżał pozycję spaloną. W 25 minucie bramkarz

„Piasta” Damian Jaroszewski sfaułował Michała Gałaszezewskiego, choć chwilę wcześniej sędzia przerwał akcję z powodu ofsajdu. Arbiter Sebastian Tarnowski ukarał żółtą kartką golkipera przyjezdnych.

W 30 minucie Mateusz Poświstajło wykorzystał prostopadłe podanie i z ostrego kąta pokonał oławskiego bramkarza. Przed przerwą doszło do nieporozumienia wśród piłkarzy naszej defensywy. Goście przeprowadzili akcję z lewej strony, ale strzał został zablokowany przez oławianina. Piłka odbita od naszego zawodnika poszybowała do góry, a Radosław Florczyk zawałał się, czy może ją łapać i wykopął ją wprost pod nogi Brazylijczyka Pedra Vincius

Falcao Hipolito, który umieścił ją w siatce. Tuż przed przerwą oławski golkeeper wygrał pojedynek sam na sam z Mateuszem Poświstajło.

W przerwie trener Krystian Pikaus zmienił ustawienie zespołu. Bartłomiej Musiał z prawej pomocy przesunął się na prawą obronę. W jego miejsce wszedł Wojciech Kaniewski, który zastąpił Michała Gałaszezewskiego. Bartłomiej Płomiński przeszedł na lewą obronę, a Mateusz Prusak zagrał jako lewoskrzydłowy. W ataku zagrał Marcin Musiał. Te zmiany szybko przyniosły efekt. W 48 minucie Michał Pluciński przechwycił piłkę przed polem karnym, minął obrońcę i zdobył kontaktowego gola. Po chwili Marcin Musiał strzelił z dystansu, ale czujny był Damian Jaroszewski. Oławianie próbowali doprowadzić do wyrównania, ale goście groźnie kontrowali, jednak oławska defensywa była teraz szczelna. W końcówce „Moto-Jelcz” zagrał trzema napastnikami, ale nie udało się wyrównać. W 80 minucie piękną akcją przeprowadził Bartłomiej Musiał, ale bramkarz „Piasta” obronił jego strzał.

Szkoda, że oławianie „przespali” pierwszą połowę. Ani razu nie zagrozili bramce „Piasta”. Goście łatwo „łapali” naszych zawodników na

Tabela III ligi - grupa III

Wyniki spotkań XI kolejki, rozgrywanej 2 i 3 października

Pniówek - Foto-Higiena 2:1, Górnik II - Piast 2:1, Karkonosze - Carina 0:3, Stal - LKS Goczałkowice 0:1, Zagłębie II - Warta 5:0, Rekord - Miedź II 1:2, Lechia - Odra 3:0, Gwarek - Polonia 1:5, MKS Kluczbork - Śleza 2:4.

MIĘSCIE	DRUŻYNA	ZWYCIĘSTWA	REMISY	PORAŹKI	PUNKTY	BRAMKI
1.	LKS GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ	10	1	0	31	20:1
2.	REKORD BIELSKO-BIAŁA	7	3	1	24	21:10
3.	ZAGŁĘBIE II LUBIN	7	2	2	23	30:13
4.	ŚLEZA WROCŁAW	7	2	2	23	30:14
5.	MIEDŹ II LEGNICA	6	1	4	19	20:15
6.	POLONIA BYTOM	5	2	4	17	16:12
7.	CARINA GUBIN	5	2	4	17	17:15
8.	ODRA WODZISZEW ŚL.	4	3	4	15	12:21
9.	LECHIA ZIELONA GÓRA	4	2	5	14	15:14
10.	PNIÓWEK PAWŁOWICE	3	5	3	14	14:13
11.	GÓRNIK II ZABRZE	4	2	5	14	12:15
12.	STAL BRZEG	4	1	6	13	17:18
13.	GWAREK TARNOWSKIE GÓRY	2	7	2	13	11:15
14.	FOTO-HIGIENA GAĆ	2	3	6	9	9:14
15.	MKS KLUCZBORK	2	3	6	9	13:25
16.	PIAST ŻMIGRÓD	2	2	7	8	15:26
17.	KARKONOSZE JELENIA GÓRA	2	1	8	7	11:25
18.	WARTA GORZÓW WLKP	1	2	8	5	5:22

*

W XII kolejce, w piątek 8 października, „Foto-Higiena” podejmie MKS Kluczbork. Początek meczu na stadionie w Gaci o godzinie 16:00.

Zestaw pozostałych par XII kolejki: „Piast” - „Śleza”, „Polonia” - „Pniówek”, „Odra” - „Gwarek”, „Miedź” II - „Lechia”, „Warta” - „Rekord”, LKS Goczałkowice - „Zagłębie” II, „Carina” - „Stal” oraz „Górnik” II - „Karkonosze”.

(DCZ)

Tabela IV ligi - grupa wschodnia

Wyniki spotkań VIII kolejki, rozgrywanej 2 i 3 października

Moto-Jelcz - Piast Nowa Ruda 1:2, WKS Wierzbice - Sokół 2:1 (bramkę dla „Sokoła” zdobył Joao Passoni), GKS Mirków - Orzeł 2:0, Piast Żerniki - Słowianin 1:1, Barycz - Pogoń 0:2, Lechia - Polonia/Stal 1:0, AKS Strzegom - Bielawianka 4:2, MKP Wołów - Polonia T. 2:1.

MIĘSCIE	DRUŻYNA	ZWYCIĘSTWA	REMISY	PORAŹKI	PUNKTY	BRAMKI
1.	LECHIA DZIERŻONIÓW	8	0	0	24	28:4
2.	POLONIA/STAL ŚWIDNICA	6	1	1	19	17:9
3.	MKP WOŁÓW	4	3	1	15	13:10
4.	PIAST NOWA RUDA	4	2	2	14	14:13
5.	BARYCZ SUŁÓW	4	1	3	13	14:11
6.	POLONIA TRZEBNICA	4	1	3	13	13:13
7.	SOKÓŁ MARCINKOWICE	3	3	2	12	22:15
8.	SŁOWIANIN WOLIBÓRZ	3	2	3	11	17:15
9.	ORZEŁ ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE	3	1	4	10	14:14
10.	POGOŃ OLEŚNICA	3	1	4	10	15:19
11.	WKS WIERZBICE	2	1	5	7	9:16
12.	PIAST ŻERNIKI	2	1	5	7	11:16
13.	BIELAWIANKA BIELAWA	2	1	5	7	13:19
14.	MOTO-JELCZ OŁAWA	2	1	5	7	7:14
15.	AKS STRZEGOM	1	3	4	6	10:21
16.	GKS MIRKÓW/DŁUGOŁĘKA	1	2	5	5	10:18

*

W IX kolejce, rozgrywanej w sobotę 9 października, o godzinie 15.00 „Bielawianka” : Bielawa zagra z „Moto-Jelczem” Oława, a „Sokół” Marcinkowice podejmie „Barycz” Sułów.

Zestaw pozostałych par IX kolejki: „Polonia” T. - GKS Mirków, „Piast” Nowa Ruda - MKP Wołów, „Polonia/Stal” - AKS, „Pogoń” - „Lechia”, „Słowianin” - WKS Wierzbice oraz „Orzeł” - „Piast” Żerniki

(DCZ)

pozycji spalanej. Gdyby podopieczni Krystiana Pikausa zagraли przed przerwą tak jak w drugiej połowie, to moglibyśmy cieszyć się z wyniku.

Porażka z „Piastem” sprawiła, że „Moto-Jelcz” zajmuje teraz czternaste miejsce w tabeli, zagrożone degradacją. W najbliższą sobotę oławianie

zagrają ważny mecz wyjazdowy z „Bielawianką”, która wyprzedza oławian w tabeli. Ten pojedynek można potraktować jako „za sześć punktów”.

JACEK POLASZ

sport@gazeta.olawa.pl

Emocjonalny rollercoaster i... zwycięstwo!

SIATKÓWKA

II liga

IM Faurecia Volley Jelcz-Laskowice pokonał zespół Eco-Team AZS Stoelzle Częstochowa 3:2

Drużyna z J-L rozpoczęła sezon 2021/2022 od wyjazdowej porażki. W meczu przeciwko zespołowi Chelmea Wałbrzych w dwóch pierwszych setach siatkarze „Volleya” toczyli wyrównaną walkę, ale dobrej postawy nie udało się przełożyć na końcowe fragmenty pierwszej i drugiej partii. Gospodarze popełniali mniej błędów i wygrywali odpowiednio 25:23 i 25:21. Trzeci set był dla siatkarzy z Jelcza-Laskowice najłagodniejszy. Przegrali go 17:25, a w całym spotkaniu 0:3.

- Przedsezonowych meczów nigdy nie da się przełożyć jeden do jednego na rywalizację ligową - mówi prezes klubu Piotr Piechota. - Choć sparingi pokazywały, że powinno być dobrze, w Wałbrzychu dostaliśmy zimny prysznic. Mimo, że w dwóch setach graliśmy punkt za punkt, w drugim było nawet 19:19, to nie potrafiliśmy postawić kropki nad i. Może gdyby nie te przestoje i wygralibyśmy jedną końcówkę, to mecz potoczyłby się inaczej. Niewątpliwie brakowało nam naszego libero Grzegorza Kukli, który potwierdził swoją wartość w sobotnim spotkaniu z Częstochową.

W ostatni weekend podopieczni Krzysztofa Janczaka chcieli się zrehabilitować w pojedynku z Eco-Team AZS Stoelzle Częstochowa, ekipą, która w pierwszej kolejce sięgnęła po trzy punkty, pokonując legnickiego Ikarę 3:1. Częstochowianie, podobnie jak siedem innych zespołów z obecnej grupy trzeciej rozgrywek II ligi, nie rywalizowali w poprzednim

„Volley” odnotował ważne zwycięstwo

sezonie z „Volleyem”. Trafili do grupy w wyniku reorganizacji rozgrywek przez PZPS.

- Z pewnością to bardzo mocny zespół - przekonuje Piechota. - W poprzednim sezonie był bliski awansu do I ligi. Ostatecznie w turnieju finałowym po awans sięgnęły Chrobry Głogów, Legia Warszawa i SMS Spała. Oczywiście skład naszych przeciwników się zmienił, drużyna jest zdecydowanie młodsza, ale niewątpliwie będzie jednym z faworytów do awansu.

Mecz z AZS Częstochowa był dla IM Faurecia Volley Jelcz-Laskowice pierwszym oficjalnym spotkaniem w Centrum Sportu i Rekreacji po długiej przerwie, które z trybun mogli oglądać kibice. Zawodnikom tym bardziej zależało więc, by dobrze się zaprezentować. W pierwszym secie zagrani świetnie, konsekwentnie odrzucając rywala mocną zagrywką. Wygrali 25:17 i z dużą pewnością siebie podchodzili do dalszej części starcia.

Kolejne partie były bardzo wyrównane. Drugą znowu wygrał „Volley”, choć do końca losy mogły się odwrócić.

Wynik 25:23 pokazuje, że przeciwnik mocno walczył, by wrócić do gry, po początkowym niepowodzeniu. W trzecim secie gospodarze prowadzili już 22:19, będąc blisko zwycięstwa 3:0. Wtedy na zagrywce po stronie Częstochowy pojawił się Mateusz Śnieżek (w zeszłym sezonie pierwszoligowiec), zanotował asa serwisowego, a potem kilka kolejnych świetnych zagrywek. W dużej mierze dzięki jego postawie to goście wygrali 25:23. Identycznym wynikiem zakończyła się bardzo wyrównana czwarta część meczu. W niezwykłym zacięciu tie-breaku „Volley” zwyciężył 16:14.

- Stara siatkarska zasada mówi, że kto nie wygrywa 3:0, prowadząc 2:0, ten potem przegrywa 2:3. Nam udało się zaprzeczyć temu stwierdzeniu - cieszy się prezes Piotr Piechota. - Często dzieje się tak, że drużyna, która przegrywa trzecią i czwartą partię odnotowuje spory spadek morale i ciężko jest jej się podnieść. Nasz tie-break był jednak oddzielnym aktem całej rywalizacji. Obie drużyny były bardzo skuteczne, zaprezen-

towały dobrą siatkówkę, raz po raz kończąc dobre akcje. W naszym zespole świetnie prezentował się Maciej Cierniak, który otrzymał statuetkę MVP. Przez cały set było bardzo równo, w końcówce wyszliśmy na jednopunktowe prowadzenie, a w przedostatniej piłce świetnym blokiem popisał się Oskar Spychała.

W trzeciej kolejce IM Faurecia Volley Jelcz-Laskowice zmierzy się na wyjeździe z zespołem KS Volley Miasteczko Śląskie. Mecz odbędzie się 9 października.

TABELA III LIGI			
1. AZS CZĘSTOCHOWA	2	5	6:3
2. LEGION SKALMIERZYCE	2	4	5:3
3. KS BIELAWIANKA-BESTER	2	4	5:4
4. STOELZLE CZĘSTOCHOWA	2	4	5:4
5. CHEEMIEC WAŁBRZYCH	2	3	4:3
6. LKS CZARNI RZAŚNIA	2	3	5:5
7. SCIENCE MKS IKAR LEGNICA	2	3	4:4
8. WKS WIELUŃ	1	2	3:2
9. KS VOLLEY MIASTECZKO ŚL.	2	2	4:5
10. IM FAURECIA VOLLEY J-L	2	2	3:5
11. MUKS ZIEMIA MILICKA	2	2	3:5
12. HETMAN WŁOSZCZOWA	1	1	2:3
13. SMS PZPS II SPAŁA	2	1	3:6

KAMIL TYSA
ktysa@gazeta.olawa.pl

PIŁKA NOŻNA

Puchar Polski

Do kolejnej rundy rozgrywek w okręgu wrocławskim awansowały dwie drużyny z powiatu olawskiego - „Foto-Higiena” Gać oraz „Moto-Jelcz” Olawa

W środę 29 września rozegrano III rundę Pucharu Polski na szczeblu okręgu wrocławskiego. Wystąpiły w niej cztery zespoły z po-

„Sokół” poza burtą Pucharu Polski

wiatu olawskiego. W Marszowicach doszło do pojedynku miejscowego „Orła” z olawskim „Moto-Jelczem”. O zwycięstwie IV-ligowca zdecydował jeden gol strzelony przez Bartłomieja Musiała.

Trudną przeprawę miała „Foto-Higiena”, która bezbramkowo zremisowała z „Błyskiem” Kuźniczysko, występującym w klasie okręgowej. O awansie podopiecznych Waldemara Tešiorowskiego zdecydowały lepiej

wykonywane rzuty karne (4:3).

Wielki zawód swoim kibicom sprawił „Sokół” Marcinkowice, przegrywając 3:4 z Polonią Bielany Wrocławskie. Jest to jedyny przypadek w tej rundzie, że wyżej notowany zespół odpadł z dalszej rywalizacji w pojedynku z drużyną z niższej ligi.

Do ćwierćfinału Pucharu Polski na szczeblu okręgu wrocławskiego awansowały również: „Piast” Zmigród,

„Śleza” Wrocław, „Piast” Wrocław-Żerniki oraz MKP Wołów. Ósmy zespół został wyłoniony w środę 6 października z pary „Zenit” Międzybórz - GKS Mirków/Długołęka. Kolejna runda zostanie rozegrana 13 października, a w najbliższych dniach odbędzie się losowanie w siedzibie Dolnośląskiego Związku Piłki Nożnej.

(POL)

Klasa „A” seniorów

Wyniki VIII kolejki,
z 2 i 3 października

Grupa IV

Grupa III

Wyniki VIII kolejki,
z 2 i 3 października

Iskra - Polonia Miłoszyce 2:2 (bramki dla „Polonii” oraz Przemysław Bednarek), Polonia Wrocław - Burza 3:1 (honorową bramkę dla „Burzy” zdobył Paweł Pióro), KS Brochów - Piast 3:0, Widawa Bierutów - KS Łozina 1:5, Pogoń - Widawa Kiełczów 2:1, Borowianka - Dąb 4:2, Czarni - KS Dobroszów 2:2, Długołęka 2000 - WKS Wilczyce 5:0.

Ognisko - Burza-Dombud 0:4 (bramki dla „Burzy” zdobyli Mateusz Kuś - 2, Marcin Zarówny oraz Bartłomiej Podemski), Nefryt - Sokół II 0:0, Polonia Jaszowice - Strzelinianka 1:6, Kolektyw - Wicher 2:2, Polonia Jaksonów - Esthetic 1:5, Energetyk - Korona 0:2, Lider - FMS Strzelin 1:0, Świtez - Gromnik 1:1.

TABELA PO VIII KOLEJCE:

1. POGOŃ SYCÓW	8	19	29:10
2. DŁUGOLEKA 2000	8	19	33:14
3. POLONIA MIŁOSZYCE	8	16	15:11
4. BOROWIANKA BOROWA	8	15	24:20
5. WIDAWA KIEŁCZÓW	8	15	14:11
6. KS DOBROSZÓW	8	14	13:11
7. POLONIA WROCŁAW	8	12	19:24
8. KS ŁOZINA	8	12	17:13
9. PIAST NADOLICE	8	12	14:14
10. CZARNI CHRZĄSTAWA	8	11	20:17
11. BURZA BYSTRZYCA	8	10	14:14
12. WIDAWA BIERUTÓW	8	7	16:19
13. KS BROCHÓW	8	7	8:16
14. WKS WILCZYCE	8	6	11:34
15. ISKRA PASIKUROWICE	8	5	16:25
16. DĄB DOBROSZYCE	8	5	9:19

*

W IX kolejce, w sobotę 9 października, o godzinie 15.00 „Polonia” Miłoszyce zagra z „Borowianką” Borowa, a o 16.30 „Burza” Bystrzyca podejmie KS Brochów.

TABELA:

1. STRZELINIANKA STRZELIN	8	20	21:5
2. LIDER BORÓW	8	18	19:11
3. POLONIA JAKSONÓW	8	17	23:13
4. KOLEKTYW RADWANICE	8	17	19:11
5. ŚWITEZ WIĄZÓW	8	16	19:18
6. WICHER DOMASŁAW	8	15	22:9
7. SOKÓŁ II M-CE	8	14	15:9
8. ESTHETIC LUDÓW ŚL.	8	11	18:18
9. POLONIA JASZOWICE	8	10	16:15
10. KORONA PEĆZ	8	8	11:17
11. NEFRYT JORDANÓW ŚL.	8	7	13:18
12. BURZA CHWALIBOŻYCE	8	6	20:28
13. ENERGETYK SIECHNICE	8	5	10:20
14. OGNISKO PRZEWORNO	8	5	9:24
15. FMS STRZELIN	8	5	5:12
16. GROMNIK KUROPOLNIK	8	3	7:19

*

W IX kolejce, w niedzielę 10 października, o godzinie 11.00 „Sokół” II Marcinkowice podejmie „Polonię” Jaszowice, a o 15.00 „Burza” Chwalibóżyce zagra z „Nefrytem” Jordanów Śląski. (DCZ)

Klasa „0” seniorów

Wyniki VIII kolejki,
rozgrywanej w 2 i 3 października

Błysk Kuźniczysko - Czarni J-L 7:2 (gole dla „Czarnych” zdobyli: Patryk Szczebelski i Dominik Chrusciel)

Wratislavia - Orzeł Marszowice 1:3 (gole dla „Orła”: Dominik Wejerowski - dwa i Adrian Gelles)

Rapid Domaniów - Mechanik Brzezina 1:3 (gola dla „Rapidu” strzelił Daniel Głowacki)

Orzeł Pawłowice - Orzeł Prusice 5:0

Zenit Międzybórz - Polonia Środa Śl. 1:3

KS Żórawina - Galakticos Solna 0:2

Odra Lubiąż - Wiwa Goszcz 1:2

Polonia Bielany Wr. - GKS Kobierzycze 1:1

TABELA PO VIII KOLEJCE

1. GALAKTICOS SOLNA	8	21	27:6
2. ORZEŁ PAWŁOWICE	8	19	20:6
3. GKS KOBIERZYCE	8	17	23:9
4. CZARNI J-L	8	16	26:22
5. WIWA GOSZCZ	8	15	19:15
6. POLONIA ŚRODA ŚL.	8	15	22:12
7. POLONIA BIELANY WR.	8	14	20:13
8. ORZEŁ MARSZOWICE	8	13	14:18
9. ODRA LUBIĄŻ	8	11	21:17
10. BŁYSK KUŹNICZYSKO	8	9	21:18
11. WRATISLAVIA	8	7	21:21
12. MECHANIK BRZEZINA	8	7	12:22
13. ZENIT MIĘDZYBÓRZ	8	6	12:16
14. KS ŻÓRAWINA	8	6	11:20
15. ORZEŁ PRUSICE	8	6	14:35
16. RAPID DOMANIÓW	8	0	2:35

***

W następnej kolejce „Czarni” Jelcz-Laskowice podejmą u siebie „Polonię” Bielany Wrocławskie, a „Rapid” Domaniów zagra na wyjeździe z „Wiwą” Goszcz. Te mecze rozpoczną się o godz. 15.00, w sobotę 9 października. Natomiast dzień później, w niedzielę 10 października, „Orzeł” Marszowice zagra u siebie z „Błyskiem” Kuźniczysko. Początek zaplanowano o godz. 11.00.

(TN)

for. Biegni! Olawo

Uczestnicy programu „Maraton dla każdego”

Pod koniec września szesnaście osób, dla których jeszcze niedawno pokonanie czterdziestu dwóch kilometrów i stu dziewięćdziesięciu pięciu metrów było mniej lub bardziej odległą sferą marzeń, przebiegło Maraton Warszawski. - Gdy ma się wokół siebie grupę takich świrów, wszystko przychodzi łatwiej - opowiadają, choć nie zawsze było lekko...

- To tylko chwytliwe hasło czy naprawdę uważacie, że każdy może przebiec maraton? - pytam na początku spotkania z trenerami.

- Każdy - bez wahania odpowiada Marcin Szymański. - Gdy tylko nie ma przeciwwskazań zdrowotnych, z pewnością każdy może to zrobić.

Włącza się Jarosław Szytk: - Jeśli rozmawiamy o osobie, która miała już wcześniej jakiś kontakt ze sportem, to spokojnie przygotowujemy ją w ciągu roku. Tylko zdrowie może być przeszkodą. Ogólnie sprawny człowiek, da sobie radę.

Najpierw jest analiza. Panowie obserwują poszczególnych biegaczy, chcąc ocenić ich bazę. Kolejna edycja programu „Maraton dla każdego” startuje w październiku, a więc chwilę po tym, gdy szesnaście osób, dla których jeszcze niedawno przebiegnięcie 42,195 km było mniej lub bardziej odległą sferą marzeń. Teraz ukończyli Maraton Warszawski, dla niektórych debiutancki, dla innych jeden z pierwszych. Wchodzą w kolejny cykl przygotowań, by za rok poprawić swoje wyniki. Wraz z nimi zaczynają nowi, nieśmiało spoglądając na bardziej doświadczonych kolegów. Dla nich droga dopiero się zaczyna.

Jarek podkreśla, że cały rok należy umiejętnie zaplanować. Nie wolno się spieszyć, formę

Zabiegani bez pamięci

trzeba budować z głową. Teraz biegania jest najmniej. To okres roztrenowania dla maratończyków i spokojnego startu dla początkujących. Wystarczy kilka kilometrów, ćwiczenia siłowe, a także te pomagające zmniejszyć asymetrię ciała oraz dysbalans mięśniowy. Niektórzy słyszą, że muszą aktywować pośladki, inni już po kilku minutach treningu dowiadują się o sobie rzeczy, o których dotychczas nie mieli pojęcia. Nawet jeśli jeszcze nie do końca rozumieją, co trenerzy próbują im przekazać, w ostatecznym rozrachunku chodzi o to, by nauczyli się trenować efektywniej, a przede wszystkim bezpieczniej.

- Tygodniowo można zwiększyć kilometrów o 2-3% - tłumaczy Jarek. - W innym przypadku ryżokalibyśmy kontuzjami. Nie warto się spieszyć. Każdemu staramy się poświęcić uwagę. Wiele elementów ma znaczenie i pośpiech nikomu nie służy.

- Z biegiem czasu będzie coraz trudniej?

- Łatwo powiedzieć, że jak ktoś przebiegł 10 kilometrów, to 15 też da radę - odpowiada Marcin. - Czasem ta dycha jest granicą, której długo nie da się przekroczyć. Do treningów warto podchodzić stopniowo, bez porywania się na poważne wyzwania od razu. Wszystko jest tak naprawdę w naszej głowie, ona decyduje. Mamy tu Anię, która zawsze biegała 10 km, nigdy więcej. Raz pojechała z mężem do Sobótki, nie wzięła zegarka i przebiegła 15 km. Nie wierzyła, że wyszło aż tyle. Nieświadomie pokonała swoją barierę. Jak się nastawisz na 10 km, to na mecie masz przekonanie, że drugie tyle jest niewykonalne. Jeśli jednak ustawisz głowę na półmaraton i odpowiednio się do tego przygotujesz, to 10 km stanie się połową, po

której wciąż będziesz czuł, że możesz.

**KINGA
BULAJEWSKA-
-OZGA,
KAT. K30,
CZAS 03:44:33**

**Leń, który
został mara-
tończykiem**

- Najpierw pomyślałam: bez przesady, maraton to dla mnie za dużo, ale fajnie byłoby się podszkolić pod okiem trenera. Tak ogólnie z samego biegania. Potem minęły trzy miesiące, zakiełkował pomysł maratonu, więc powiedziałam sobie... czemu nie. Dystans konsekwentnie się wydłużał, widziałam progres, a do tego czułam, że wokół mam grupę świrów z takimi samymi upodobaniami, jak moje. Oni mnie nakreślali, podpowiadali, co robić, razem zapisywaliśmy się na kolejne biegi i jakoś poszło.

Brzmi prosto? Wbrew pozorom bieganie nie było dla niej naturalnym wyborem. Długo stroniła od sportu. Co się zmieniło?

- Jako dziecko byłam strasznie leniwa. Największą rozrywką było dla mnie siedzenie w domu i oglądanie filmów. Nie nazwałabym się wtedy osobą usportowioną. Już jako dorosła polubiłam bieganie, bo czułam, że to dobry sposób na rozładowanie stresów i codziennych emocji. Dystans 10 kilometrów długo był walką o przeżycie, więcej czasu spędzałam na siłowni, wkręcałam się w crossfit. Wszystko zmieniło się, gdy dobrze poszedł

mi ZiMNaR. Wtedy mocniej postawiłam na bieganie. Potem dostałam ulotkę o programie „Maraton dla każdego”, przysłałam na pierwsze spotkanie, poznałam tych ludzi i bieganie na dobre stało się numerem jeden.

Bez wiary w siebie, determinacji, stawiania małych kroków i przełamywania kolejnych barier, z pewnością by się nie udało. Podczas tak długiego cyklu przygotowawczego nie da się jednak uniknąć kryzysów. Kinga przyznaje, że nie zawsze było łatwo.

- Gdy nie jest się biegaczem profesjonalnym, ma się normalną pracę, rodzinę, przyjaciół, to ciężko jest pogodzić reżim treningowy z normalnym życiem. Czasem chciałoby się pojechać na imprezę i wrócić o 4.00 nad ranem, ale gdy na kolejny dzień zaplanowało się przebiegnięcie 25 kilometrów, to pojawiają się dylematy. Zwłaszcza na początku jest to trudne. Teraz nauczyłam się już dostosowywać życie do treningów i wydaje mi się, że moja rodzina też już się do tego przyzwyczaiła. Mam duże wsparcie

**TYLKO W WERSJI
PAPIEROWEJ!**

męża i innych bliskich - to dla mnie bardzo ważne.

- Który moment jest najtrudniejszy w trakcie biegu maratońskiego?

- To jest tak długi dystans, że właściwie wszystko może się zdarzyć. Tak wiele czynników ma wpływ, że nie da się wprost odpowiedzieć na to pytanie. Pogoda, złe jedzenie, zbyt późne wypicie, zbyt późne zjedzenie, zła kolacja dzień wcześniej. Różne małe czynniki mogą sprawić, że nagle przyjdzie moment, w którym poczujesz, że to koniec. To są za każdym razem cztery godziny skupienia na celu i powtarzania sobie, że jeszcze chwila i będziesz mógł się tym chlępić przez cały kolejny rok. Oczywiście staram się zająć głowę chociażby muzyką.

Ale teraz w Warszawie ona nie była potrzebna. Kibice na trasie, ludzie, którzy grali na bębnach, raper na Placu Zbawiciela, głośno było zakładać słuchawki, nie chciałam tego wszystkiego przegapić. Wokół działo się tyle cudownych rzeczy!

Nie ma sensu pytać, czy było warto.

- Gdy już przychodzi myśl, że te dystanse, które chcemy przebiec, są bez sensu, śmiejemy się w grupie, że ból przemija, a chwała zostanie. Jakby na to nie spojrzeć, już przez całe życie będziemy mogli o sobie mówić, że jesteśmy maratończykami.

for. Biegni! Olawo

Agata Andros, Kinga Bulajewska-Ozga, Anna Bochniarz i Natalia Skubiszewska-Ryzner

AGATA ANDROS,
KAT. K30,
CZAS 03:45:21

Dni święte święcić

- Maraton był celem od samego początku, po to dołączyłam do grupy. Biegałam od dziecka, kiedyś jako zawodniczka Olavii, ale to były krótkie dystanse. Już jako dorosła osoba chciałam spróbować dłuższych tras. Motywacje były różne - najpierw chodziło to, by szybciej dojść do formy po ciąży, a potem, by ogólnie zadbać o sprawność fizyczną. W 2015 roku przebiegłam swój pierwszy półmaraton i wtedy pomyślałam o tym, że może warto byłoby się zacząć przygotowywać do maratonu. Z grupą mogłam ten cel zrealizować.

Od innych słyszę, że głowa to Agaty bardzo mocna strona. Bez „Biegnij Oława” pewnie też łatwo by się nie poddała, ale jak sama podkreśla - nie czułaby w tym wszystkim takiej frajdy, jak teraz. Z innymi, podobnymi do niej, u boku, jest łatwiej o motywację. A jak już jest motywacja, to przychodzi też progres. Poniedziałek i czwartek (w te dni odbywają się treningi) to dla niej dni święte. I nic nie wskazuje na to, by coś w tej kwestii miało się zmienić.

- Zwariowaliśmy na punkcie biegania, grupy, tego, że jest nam razem tak fajnie. Serio, może i były trudniejsze dni, ale tutaj wszystko przychodzi jakoś łatwiej. Nie powiem, że maratoński dystans to sama przyjemność. Trwającą ponad 42 km próba sił to ogromne wyzwanie dla organizmu i naszej psychiki. Treningowo można przebiec 20 km w każdą sobotę, ale nikt nie będzie robił weekendowego wybiegania w formie maratonu. Dlatego na takich zawodach każdy z nas toczy swoją walkę. Kluczem jest dobre poznanie swojego organizmu. W trakcie biegu każdy myśli o czymś innym. Ktoś skupia się na tym, by utrzymać tempo, bo cały rok trenował, by poprawić czas. Dla kogoś innego celem będzie samo dobiegnięcie do mety. Kryzys zaczyna się zwykle po 30 kilometrze. Wtedy myślę już głównie o tym, by nie zawieść samej siebie.

MAREK MAZUR,
KAT. M50,
CZAS 3:58:22

Nie tylko dla siebie

- Mój cel? Nauczyć się biegać. Niekoniecznie od razu maratony. Po prostu człowiek, który biega amatorsko, zwykle wiele rzeczy robi nie tak, jak powinien. Zaczęłam przymusowo, z przyczyn zdrowotnych. Z czasem tych kilometrów było coraz więcej, wzrastały dystanse, aż doszedłem do maratonu. Dziś ten sport to moja największa pasja, trudno byłoby mi sobie obecnie wyobrazić życie bez biegania.

Mocno wspiera go żona, która w Warszawie pierwszy

raz spotkała ludzi z grupy. Od razu złapali wspólny język. Po tym, co zobaczyła, uznała, że „Biegnij Oława” potrzebuje klubu kibica. Transparenty, głośny doping i liczne wsparcie podczas maratonu mogą sugerować, że takowy już istnieje. Dzięki temu m.in. Marek czuje, że nie biega tylko dla siebie.

Zawody są ważną kropką nad i, podsumowaniem całego cyklu przygotowań. Wcześniej trwa ciężka praca, czasami także nad pozornie łatwymi elementami.

- Przede wszystkim musieliśmy zrozumieć, że do takiego dystansu potrzeba czasu. I to mnóstwo! Trzeba było nie tylko nauczyć się biegać, ale też jeść czy pić w trakcie wysiłku. Słuchać swojego organizmu, poznawać go i działać tak, by nie zrobić sobie krzywdy.

**ŚLAWOMIR
BEDNARCZYK,**
KAT. M50,
CZAS 04:30:39

Pierwszy i ostatni raz?

- Wcześniej nie biegałem, ale sporo jeździłem rowerem. Kiedyś grałem też w koszykówkę. Któregoś razu dziecko chciało ze mną poganiać po pokojach, a ja poczułem, że mam problem z utrzymaniem równego oddechu. To było po sześciu latach, w których nie robiłem nic. Potraktowałem to jako pierwszy sygnał, że muszę zacząć się ruszać. Zbliżały się moje pięćdziesiąte urodziny, więc wymyśliłem, że z tej okazji przebiegnę maraton. Przez pandemię się to trochę opóźniło, ale w tym roku zrealizowałem cel. Teraz dziecko nie ma przy mnie szans, ale czasami biegamy razem na krótsze dystanse.

Pomysł na maraton nie pojawił się przypadkiem. Sławek ma w pracy kolegę, który biega na tym dystansie. Skoro on może...

- Przed debiutem najwięcej przebiegłem 30 km. Wtedy pomyślałem, że nie pokościmy się z biegami długodystansowymi. Do Warszawy jechałem z nastawieniem, że zrealizuję swój cel, ale będzie to mój pierwszy i ostatni maraton. Atmosfera była świetna, doping na każdym zakręcie. Teraz myślę, że nie powiedziałem jeszcze ostatniego słowa...

RAFAŁ BUSZ,
KAT. M40,
CZAS 03:55:27

W Warszawie bez skurczy

- Biegam gdzieś od dziesięciu lat. Długo robiłem to bez trenerów, ale gdy zobaczyłem, że tworzy się grupa, postanowiłem dołączyć. W przeszłości przebiegłem dwa maratony, oba z czasami powyżej 4 godzin. Odkąd trenuje tutaj, zanotowałem dwa wyniki poniżej tej mitycznej bariery. Gdy urodził mi się syn, przerwałem przygotowania. Wróciłem na dwa miesiące przed Maratonem Warszawskim, bardzo chciałem go przebiec, choć nie nastawiałem się na świetny czas. Ostatnie wyszło całkiem niezłe!

Trener Jarosław Szytk

Rafał jest w tej mniejszości, która w trakcie biegu nie czuje blokady w głowie. Kiedyś w Lizbonie od 24 kilometra łapały go skurcze. Kilkaset metrów truchtania, chwila odpoczynku i tak w kółko, aż do mety. Ten uciążliwy problem mięśniowy nawracał regularnie. Po raz pierwszy zabrakło go w Warszawie.

- 10, 20, nawet 30 kilometrów jeszcze się jakoś biegnie. Ale od 30 kilometra zaczyna się zupełnie inny świat, rzeczywistość, którą trudno opisać. Wtedy człowiek walczy już nie tylko ze swoimi słabościami. Możesz być super wydolny, mieć świetną kondycję i nagle zderzyć się ze ścianą, której nie pokonasz.

**MARCIN
SUCHODOLSKI,**
KAT. M40,
CZAS 03:57:49

Prawie mdlałem, nie wiedziałem co się dzieje

- Pierwszą styczność z biegiem miałem w 2013 roku, gdy namówiony przez kolegę przebiegłem 10 kilometrów w Siechnicach. Złapałem bakcyla, przeczytałem kilka książek biegowych i przez trzy lata wystartowałem w trzech maratonach. Najpierw był Orlen Warsaw Marathon, potem nieukończony Maraton Wrocław i ukończony Maraton Wrocław. Ze względu na pracę musiałem przerwać bieganie, bo nie byłem w stanie trenować tyle, ile bym chciał. Rok temu w mediach społecznościowych pojawiło się ogłoszenie, że grupa „Biegnij Oława” otwiera nabór do kolejnej edycji programu „Maraton dla każdego”. Dołączyłem i bardzo chciałem się przygotować na tyle dobrze, by móc złamać 4 godziny. Udało się!

Pytam go o ten start, który zakończył się niepowodzeniem. Choć otwarcie przyznaje, że głowa jest jego najsłabszą stroną, wtedy zawiniło coś innego. Co takiego? Minęło już kilka lat, ale Marcin wciąż nie potrafi jednoznacznie odpowiedzieć.

- Były bardzo ciężkie warunki pogodowe i na 17. ki-

lometrze poczułem, że dłużej nie dam rady. Nie mam pojęcia, co tak naprawdę mogło być przyczyną. Przygotowałem się na 4:20 czy 4:30, ale w pewnym momencie nie byłem w stanie złapać tchu, miałem potworne skurcze, prawie mdlałem, nie wiedziałem co się dzieje.

- Trudno było się po tym pozbierać?

- Wsiadłem do tramwaju załamany, z numerem startowym na koszulce. Była niedziela, więc sporo ludzi jechało do kościoła. Pewnie nie wyglądałem wśród nich zbyt ciekawie. Pierwsza noc była bardzo ciężka, ale rano poszedłem pobiegać i szybko zacząłem planować kolejne starty. Starłem się to niepowodzenie zastąpić nowym celem. I w ten sposób udało się z tym uporać.

Podczas Maratonu Warszawskiego również nie było łatwo. Marcin, Rafał i Marek wystartowali wspólnie i umówili się, że do 35. kilometra będą trzymać równe tempo, a potem każdy powalczy o jak najlepszy wynik.

- Biegnąc w trójkę mogliśmy się wzajemnie motywować. Gdy słabłem, kolega ciągnął nas przez kilka kilometrów. Potem się wymienialiśmy, ktoś inny chował się za plecy, a ja szedłem do przodu. Na 36. kilometrze był jeszcze zapas do 4 godzin, ale potem Marka zaczęły łapać skurcze, a ja miałem problemy wydolnościowe. Widziałem, że

Trener Marcin Szymański

złamanie czwórki się oddala, ale mocno walczyliśmy. Potwarzałem sobie, że nie mogę zaprzepaścić roku treningu tylko dlatego, że brakuje mi oddechu czy kłuje mnie w nodze. Udało się!

- Jaki masz cel na kolejny rok?

- Poprawić życiówkę. I to znacząco!

**MICHAŁ
JANOTA,**
KAT. M40,
CZAS 04:10:25

Inaczej niż wszyscy

- Pamiętam te czasy, gdy przebiegałem kawalek i łapałem ostrą zadyszkę. W 2015 roku zacząłem robić sobie treningi z Garmina pod tzw. krótki triathlon. Po kilku miesiącach odpuściłem, a do sportu wróciłem w 2017 roku. Przebiegłem Bieg Koguta, a potem trenowałem w Siechnicach. Swoją pierwszą maraton zaliczyłem we Wrocławiu. Według zegarka złamałem 4 godziny, ale oficjalny czas był powyżej czwórki. Dołączyłem do grupy i rok temu pobiłem życiówkę, wynikiem 3:45. Teraz w Warszawie było już nieco gorzej. 4:10 to nie jest wymarzony czas, ale najważniejsze, że kolejny maraton mam za sobą. To było świetne przeżycie. Kibice

z Oławy dali nam mnóstwo wsparcia!

Michał biega - jak sam mówi - metodą, której prawie nikt nie stosuje. Zaczyna szybciej niż inni, a potem zwalnia, gdy jego organizm słabnie. Rok temu się to sprawdziło, tym razem nie do końca.

- Na 10. kilometrze było jeszcze w miarę, na półmetku już wiedziałem, że mam 4 minuty w plecy, których nie nadrobię. Czwórka zaczęła uciekać, więc starałem się po prostu truchtać i w ten sposób dotrzeć do mety.

*
Drużyna Miejska „Biegnij Oława” zaprasza na treningi w ramach trzeciej edycji cyklu „Maraton dla Każdego”.

- W październiku spotykamy się w każdy poniedziałek o 20:00 w hali na Stadionie Miejskim w Oławie - mówi Mariusz Jarosławski. - Przed zajęciami, od 19:30 wspólne bieganie na bieżni. W czwartek spotykamy się w parku miejskim o godzinie 18:00. Będziemy starać się również organizować wspólne weekendowe treningi wyjazdowe (Wzgórza Strzebińskie, Wzgórza Kotonickie, Słęża). O wszystkim będziemy informować na bieżąco na Facebooku „Drużyna Miejska Biegnij Oława” czyli Maraton dla Każdego”.

Jeśli chcesz zacząć biegać lub biegasz sam i chcesz zrealizować swoje cele, wpadnij na wspólny trening.

KAMIL TYSA
ktyisa@gazeta.olawa.pl

Sławomir Bednarczyk i Michał Janota

PASAŻ

HANDLOWO-USŁUGOWY

JESIENNE PROMOCJE!

este
SALON

Optyk Dublet

Prestiz
boutique

magda
STUDIO URODY

B
for you

LaBianca
Moda

Twój
Kupony

BIURO
NIERUCHOMOŚCI
AGENCJA
KREDYTOWA

SMIAK
BRZEG od 1994

z pilka

Pasaż Usługowo-Handlowy „Iwaszkiewicza” znajduje się w nowo rozwijającej się dzielnicy miasta. To ulubione miejsce zakupów i spotkań mieszkańców, a jednocześnie idealne miejsce na udane zakupy i spędzenie wolnego czasu. Ten uroczy klimat jest tylko w tym miejscu. Pasaż to kompleks punktów handlowych i usługowych skupionych w jednym miejscu.

**Odkryj nową Oławę
z mnóstwem pozytywnej
ENERGII**

U nas możesz wszystko

- Zadbąć o swój wizerunek i estetykę,
- Kupić dobrej jakości obuwie, odzież, biżuterię i torebki,
- Zbadać wzrok i dobrać oprawkę,
- Przystroić okazjonalnie salę lub samochód
- Kupić ręcznie robione wyroby garmazeryjne
- Kupić, sprzedać, wynająć nieruchomość lub wziąć kredyt

**Oława, ul. Iwaszkiewicza
obok McDonalda**

Znajdź naszą grupę na: „Pasaż handlowo-usługowy Iwaszkiewicza - Oława”